70 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 27. oktobra 2017

Leto LXX, št. 86, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Občine so sklenile poravnavo

Občini Medvode in Šenčur ter Mestna občina Kranj so sklenile poravnavo v primeru Gorki. Epilog nekaj let trajajočega spora je, da bo Občina Medvode sosednjima občinama plačala odškodnino v skupnem znesku 349.440,18 evra.

Maja Bertoncelj

Medvode – Da je spor v primeru Gorki blizu epiloga, je bilo zaznati že na oktobrski seji medvoškega občinskega sveta, ko je ta za zaprtimi vrati obravnaval točko o Predlogu sodne poravnave med Občino Medvode, Mestno občino Kranj in Občino Šenčur. Kaj konkretno so sklenili, niso želeli razkriti, pojasnili pa so, da bo to znano po mediacijskem srečanju na Višjem sodišču v Ljubljani.

Mediacijsko srečanje je bilo v petek, 20. oktobra. Vse tri občine so sklenile sodno poravnavo, v kateri se je Občina Medvode kot tožena stranka zavezala plačati Mestni občini Kranj znesek v višini 244.690,18 evra in Občini Šenčur znesek v višini 104.750 evrov. Poravnala ju bo v tridesetih dneh od sklenitve poravnave, sredstva pa je zagotovila z rebalansom proračuna za letošnje leto, ki so ga svetniki sprejeli prav tako na oktobrski seji. Vsaka stranka bo nosila tudi svoje stroške postopka.

Sodni spor traja od leta 2013. Mestna občina Kranj in Občina Šenčur sta tožili Občino Medvode, ker je marca 2011 enostransko odstopila od projekta gradnje gorenjske komunalne infrastrukture (Gorki) in s tem od gradnje skupne Čistilne naprave Smlednik. Do odstopa je prišlo le dva tedna pred sprejemom občinskega prostorskega načrta Občine Šenčur, s katerim so prav zaradi načrtovane čistilne naprave v Smledniku iz zazidljivosti izvzeli zemljišče v Trbojah, kjer so sprva načrtovali gradnjo skupne čistilne naprave za šenčursko in kranjsko občino.

▸ 9. stran

Čistilna naprava v projektu Gorki je bila sprva predvidena v Trbojah, a so zemljišče izvzeli iz zazidljivosti zaradi sodelovanja z Medvodami in načrtovano čistilno napravo v Smledniku. Medvode so iz projekta izstopile, šenčurska občina pa je pred kratkim začela gradnjo čistilne naprave v Trbojah (na sliki). / Foto: Tina Dokl

Gradijo prizidek k igralnici

V Koroni, igralniško-zabaviščnem centru v Kranjski Gori, so poleti začeli graditi prizidek, s katerim bodo igralniške prostore povečali za več kot tristo kvadratnih metrov, predvsem pa bo investicija osnova za izboljšanje kvalitete obstoječega produkta.

Marjana Ahačič

Kranjska Gora – Investicijo so začeli julija letos, in če bo šlo vse po načrtih, bo gradnja do konca leta že zaključena, je povedal direktor Hitovega zabaviščno-igralniškega centra Korona Tomaž Repinc. »Ko zaključimo z novogradnjo, sledi obnova obstoječe igralnice, marca začnemo še s prenovo hotela in vse skupaj zaključimo avgusta 2018. Dejansko obnavljamo celoten objekt z namenom, da dvignemo kvaliteto produkta, zato sem prepričan, da bomo po prenovi ena izmed najboljših igralnic v regiji,« je optimističen Repinc.

S prizidkom se igralniški prostor povečuje za približno tristo kvadratnih metrov, kar bo omogočilo povečanje števila igralnih naprav s 380 na 410. Število sob v hotelu bo sicer ostalo enako, obnovili in deloma povečali bodo 24 sob, ki jih niso obnovili leta 2015, v hotelu pa bodo na približno dvesto kvadratnih metrih uredili tudi velnes. Kljub temu, pravi Repinc, števila redno zaposlenih, ki jih je trenutno 160, ne bodo povečevali.

Sicer pa so številni igralniški gostje od lani, ko je družba Hit od hčerinskega podjetja Hit Alpinea odkupila hotel Špik v Gozdu - Martuljku, nastanjeni tam; Korona pa jim na relaciji Gozd - Martuljek–Kranjska Gora organizira prevoz. Večina gostov sicer prihaja iz sosednje Avstrije.

▸ 5. stran

Foto: Gorazd Kavčič

Prizidek k igralnici bo predvidoma zgrajen do konca leta, celotna prenova pa zaključena do avgusta prihodnje leto.

Suspenz Teji Gregorin

Biatlonka Teja Gregorin je zaradi pozitivnega vzorca B, odvzetega na olimpijskih igrah v Vancouvru leta 2010, začasno suspendirana. »Iskreno se opravičujem vsem, ki sem jih s svojim ravnanjem kakorkoli prizadela,« je povedala.

▸ 32. stran

Naslednja številka Gorenjskega glasa bo zaradi praznika izšla dan prej kot običajno, torej že v ponedeljek, 30. oktobra.

Ure za eno uro nazaj

V noči s sobote na nedeljo bomo prešli nazaj na srednjeevropski pasovni čas. Ob treh ponoči bomo urine kazalce pomaknili za eno uro nazaj, na drugo uro. Noč bo torej eno uro daljša.

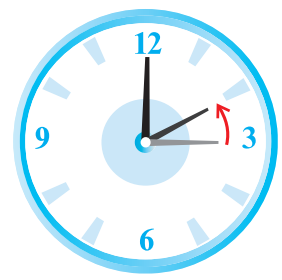

Priloga: kranjske novice

GORENJSKA

Kdo bo upravljal Ajdno

Direktor Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica Matjaž Koman je povedal, da so se že večkrat pogovarjali o upravljanju Ajdne. Od kranjskega zavoda za varstvo kulturne dediščine pričakujejo upravljavski načrt, na podlagi katerega bi se odločili o upravljanju. 5

KRONIKA

Na Bledu pretepli aktivista

Blejskega naravovarstvenika Aleša Alijeskega je pred Mercatorjevim supermarketom na Bledu pretepel neznani moški. Alijeski je prepričan, da je napad nekdo naročil zaradi njegovega aktivizma v Društvu za varstvo okolja Bled. 14

GG+

Živita za pomoč drugim

»Tak sem. Ne morem, da ne bi pomagal drugim,« pravi slovenski varnostnik leta 2016 Sale Koštić iz Bistrice pri Tržiču, ki dela na brniškem letališču. Je tudi predan gasilec, tako kot Rok Habjan iz PGD Železniki, ki so ga razglasili za gasilca leta. 15

GG+

Vsakdo si zasluži grob

Milanka Dragar v knjigi Dediščina molka piše o množičnih pobojih Slovencev in Hrvatov v Crngrobu in hrvaških otrok v Matjaževi jami pri Pevnem maja 1945. Tem ljudem ni bilo nasilno odvzeto le življenje, ukraden jim je bil tudi grob, pravi avtorica. 18

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri se bo delno zjasnilo, nekoliko hladneje bo. V nedeljo bo spremenljivo oblačno.

1/13 °C

jutri: delno jasno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

V srcu zime na RTV Slovenija

V soboto, 28. oktobra 2017, bo na sporedu prva ženska veleslalomska tekma v alpskem smučanju, ki bo tudi sicer odprla letošnjo zimsko sezono. Gledalci, poslušalci in spletni uporabniki jo boste lahko spremljali na Televiziji Slovenija, Valu 202 in spletnem portalu www.rtvslo.si. Dan kasneje v Söldnu z veleslalomom začnejo še moški. Komentatorja na Televiziji Slovenija bosta Tomaž Hudomalj in Urban Laurenčič, na Valu 202 pa Igor Tominec in Marko Cirman. RTV Slovenija ima v letošnji zimi pravice za prenos vseh športnih disciplin, ki spadajo pod okrilje Mednarodne smučarske organizacije. To so alpsko smučanje, tek na smučeh, smučarski skoki, nordijska kombinacija, deskanje na snegu in smučanje prostega sloga. V letošnji sezoni bodo tako lahko gledalci, poslušalci in spletni uporabniki RTV Slovenija spremljali približno 180 tekem svetovnega pokala na vseh programskih platformah.

Foto: Miloš Ojdanič

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa majico z logotipom RTV Slovenija. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: V kateri disciplini je Ilka Štuhec v lanski sezoni osvojila mali kristalni globus? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 6. novembra 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri, ki je bila objavljena 23. oktobra 2017, prejme dve vstopnici za Noč čarovnic za odrasle – Slepa ulica Nace Sušnik iz Kranja.
V nagradnih igrah, ki sta bili objavljeni 20. oktobra 2017, prejmeta po dve vstopnici za koncert skupine Parni valjak v Stožicah Tina Puh in Leon Žiberna iz Ljubljane, po dve vstopnici za Halloween zabavo v Celju pa Gregor Gale iz Smlednika in Danica Juvan iz Škofje Loke. **Nagrajencem čestitamo!**

Letos volitve v državni svet

Volitve novih članov državnega sveta bodo 22. in 23. novembra.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Letos so poleg predsedniških tudi volitve v državni svet, ki so prav tako na vsakih pet let. Od splošnih se razlikujejo po tem, da se 40 državnih svetnikov voli posredno, in sicer v interesnih organizacijah oziroma lokalnih skupnostih po volilnih telesih (prek elektorjev).

Osemnajst članov državnega sveta je predstavnikov funkcionalnih interesov, in sicer po štirje člani delodajalcev (volijo jih gospodarske zbornice in združenja delodajalcev; delojemalcev (volijo jih reprezentativni sindikati) in predstavniki kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev (volijo jih njihove poklicne organizacije), šest pa je predstavnikov negospodarskih dejavnosti. Dvaindvajset članov državnega sveta pa je zastopnikov lokalnih interesov. Izvolijo jih lokalne skupnosti. Za volitve predstavnikov lokalnih interesov se oblikuje največ 22 volilnih enot za območje ene ali več lokalnih skupnosti, s posebnim zakonom je bilo določenih 22 volilnih enot, zemljepisno, zgodovinsko in interesno zaokroženih območij. Od tega imamo na Gorenjskem dve, Kranj (volilna enota 9), v katero sodijo občine Cerklje, Gorenja vas - Poljane, Jezersko, Kranj, Naklo, Preddvor, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki in Žiri; in Jesenice (volilna enota 10) z občinami Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica in Žirovnica. Kandidate predlagajo v občinskih svetih, prav tako tam izvolijo elektorje, ki bodo nato volili kandidate lokalnih skupnosti v državni svet. Vsaki občini pripada po eno mesto v elektorskem telesu ne glede na število prebivalcev, na vsakih dopolnjenih 5000 prebivalcev pa še po eno. Od gorenjskih občin ima največ elektorjev Kranj, 12, ostale pa po številu prebivalcev od enega do osem.

Volitve državnih svetnikov iz lokalnih vrst bodo 22. novembra, iz interesnih organizacij pa 23. novembra. Mesec dni prej pa se je iztekel rok, ko so morali volilnim komisijam oddati tako imena kandidatov kot tudi elektorjev, ki bodo volili svetnike na dan glasovanja.

V gorenjskih dveh volilnih enotah so znani naslednji kandidati za člane državnega sveta: v kranjski Alenka Bradač (Tržič), Franc Čebulj (Cerklje), Roman Kokalj (Gorenja vas - Poljane), Tine Radinja (Škofja Loka) in Igor Velov (Kranj), v jeseniški pa Časlav Ignjatovič (Bled), Leopold Pogačar (Žirovnica), Stevo Ščavničar (Jesenice) in Bogomir Vnučec (Radovljica). Nekateri občinski sveti so predlagali svoje kandidate, drugi so podprli kandidate iz drugih občin, končna odločitev o tem, koga bodo volili, pa je na elektorjih.

Slovesnost v spomin Matije Koželja

Homec – Člani Kulturnega društva Jože Gostič Homec in Župnija Homec vabijo na spominsko slovesnost ob stoletnici smrti znamenitega slikarja Matije Koželja. Slovesnost bo jutri, v soboto, 28. oktobra, ob 19. uri v cerkvi Marijinega rojstva na Homcu pri Domžalah. V homški cerkvi so ohranjene bogate poslikave, ki veljajo za zadnje veliko delo tega mojstra, ki ga je dokončal pred izbruhom prve svetovne vojne. Spominski maši, pri kateri bodo sodelovali pevci Okteta Gallus, pevci okteta Deseti brat in pevci Moškega komornega zbora Lek, bo sledila predstavitev življenjske poti in dela slikarja Matije Koželja v izvedbi dramskega igralca Gregorja Čušina, nato pa še odprtje razstave o Koželjevih delih v bližnji Plečnikovi (nekdanji Pirnatovi) vili, ki bo ob tej priložnosti sploh prvič odprta za širšo javnost. Razstava v Plečnikovi vili bo odprta še vse do nedelje, 5. novembra.

Pregled socialnih transferjev v Vodicah

Vodice – Nadzorni odbor Občine Vodice je opravil pregled namenskosti in smotrnosti porabe sredstev občinskega proračuna pri določitvi transferjev posameznikov. Namen in cilj nadzora je bil preveriti, ali se izplačila izvajajo skladno z zakonom in predpisi. Kot je povedala predsednica nadzornega odbora Mateja Gubanec, je poročilo pozitivno in posebnih priporočil občinski upravi niso dali. Izplačila transferjev se izvajajo skladno z zakonom in predpisi. Največ sredstev se namenja za šolanje otrok in vrtce, v preostalih delih pa za šibkejše, socialno ogrožene ljudi, v največji meri za različne oskrbe starejših oseb. Kot je ob tem povedal tudi župan Aco Franc Šuštar, stroški v socialnem delu proračuna naraščajo, s čimer v Vodicah sledijo zakonskim določilom, na katera niti nimajo vpliva.

Občani Preddvora zadovoljni z življenjem v občini

Matevž Pintar

Odkar je občina Preddvor samostojna, je bilo veliko narejenega tudi na področju urejanja kanalizacije, šole, vrtca, zdravstvenega doma. Lani so končali projekt urejanja infrastrukture v petih vaseh, zaključili so ga z zasaditvijo lip v vaških središčih. Občane Preddvora smo v tokratni anketi spraševali, kako so zadovoljni z življenjem v občini. Turizem je v Preddvoru prepoznan kot glavna panoga prihodnosti. Predvidene so možnosti za prenovo in širitev hotelske dejavnosti, vlaganja v zasebne manjše butične turistične namestitve in ureditev jezera Črnava. Sodelujoče smo vprašali, ali menijo, da bo občini nova strategija v nekaj letih uspela. Gorenjski glas v sodelovanju z občino izdaja tudi časopisno prilogo Preddvorski glas in revijo Viharnik, ki ju občani brezplačno prejmejo v svoj nabiralnik. Zanimalo nas je, ali ju prebirajo.

Z življenjem v občini je zadovoljnih 57 odstotkov vprašanih, delno zadovoljnih je 36 odstotkov, sedem odstotkov vprašanih pa je nezadovoljnih.

Da bo občini nova strategija vlaganja v turizem zagotovo uspela, je prepričanih 36 odstotkov sodelujočih, 55 odstotkov temu ne verjame, devet odstotkov nam jih na vprašanje ni znalo odgovoriti.

Časopisno prilogo Preddvorski glas in revijo Viharnik, ki ju občani brezplačno prejemajo, redno prebira 91 odstotkov vprašanih, občasno ju bere sedem odstotkov in le dva odstotka ju ne prebirata.

Sodelujočim se zahvaljujemo za odgovore. Vse, ki bi želeli Gorenjski glas naročiti, vabimo, da nas pokličejo v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in se pozanimajo o ugodnih naročniških pogojih.

Oskrunjen spomenik

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Ko je ta teden Marija Sajovic iz Predoselj prinesla cvetje in svečko na spominsko obeležje, na katerem je vpisan tudi njen oče Janez Šenk, ki so ga domobranci v zaporu februarja 1945 mučili do smrti in truplo odvrgli v gozd za vasjo Bobovek, je zgrožena opazila, da je neznanec počrnil rdečo zvezdo in pod besedilom trem ubitim partizanom narisal kljukasti križ. »V Združenju borcev za vrednote NOB Kranj obsojamo to podlo dejanje, ki je povrhu vsega storjeno tik pred dnevom mrtvih, ko se skušamo dostojno in z največjim spoštovanjem spominjati mrtvih, še posebej tistih, ki so za domovino dali življenje. Na žalost ne gre za osamljeno dejanje, v zadnjih letih smo priča kar nekaj poškodovanjem in uničenjem spominskih obeležij NOB. Nesporno gre za odraz sovraštva, ki ga do NOB gojijo nekatere politične stranke, storilec, po načinu storitve verjetno mlajši, pa se sploh ne zaveda teže svojega dejanja in posledic,« v imenu borčevske organizacije sporoča njen član Brane Virant.

Bog vernike nagovarja v njihovem jeziku

Ob letošnji petstoti obletnici začetkov protestantizma v Nemčiji, ki se je pozneje razširil tudi v slovenske dežele, so v Škofji Loki pripravili dve zanimivi razstavi, arhivsko in filatelistično.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Razstavi sta pripravila Zgodovinski arhiv Ljubljana (enota Škofja Loka) in Filatelistično društvo Lovro Košir v sodelovanju z Občino Škofja Loka, Pošto Slovenije in Slovenskim protestantskim društvom Primož Trubar iz Ljubljane. Pred odprtjem, ki se ga je med drugim udeležil tudi nekdanji škof slovenske evangeličanske cerkve Geza Erniša, so o razstavi spregovorili škofjeloški župan Miha Ješe, Viktor Žakelj, nekdanji predsednik društva Primož Trubar, Judita Šega, vodja škofjeloške enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana, in Srečko Beričič, predsednik Filatelističnega društva Lovro Košir Škofja Loka.

Z odprtja razstave o protestantizmu v Sokolskem domu v Škofji Loki / Foto: Tina Dokl

Protestantizem, ki se je začel na Nemškem in segel tudi v slovenske dežele, ni prinesel zgolj reformacije Rimskokatoliške cerkve, Slovence je tudi opismenil, je dejal Viktor Žakelj, zadovoljen, da v Škofji Loki ohranjajo ta zgodovinski spomin. Res je bilo to gibanje odločilnega pomena za razvoj slovenskega jezika in književnosti: slovenski protestantski pisci so izdali prve tiskane knjige v slovenskem jeziku, kajti osrednja misel protestantskega nauka je bila, da Bog vsakega vernika nagovarja v njegovem domačem jeziku. Osrednja osebnost tega časa je protestantski pridigar Primož Trubar, avtor prvih dveh tiskanih knjig Katekizem in Abecednik. Sledili so mu tudi drugi pisci, denimo Jurij Dalmatin, čigar Biblijo v izvirniku hranijo prav v škofjeloški kapucinski knjižnici. Judita Šega je predstavila arhivsko razstavo, ki je nastala leta 2008 ob praznovanju petstote obletnice rojstva Primoža Trubarja. Prikazuje razmere v Loškem gospostvu, ki so mu takrat vladali freisinški škofje, prodor protestantizma, ki je najprej zajel meščanstvo, delovanje protestantov, ki so bili najbolj številni v Škofji Loki in Železnikih, sledi, ki so jih pustili v šolstvu, književnosti in umetnosti, čeprav jih je oblast preganjala (ped preganjanjem so si poiskali zatočišče v gradovih v Stari Loki in Puštalu), in navsezadnje zaton tega verskega in kulturnega gibanja. Danes na protestantizem na Loškem spominja eden najlepše ohranjenih poznorenesančnih nagrobnikov na Slovenskem, ki so ga postavili protestantu Juriju Freichtingerju v Stari Loki. Knjižna dediščina protestantskih del v Škofji Loki pa je skromna: v kapucinski knjižnici poleg Dalmatinove Biblije iz leta 1584 hranijo tudi Megiserjev štirijezični slovar iz leta 1592. Med umetniškimi besedili pa so najbolj znana z motivi protestantizma dela Vita vitae mae, Grajski pisar, V Zali in Visoška kronika Ivana Tavčarja.

Filatelistična razstava pa zajema celotno zgodovinsko obdobje krščanstva od Stare zaveze do protestantizma. Zbirko, ki obsega 492 razstavnih listov v petnajstih razstavnih vitrinah, je pripravil član škofjeloškega filatelističnega društva dr. Janez Cerkvenik. Pošta Slovenije je letos izdala priložnostni blok z znamko, katerega motiv so naslovnice treh knjig najvidnejših slovenskih protestantov, Katekizem Primoža Trubarja, Biblija Jurija Dalmatina in Slovenske slovnice Adama Bohoriča. Izdala je tudi priložnostni žig. Odprtje razstave je spremljalo predavanje Barbare Žabota Protestantizem na Slovenskem, ob tej priložnosti je nastopil pevski zbor Lubnik. Razstavi sta na ogled do 19. novembra.

V poklicne šole tudi uspešni učenci

Srednja šola za lesarstvo Šolskega centra Škofja Loka je pretekli teden v športni dvorani Poden pripravila Vrtiljak poklicev.

Mateja Rant

Škofja Loka – Gorenjske srednje šole so možnosti glede nadaljnjega šolanja ter prihodnjega poklica in kariere predstavile skoraj 1400 učencem osmih in devetih razredov iz 29 osnovnih šol. Učenci so se lahko udeležili tudi delavnic, izbirali so lahko kar med 28 različnimi, pri čemer je bilo največ zanimanja za delavnice, na katerih so predstavili fotografijo, film in radio, zdravstveno nego, poklic frizerja ter računalništvo.

Na Vrtiljaku poklicev so imeli učenci možnost spoznati različne poklice, za katere izobražujejo gorenjske srednje šole. / Foto: Tina Dokl

»Zelo nas veseli velik odziv učencev, saj to močno pripomore k promociji poklicev,« je bil zadovoljen ravnatelj srednje šole za lesarstvo Milan Štigl, ki je poudaril, da tudi tako pomagajo razbijati mit, da se na poklicne šole vpisujejo le učenci s slabšim učnim uspehom. Raven znanja se namreč dviguje tudi v poklicnih šolah. »Prej so se uspešni učenci vpisovali zgolj na gimnazije, zdaj pa se ta trend spreminja, saj tehnološki napredek tudi v proizvodnji zahteva vse bolj izobražene delavce.« Ti kadri so vse bolj iskani na trgu dela, je še dodal Štigl, zato imajo dijaki že med izobraževanjem več možnosti tudi za pridobitev štipendije.

k KOMENTAR
Simon Šubic

Išče se usposobljen delavec

Gospodarskemu okrevanju od leta 2014 naprej je z zamikom sledila tudi hitra rast zaposlovanja, zaradi pomanjkanja ustrezno kvalificiranega in usposobljenega tehničnega kadra pa v gorenjskih podjetjih počasi že začenjajo biti plat zvona. Po zadnjih podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo septembra v regiji 5106 brezposelnih oseb. Na Gorenjskem imamo tako »le« še 6,1-odstotno stopnjo registrirane brezposelnosti, najnižjo v državi, kjer je za tri odstotne točke višja. S tem smo se že zelo približali stopnji naravne brezposelnosti, ekonomisti zanjo pravijo, da je strukturna. Med brezposelnimi je že vsak drugi starejši od petdeset let, dolgotrajno brezposelnih, ki so na zavodu prijavljeni več kot leto dni, je bilo v strukturi brezposelnih več kot 45 odstotkov. Ob tem na zavodu za zaposlovanje opozarjajo, da v njihovi evidenci registrirano brezposelnih skorajda ni več ustreznega tehničnega kadra od četrte do sedme stopnje. Vse nižji je tudi priliv iskalcev prve zaposlitve in s tem tehničnega kadra, kar seveda pomeni, da delodajalcem, ki potrebujejo nove delavce, ne morejo napotiti zadosti ustrezno usposobljenih iskalcev zaposlitve. Po izobrazbi je med brezposelnimi največ tistih z osnovnošolsko izobrazbo (slabih 30 odstotkov).

Podjetja torej ugotavljajo, da na trgu dela že zdaj le s težavo poiščejo zadosti ustrezno usposobljenih sodelavcev, hkrati pa napovedujejo, da bodo v prihodnosti še dodatno zaposlovala. Pri iskanju novih sodelavcev se zato ponekod v zadnjem obdobju odločajo tudi za posebne ukrepe, kakršna je akcija Pripelji prijatelja, s katero zaposlene denarno nagradijo, če jim pripeljejo primerno usposobljenega novega sodelavca, nekatera nagrado izplačajo celo vsakemu novemu sodelavcu. Povečuje se tudi zaposlovanje tujih delavcev, najbrž bi se še intenzivneje, če bi bili postopki pridobivanja delovnih dovoljenj hitrejši in enostavnejši. Podjetja so se tudi začela zavedati, da bo treba okrepiti sodelovanje s šolstvom, štipendiranje in promocijo tehniških poklicev med mladimi, tudi med dekleti. Zavod za zaposlovanje na drugi strani delodajalcem med drugim predlaga, naj zaposlujejo tudi brezposelne, ki so starejši od 50 let in že imajo določene izkušnje.

Predlogov in razmišljanj, kako zagotoviti dovolj usposobljenega kadra, je torej veliko, večina zaposlenih pa bi najbrž delodajalcem predlagala tudi dvig plač. Raziskave sicer kažejo, da te niso edino merilo za zadovoljstvo na delovnem mestu, zagotovo pa so zelo pomembne, če ne celo najpomembnejše.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Izjemna promocija za Julijske Alpe

Medijski velikan na področju popotniških vsebin Lonely Planet je Julijske Alpe uvrstil na visoko tretje mesto na lestvico desetih regij na svetu, ki bi jih popotniki morali obiskati v letu 2018.

Marjana Ahačič

Kranjska Gora – Julijske Alpe so v knjigi Best in Travel, ki jo enkrat na leto izdajo pri Lonely Planetu, takoj za Belfastom in obalo Causeway na Severnem Irskem ter Aljasko uvrstili med bisere, ki so v regiji zlasti vredni obiska. Poleg Blejskega in Bohinjskega jezera so omenili še Vršič, Triglavski narodni park, Radovljico, Kranj in Kamnik, med točkami, ki jih je treba videti, pa so Loški grad, muzej čebelarstva, Linhartov trg v Radovljici in Blejski vintgar. Omenili so tudi Triglavski narodni park kot mehanizem, ki zagotavlja, da se območje ne razvija prehitro, ampak preučeno in počasi. »Nekoč primerne le za neustrašne Julijske Alpe počasi odpirajo vrata vsakemu popotniku. Naraščajoče število lokalnih ponudnikov pa združuje pulz dvigajoče pohodništvo z nadstandardnimi nastanitvami v imenitnih pastirskih kočah,« so zapisali.

»Na uvrstitev – tretje mesto med desetimi regijami, ki jih za prihodnje leto priporoča Lonely Planet – smo lahko zares zelo ponosni, predvsem zato, ker smo priznanje dobili od največjega založnika turističnih vodičev na svetu. Samo njihova spletna stran ima več kot 17 milijonov obiskov na mesec, več kot šest milijonov imajo sledilcev na družbenih omrežjih ... To za nas predstavlja velikansko spodbudo za naprej in izjemen promocijski učinek, ki ga bomo merili od danes naprej. Julijske Alpe so se na zemljevid sveta postavile kot vrhunska turistična destinacija, kar seveda ni nekaj, kar bi nastalo z danes na jutri, zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem, ki so v to verjeli že zadnjih 25 let,« je povedal Blaž Veber, direktor Turizma Kranjska Gora. »Boljše promocije si Slovenija, Julijske Alpe in Kranjska Gora enostavno ne moremo predstavljati.«

Julijske Alpe nudijo izjemno gorsko doživetje v delu Evrope, ki je prepogosto spregledan, so zapisali v organizaciji Lonely Planet. / Foto: Gorazd Kavčič

Posvet mentorjev univerz za tretje življenjsko obdobje

Domžale – V torek, 24. oktobra, so v Domžalah gostili strokovni posvet z usposabljanjem za mentorje in vodje Univerz za tretje življenjsko obdobje ter razširjeno sejo sveta mreže Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje z glavnim sporočilom dogodka Starejši se učimo. »Mnogi starejši študenti pravijo, da je izobraževanje v jeseni življenja njihovo najsrečnejše obdobje. Končno najdejo čas zase, ob tem pa spoznajo, da za pridobivanje novih znanj in spretnosti ni nikoli prepozno,« je med drugim povedal Marjan Ravnikar, predsednik Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale.

Vsem bralcem in kupcem bi se radi opravičili, ker se nam je v oglas za Loški glas (objavljen 24. 10.) prikradel tiskarski škrat in smo v oglasu za Modiano Pop-up Outlet pri objavi popustov izpustili besedico do. Pravilna akcija, ki velja od 26. 10. do 12. 11., je popusti na oblačila do – 80 %. Za nastalo nevšečnost se opravičujemo. Modiana.

www.modiana.si

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Turizem v rekordnih številkah

Turistični delavci so tudi letos zadovoljni s poletno sezono. Rast prenočitev v Sloveniji je bila v prvih osmih mesecih več kot dvanajstodstotna, v gorenjskih turističnih središčih še višja.

M. A., J. P., D. Ž. V. S., A. Se., M. R., A. So.

Vsa gorenjska turistična središča poročajo o rekordni sezoni; kljub deževnemu septembru je lepo vreme v oktobru spet privabilo predvsem dnevne obiskovalce.

Kranjska Gora – V Sloveniji so v letošnjih prvih osmih mesecih beležili blizu devet milijonov prenočitev turistov, kar je 12,5 odstotka več kot lani, od tega šest milijonov tujih (17-odstotna rast) in nekaj manj kot dva milijona domačih gostov (5-odstotna rast). Skoraj 15-odstotna je bila tudi rast prihodov turistov, ki jih je bilo skupaj skoraj tri milijone in pol, od tega 2,4 milijona tujih in slab milijon domačih. Pozitivna je tudi potrošnja tujih turistov – po podatkih Banke Slovenije je priliv iz naslova izvoza potovanj v prvih sedmih mesecih letošnjega leta glede na enako obdobje lani višji za deset odstotkov.

Kranjska Gora: za petino več prenočitev

V Kranjski Gori beležijo v prvih osmih mesecih letošnjega leta skoraj pol milijona prenočitev, kar je 18-odstotna porast v primerjavi z enakim obdobjem lani, ko so jih v celem letu zabeležili nekaj nad 530 tisoč, do septembra pa 416 tisoč. Tudi meseca julij in avgust sta bila nadpovprečna: julija so beležili 89 tisoč nočitev (lani 73.500), avgusta pa 111 tisoč, kar je za 16 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Gostje so povprečno v destinaciji bivali 2,6 dneva, od tega domači malenkost manj (2,4 dneva) kot tuji (2,7). Kot običajno v zadnjih letih je bilo skoraj tri četrtine (72 odstotkov) vseh gostov tujcev, med katerimi s 17 odstotki prednjačijo Italijani, sledijo Nemci (deset odstotkov) ter nato Čehi, Nizozemci in Britanci s po petimi odstotki.

Bohinj: prvič čez pol milijona prenočitev

V Bohinju so v obdobju od januarja do septembra zabeležili čez 490 tisoč prenočitev, kar je 12 odstotkov več glede na lansko že rekordno obdobje. Po informacijah Turizma Bohinj so z omenjenim številom prenočitev že v septembru presegli lansko celotno leto za dobra dva odstotka in letos bodo prvič presegli pol milijona prenočitev. V zimski sezoni so beležili izpad prenočitev zaradi slabih snežnih razmer in požara v hotelu Jezero. V mesecih od aprila do septembra so beležili pomembno rast prenočitev, in sicer jih je bilo v aprilu kar 72 odstotkov več kot v enakem lanskem mesecu, maja deset odstotkov več, junija petdeset odstotkov, julija 21, avgusta pa dvajset odstotkov več nočitev kot lani. Tudi v septembru, ko bodo številke dokončne, kljub slabemu vremenu pričakujejo nekoliko več prenočitev kot lani. Kažejo pa se tudi dobri obeti za preostali jesenski čas.

Bled: polne tudi zasebne sobe

Bled je v poletni turistični sezoni pokal po šivih, saj na vrhuncu sezone praktično ni bilo mogoče dobiti proste sobe ne v hotelih ne pri zasebnih ponudnikih. Turisti so na Bledu v prvih osmih mesecih letošnjega leta ustvarili slabih 757 tisoč prenočitev, kar je skoraj trinajst odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Gostje so povprečno v kraju ostali 2,3 dneva oziroma slabe pol odstotne točke več kot lani. Večino prenočitev so ustvarili tuji gostje, med katerimi so v poletnih mesecih prevladovali turisti iz Velike Britanije, Nemčije in Nizozemske, avgusta pa se jim pridružijo še Italijani.

Radovljica: vse poletje polno zasedeni

Kljub precejšnjemu povečanju nastanitvenih kapacitet v primerjavi s prejšnjimi leti, predvsem na račun novih zasebnih ponudnikov sob za turiste, že v začetku poletja tisti, ki si nastanitve niso vnaprej rezervirali, v Radovljici in okolici tako rekoč niso več mogli dobiti prenočišča. Tudi številke potrjujejo odlično poletno sezono: po podatkih Občine Radovljica so od januarja do konca septembra letos zabeležili skoraj 240 tisoč prenočitev (225 tisoč tujih in 14 tisoč domačih), kar je bistveno več kot v vsem lanskem letu, ko jih je bilo skupaj 163.420. Povprečna doba bivanja je 2,47 dneva, boljša kot doslej je tudi zasedenost kapacitet v času pred in po glavni sezoni. Tuji gostje so ustvarili kar 94 odstotkov vseh nočitev. V juliju in avgustu skupaj je bilo na območju občine Radovljica registriranih nekaj manj kot 168 tisoč prenočitev (lani 111 tisoč), ob tem da jih gre velika večina na račun Kampa Šobec, kjer so jih v dveh poletnih mesecih realizirali več kot 113 tisoč (lani 71 tisoč).

Kamnik: rekordni v vseh pogledih

Od maja do avgusta letos je Kamnik obiskalo 12.134 turistov, kar je 23 odstotkov več kot v enakem obdobju lani (lani 9841). Vsi ti turisti so skupaj opravili 36.466 prenočitev, kar je 26 odstotkov več kot v enakem obdobju lani (28.961). Povprečna doba bivanja turista v poletni sezoni znaša tri dni, tujega turista pa tri dni in pol. Gre za rekordno sezono, saj za vsakega od teh štirih mesecev velja, da je Kamnik obiskalo največ turistov od leta 2008, ko je Statistični urad Republike Slovenije začel z merjenjem.

Kranj: med tujci prednjačijo Korejci

V Kranju se je letos število prihodov turistov povečalo za 25 odstotkov, saj so skupaj zabeležili nekaj več kot 47 tisoč gostov, lani v enakem času pa nekaj več kot 37 tisoč gostov. Povečalo se je tudi število prenočitev, saj je lani prenočilo dobrih 60 tisoč turistov, letos pa nekaj več kot 71 tisoč, kar je 18 odstotkov več. Med gosti iz tujine prednjačijo Korejci, na drugem mestu pa so Nemci.

Škofja Loka: spet največ Francozov

Tudi v Škofji Loki so zadovoljni z letošnjo turistično sezono. V turistično informacijskem centru so junija in avgusta zabeležili za 30 odstotkov višji obisk kot lani, julija pa za 20 odstotkov. Po nekaj letih ponovno prednjačijo francoski obiskovalci, sledijo Španci, Nizozemci, Nemci, Italijani, Britanci in Izraelci. Zelo dobro so bile zasedene tudi turistične zmogljivosti, sezona se je začela tako rekoč po veliki noči in ponudniki pričakujejo, da bo trajala vse do oktobra. Avgusta, ko je bila zasedenost največja, je bilo na Škofjeloškem 5388 prenočitev (lani 4726).

Krvavec: rekordna sezona

Tudi na Krvavcu o letošnji poletni sezoni, ki so jo zaradi vzdrževalnih del in priprave na zimsko zaključili 9. oktobra, govorijo v presežkih. »Štejemo lahko sicer le tiste obiskovalce, ki jih prepeljemo s kabinsko žičnico. Teh je bilo lani slabih 20 tisoč, letošnje poletje pa smo jih prepeljali kar 23 tisoč,« o rekordni sezoni govori pomočnik direktorja RTC Krvavec Uroš Zupan, ki dodaja, da bi bila število še večje, če bi bilo vreme septembra lepše. Glavna atrakcija, ki je tudi letošnje poletje privabljala goste, je kolesarski park, ki ponuja trideset kilometrov urejenih prog, zadovoljni pa so tudi z obiskom pravljično-doživljajske Poti planinskih škratov, namenjene otrokom in družinam, ki je od julija pritegnila tri tisoč gostov.

Kdo bo upravljal Ajdno

Potekajo razgovori, da bi upravljanje arheološkega najdišča Ajdna prevzel Zavod za turizem in kulturo Žirovnica. Zaradi negotovega financiranja pa nadaljnja izkopavanja na Ajdni niso predvidena.

Urša Peternel

Žirovnica – Milan Sagadin, arheolog iz kranjske enote zavoda za varstvo kulturne dediščine, je štiri desetletja sodeloval pri izkopavanju na arheološkem najdišču Ajdna nad Potoki. Letos se je upokojil, a z Ajdno ostaja tesno povezan. Kot je povedal, se še vedno rad vzpne do najdišča, ki mu je posvetil štirideset let dela, zlasti se odzove na prošnje po vodenju. Ob upokojitvi pa je Sagadin izrazil predvsem upanje, da bodo za Ajdno našli upravljavca, ki bo v prihodnje skrbel za najdišče. Po njegovem mnenju bi bil najprimernejši upravljavec Zavod za turizem in kulturo (ZTK) Žirovnica.

Direktor ZTK Žirovnica Matjaž Koman je v zvezi s tem povedal, da so se že večkrat pogovarjali o upravljanju Ajdne. Sedaj od kranjske enote zavoda za varstvo kulturne dediščine pričakujejo upravljavski načrt, na podlagi katerega bi se odločili, ali bi glede na pogoje in zahteve lahko prevzeli upravljanje z najdiščem. V zavodu se zavedajo pomena, ki ga ima arheološko najdišče, z namenom večje promocije so letos odprli tudi muzejsko sobo Ajdna v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici, ki je odlično obiskana. Izdali so tudi katalog oziroma knjižico Pozabljena vasica na Ajdni, ki je namenjena predvsem domačim in tujim obiskovalcem, ki si želijo ogledati najdišče. Prihodnje leto bodo v zavodu izdelali tudi maketo Ajdne, ki bo na ogled v muzejski sobi, načrtujejo postavitev obcestne table, ki bo označevala dostop na Ajdno, v načrtu imajo tudi vodene izlete. »Vsekakor nam je v interesu, da se Ajdna promovira in vključi v turistično ponudbo krajev pod Stolom. Obiskovalci muzejske sobe so navdušeni nad samo vsebino, prav tako je ob lepem vremenu na sami Ajdni precej obiskovalcev,« je povedal Koman.

Konservatorsko-restavratorske posege so na doslej odkopanih in prezentiranih objektih letos zaključili z izdelavo estrihov v bivalnih objektih in postavitvijo novih informacijskih panojev, je povedal Miloš Ekar.

Kakšne načrte pa imajo z Ajdno v Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enoti Kranj? Vodja enote Miloš Ekar je povedal, da je upravljavski načrt že v izdelavi, v kratkem naj bi se sestali z vodstvom ZTK Žirovnica in uskladili še zadnje podrobnosti. Ob tem pa je Milan Sagadin opozoril, da bo k upravljanju Ajdne treba na ustrezen način pritegniti tudi lastnico tistega dela najdišča, ki je v zasebni lasti.

Za promocijo Ajdne so v Zavodu za turizem in kulturo Žirovnica poskrbeli tudi z odprtjem muzejske sobe Ajdna v Čopovi rojstni hiši. / Foto: Gorazd Kavčič

Ajdna je poznoantična naselbina iz četrtega do šestega stoletja, v kateri naj bi živelo največ 150 ljudi. Zapisov o življenju na Ajdni ni, vse, kar je znanega, sklepajo iz arheoloških odkritij. Izkopavanja na Ajdni so se začela leta 1976, začel jih je Andrej Valič, zatem pa je konservatorska dela na Ajdni dolga leta vodil Milan Sagadin. Po letu 2004 so dela na Ajdni zastala zaradi pomanjkanja denarja. Raziskanih in predstavljenih je šest objektov, ostaja pa jih še okrog dvajset, ki jih arheologi zgolj slutijo na podlagi ostankov in šibkih sledov zidov. Milan Sagadin si želi, da bi se našla tudi sredstva za nadaljnja izkopavanja. Izkop celotne naselbine sicer ne pride v poštev, je dejal, saj bi lahko radikalna izkopavanja povzročila erozijo, bi si pa želel izkopa enega ali dveh objektov še na zgornji terasi. A kot je dejal Miloš Ekar, pri sedanjem načinu negotovega financiranja nadaljnja arheološka izkopavanja niso predvidena. »Če pa bi na podlagi sodelovanja s predvidenim upraviteljem prišlo do možnosti stabilnejšega financiranja, bi se lahko dogovarjali tudi o izkopu in prezentaciji še dodatnih objektov,« je dejal Ekar.

Okoljsko priznanje za Radovljico

Društvo Planet Zemlja je Občini Radovljica podelilo priznanje planetu Zemlja prijazna občina. Ocenjevali so področja: učinkovita raba in obnovljivi viri energije, promet, narava, gozdovi, odpadki, hrup, trajnostni turizem, samooskrba, otroška igrišča in komuniciranje.

Marjana Ahačič

Radovljica – Društvo Planet Zemlja je pred nedavnim na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani podelilo že sedme nazive planetu Zemlja prijazna občina. V kategoriji občin nad deset tisoč prebivalcev je naziv prejela Radovljica. »Nagrada nas je razveselila, saj pomeni priznanje za naša prizadevanja na področju trajnostnega razvoja. Občinski projekti, kot so energetske obnove javnih stavb, celostna prometna strategija občine, »zero waste«, trajnostna destinacijska znamka Radol'ca pristno sladka, podpora čebelarstvu prek čebelarskega centra, javni biodinamični učni vrt s certifikatom Demeter, hranilnica semen – Semenjalnica, številne tematske poti v naravi, označitev kolesarskih stez, nas zagotovo opredeljujejo kot planetu Zemlja prijazno občino,« je ob prejemu nagrade povedal radovljiški župan Ciril Globočnik

Občina je v natečaju redno sodelovala od leta 2011. Med sodelujočimi občinami je dosegla najboljše rezultate na raziskovanih področjih, med katerimi so učinkovita raba in obnovljivi viri energije, promet, narava, gozdovi, odpadki, hrup, trajnostni turizem, samooskrba, otroška igrišča in komuniciranje.

Natečaj Planetu Zemlja prijazna občina drugo leto zapored poteka ob častnem pokroviteljstvu predsednika vlade in v soorganizaciji Ministrstva za okolje in prostor, so sporočili z radovljiške občinske uprave, podporo projektu pa je izrazilo tudi Združenje občin Slovenije. Natečaj med drugim pripravljajo strokovnjaki Direktorata za kmetijstvo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Nacionalnega instituta za javno zdravje, Zavoda za gozdove, Zavoda za varstvo narave, Gospodarskega razstavišča Ljubljana, Gradbenega inštituta ZRMK, Zavoda za gradbeništvo Slovenije in društva Planet Zemlja. V kategoriji občin z do tri tisoč prebivalci je naziv planetu Zemlja prijazna občina letos prejela občina Solčava, med tistimi z od tri do pet tisoč prebivalci Šmarješke Toplice, med občinami s pet do deset tisoč prebivalci Zreče, med mestnimi občinami pa Ljubljana.

Raziskava o avtonomnih vozilih

Kranj – Goodyear Dunlop Sava Tires s pomočjo klepetalnega robota do 14. novembra raziskuje, kakšen je odnos Slovencev do avtonomnih vozil prihodnosti. V raziskavi lahko sodeluje vsak, ki se z njim vključi v kratek pogovor. Direktna povezava do klepeta je m.me/goodyear.slovenija. Izsledke raziskave v Sloveniji bodo primerjali z evropsko študijo.

Gradijo prizidek k igralnici

1. stran

Kot še pojasnjuje Repinc, je ključen konkurent kranjskogorskih igralničarjev avstrijska igralnica Velden.« Glede na to, da so ob Vrbskem jezeru na elitni lokaciji, jim pač moramo konkurirati z zelo dobrimi produkti. Od Veldna se pravzaprav še sedaj razlikujemo glede pestrosti dogajanja v igralnici, predvsem pa glede odnosa do gostov. Tako je den od naših ciljev, da smo najbolj prijazna igralnica v tem okolju.«

Sicer pa so tudi v igralnici, tako kot v kranjskogorskem turizmu nasploh, zadovoljni z letošnjimi poslovnimi rezultati. »Poslovni rezultati so zadovoljivi, prihodki naraščajo že od leta 2013, pričakujem, da bo poslovno leto 2017 zelo dobro.«

Tomaž Repinc / Foto: Gorazd Kavčič

Narava v objektivu Jurija Kurilla

V Pavlinovi galeriji v Domu Janeza Filipiča v Naklem je na ogled fotografska razstava dr. Jurija Kurilla, ki ima veselje tako z naravoslovno fotografijo kot zgodovino medicine.

Suzana P. Kovačič

Naklo – Avtorjevo fotografsko pot je ob nedavnem odprtju predstavila Alojzija Murn, predsednica Likovnega društva Naklo, ki je razstavo pripravilo. V opisu je Murnova povabila k ogledu fotografij, ki po sklopih prikazujejo travniške motive z bližnjimi posnetki metuljev in travniškega cvetja, različne motive s planin in fotografije s potovanj po Kaliforniji in škotskih otokih. Fotografija je dr. Jurija Kurilla, upokojenega pediatra, zanimala že v mladih letih, še posebno v povezavi z biologijo. Podrobneje jo je spoznal, ko je kot študent medicine nekaj mesecev delal v znani zahodnonemški tovarni fotografske opreme Leitz, kjer so izdelovali tudi znamenite leice. A prvo fotografsko opremo si je lahko privoščil šele po letu 1960, ko je začel dobivati redno zdravniško plačo. Pridružil se je kranjskemu Fotoklubu Janez Puhar, vedno pa mu je ob strani stala soproga Dragica, tudi sama fotografinja. Sprva je snemal na črno-bel film, kasneje z uporabo barvnega filma ugotovil, da je za upodabljanje motivov iz narave primernejši, še kasneje pa se je začel obračati k digitalni fotografski tehnologiji. V osemdesetih letih sta s prijateljem biologom Markom Aljančičem pri Prirodoslovnem društvu Slovenije organizirala prvo razstavo naravoslovne fotografije, imenovane NF 71 ... Je večkrat nagrajeni fotograf, imel je štiri samostojne razstave in pet razstav skupaj s soprogo. Fotografska zveza Slovenije mu je podelila naslov fotografa 1. razreda (FZS 1), Mednarodna federacija za fotografsko umetnost pa naslov artiste, nato še excellence. Za uspešno življenjsko delo na področju pediatrije, poljudnozdravstveno pisanje in fotografijo ter dvig zdravstvene in prirodoznanstvene kulture na Slovenskem mu je leta 1998 Gorenjsko zdravniško društvo podelilo priznanje dr. Gregorija Voglarja - Carbonarius de Wiseneck.

Kurillo je izdal tudi stenska koledarja s posnetki slovenskih dnevnih metuljev. Je tudi avtor dela Metulji Slovenije. »Danes je na splošno že kar težko najti živalske ali rastlinske motive, primerne za fotografski objektiv. Na obdelanih zemljiščih, travnikih in poljih uporabljajo lastniki toliko raznih herbicidov in insekticidov, da na kakšnega metulja že težko naletiš. Na ''travniških njivah'' brez cvetic pač ni hranilnih rastlin za gosenice metuljev niti cvetov z medičino zanje. Tako bi danes skoraj ne mogel več izdati monografije o metuljih, v katero je sicer vloženega vsaj deset let truda. Cvetice, primerne za metulje, najdeš danes kvečjemu na kakšnih ledinah ali na bregovitem svetu,« je opozoril Kurillo, sicer avtor še drugih del, kot so Živa narava v objektivu, S fotoaparatom v naravi, Zarta ali Zarica (Potopljena lepotica) in dela o Tomažu Pircu, ranocelniku-porodničarju in prijatelju dr. Franceta Prešerna. Izvirna dela so na ogled na razstavi, prav tako Kurlillovi prevodi del iz angleščine in nemščine, kot so Otroške bolezni, Naravoslovni fotograf leta – Katalog 14, Življenje s ptiči. Razstava bo odprta do 8. novembra ob nedeljah od 10. do 11. ure, druge dni po dogovoru.

Dr. Jurij Kurillo ob fotografiji lastovičarja / Foto: Tina Dokl

Odkrili spominsko ploščo

Angelca in Milan Zupan s tržiškim županom Borutom Sajovicem in predsednikom OZVVS Tržič Vojkom Damjanom / Foto: OZVVS Tržič

Suzana P. Kovačič

Praproše – Spominsko ploščo na domu Zupanovih v Praprošah v krajevni skupnosti Kovor, po domače Pr' Kunšt, je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Tržič skupaj z Občino Tržič odkrilo v soboto. Slavnostni govornik je bil major Anton Stritih, dolgoletni pripadnik stalne sestave občinskega štaba za Teritorialno obrambo Tržič in prvi predsednik OZVVS Tržič ter tisti, ki je med osamosvojitvenimi dogodki sodeloval pri vseh prevozih orožja in streliva na tajne lokacije. Kot je povedal, je bila družina Zupan med tistimi, ki so bili pripravljeni prevzeti to tveganje, v njihovem gospodarskem poslopju je bila nasploh skladiščena največja količina orožja in streliva v tržiški občini. »Spominjam se, da smo zaboje orožja in streliva naložili ob notranji steni gospodarskega poslopja dejansko do stropa, vse pa smo pokrili samo s starimi šotorskimi krili,« se spominja Stritih. In dodaja: »Vsi, ki smo se bili pripravljeni soočiti s posledicami neupoštevanja ukaza JLA in ilegalnega hranjenja orožja, svojih dejanj ne poudarjamo in ne želimo privilegijev, želimo pa si poštene zgodovinske presoje svojih dejanj.« Zupanovi so se izkazali kot domoljubni in nacionalno zavedni, zato naj bo spominska plošča pozitiven zgodovinski spomin tudi za naslednje generacije. V kulturnem programu so nastopili učenci Podružnične šole Kovor.

Narodne v sliki, pesmi in besedi

Kulturno društvo Dobrava Naklo je pred dnevi povabilo na prireditev Narodne v sliki, pesmi in besedi 2017 v Dom Janeza Filipiča v Naklem.

Suzana P. Kovačič

Naklo – Kot so poudarili pri Kulturnem društvu Dobrava Naklo, je projekt, ki poteka že četrto leto, letos še bogatejši. V preteklih letih so slikali motive narodnih in ljudskih pesmi, letos so ustvarjali tudi na dela slovenskih pisateljev. Zdravko Purgar je za motiviko izbral povest Janeza Jalna Cvetkova Cilka, Dana Šemrov je slikala na povest Franceta Bevka Grivarjevi otroci, Hieronima je izbrala pripoved Prežihovega Voranca (Lovra Kuharja) Levi devžej, Barbara Pogačnik pa povest Ivana Tavčarja Cvetje v jeseni. Med posameznimi predstavitvami avtorskih del, slikarskih in pisateljskih, sta zapela Mešani pevski zbor (MePZ) Lipnica in MePZ Dobrava Naklo, ki bo prvega decembra praznovalo 25-letnico delovanja.

Predstavljene slike so nastale tudi po motivih narodnih in ljudskih pesmi. Pesem Marko skače je zapel in na harmoniko zaigral mladi Andraž Aljančič, sliko na to pesem pa upodobila Barbara Pogačnik. Andraž se je na odru predstavil tudi s sestro Klavdijo; na pesem Jager pa jaga je Klavdija v roke vzela čopič, Andraž pa harmoniko. Pevci so zapeli Po jezeru bliz Triglava, z istoimensko sliko pa se je predstavil Zdravko Purgar. Zapeli so tudi Mravlja je v mlin pelala, Hieronima pa je vsebino pesmi upodobila. »Sem Ribničan Urban po celem svetu znan: prav bistre sem glave in žlice imam nove.« Takole gre narodna, ki jo je naslikal Tilen Brezovec.

V Kulturnem društvu Dobrava Naklo ustvarja tudi keramičarka Tilka Purgar, za to priložnost so »pili« iz keramične skodelice kave po istoimenski črtici Ivana Cankarja. Še en izdelek je bil na ogled izpod njenih rok na narodno, ki gre takole: »Kje so moje rožice, pisane in bele, moj'ga srca ljubice, žlahtno so cvetele ...« Gostujoči slikar na prireditvi je bil Branko Lozar iz Društva likovnikov Cerklje. Vseh šest avtorskih slik je naslikal na temo rokovnjačev, o rokovnjaštvu v naših krajih je pripravil tudi bogato spremno besedilo.

Kot so sklenili organizatorji, se prireditev razvija in je iz leta v leto posebna, oblikovana iz vedno širšega števila ustvarjalcev. Tudi v prihodnje bo usmerjena k ohranjanju in oživljanju slovenske kulture in kulturne dediščine z željo, da se v projekt vključi še več mladih.

Gostujoči slikar Branko Lozar s slikama Rokovnjač na samotnih poteh in Veliki Groga, rokovnjaški papež / Foto: Luka Rener

Nogometašice gredo na svoje

Ženski nogomet v Velesovem stopa na samostojno pot, medtem pa se svetniki sprašujejo, kako bodo klubu razdelili sredstva, ki jih je prejel Nogometni klub Velesovo tudi za ženske ekipe.

Aleš Senožetnik

Cerklje – Ženski del ekipe Nogometnega kluba Velesovo se je pred časom odločil za samostojno pot, saj naj bi na ta način zagotovili boljši razvoj ženskega nogometa. »Na Gorenjskem smo trenutno edini ženski nogometni klub, ki nastopa z vsemi ekipami od najmlajših (6.–7. leta starosti) do članic na najvišjem državnem nivoju. Z ženskim klubom smo pridobili veliko novih nadobudnih športnic, največ najmlajših. Samostojno pot so obstoječe igralke, Medobčinska nogometna zveza Gorenjske, Nogometna zveza Slovenije in druga slovenska javnost večinoma pozitivno sprejele,« je povedal trener ženskih ekip Primož Štrajhar, ki dodaja, da so bili največ težav deležni v domači občini. »Težave so bile in so povezane predvsem z opozicijskimi občinskimi svetniki, ki zavirajo našo pot. Zadevo je po obrazložitvi podrobnosti podprl g. župan Franc Čebulj in drugi zaposleni v občinski upravi, za kar se jim zahvaljujemo. Na poti v samostojnost ni nasprotoval niti naš prejšnji klub Nogometni klub Velesovo,« je še dodal Štrajhar.

To je razvidno tudi iz pisma predsednika NK Velesovo Darka Klinca občinskemu svetniku in predsedniku odbora za negospodarstvo Jaku Ciperlu. Kot je zapisal Klinc, v klubu sicer obžalujejo odločitev ženskega dela ekipe, »vendar ne bomo nikakor nasprotovali povsem legitimni odločitvi ženskega dela o izstopu«. Odločitev ženskega dela ekipe razume in jih še naprej podpira.

Kot je še dodal Klinc, naj bi sicer sklep o izstopu začel veljati 1. januarja 2018, do takrat pa ženski del ostaja v okviru matičnega kluba, vendar s soglasjem NK Velesovo v tekmovanju pod okriljem Nogometne zveze Slovenije deluje pod imenom Ženski nogometni klub Velesovo. Kljub temu pa, kot je razvidno iz javno dostopnih podatkov, Športno-rekreativno društvo Cerklje na Gorenjskem, pod katerega spadajo članice ŽNK Velesovo, obstaja že od marca letos.

Opozicijski občinski svetniki sicer poudarjajo, da podpirajo razvoj ženskega nogometa v občini, a jih je zmotilo vprašanje transparentne in namenske porabe občinskih sredstev v klubu. Z vodstvom klubov so si izmenjali tudi nekaj pisem. Marka Bolko, Jako Ciperla in Luko Štumbergerja je namreč zanimalo, kako bo Nogometni klub Velesovo izvedel program tekmovanja žensk v prvi ligi, za kar so zaprosili in s sklepom prejeli namenska sredstva, če pa ženske ekipe članic ni več v sestavu kluba. Z občinskega proračuna namreč klub za športni program in izvajanje tekmovalnega programa članskih ekip skupno prejme dobrih 42 tisoč evrov. »Proračunski porabnik sredstev je namreč zakonsko obvezan dodeljena sredstva namensko porabiti. V nasprotnem jih je dolžan vrniti. Enostavno pravilo, ki velja za vsa društva in klube oz. druge pravne osebe, ki sredstva pridobijo na podlagi vloge in sklepov občinskega sveta,« so omenjeni svetniki zapisali v pojasnilu Primožu Štrajharju, trenerju ženske ekipe.

Darko Klinc nam je v zvezi s tem odgovoril, da nogometni klub občinska sredstva dobi na podlagi speljanega programa v preteklem letu in ne na podlagi plana programa za tekoče leto. Kot je dodal, se devetdeset odstotkov postavk za vrednotenje programa nanaša na klub in ne na moške in ženske.

Novo gasilsko vozilo

Novo gasilsko vozilo / Foto: Maša Likosar

Maša Likosar

Srednja vas – Mimohod gasilcev desetih društev iz občine Šenčur, slovenska himna Pihalnega orkestra Šenčur in postroj gasilcev ... Tako se je začelo praznovanje ob 65-letnici Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Srednja vas. Ustanovni občni zbor društva je bil pozimi leta 1951 v Ukanovi hiši. Prva uspešna akcija gasilcev, ob pomoči vaščanov, je bila gradnja gasilskega doma in požarnega bazena ob domu. Kupili so tudi novo motorno črpalko, nekaj let kasneje so razvili prapor. Leta 1971 so kupili novo brizgalno črpalko, obnovili gasilski dom in ustanovili pevski zbor. Letos je društvo kupilo novo gasilsko vozilo. Predsednik društva Robert Zaletelj je povedal, da so ga kupili s pomočjo vaščanov in Občine Šenčur. Boter novega vozila je podjetje Duo Žiberna, zato je v imenu podjetja Matevž Žiberna predal ključe vozila vozniku Urošu Rodetu. Vozilo je blagoslovil župnik župnije Šenčur Urban Kokalj. Zbrane so pozdravili tudi podžupan Šenčurja Aleš Perič Močnik, predsednik Gasilske zveze Gorenjske Jože Derlink in predsednik Gasilske zveze Kokra Rudolf Sušnik. Podelili so tudi priznanja in pohvale.

Devetdeset let PGD Bukovica

Na Bukovici so praznovali 90-letnico prostovoljnega gasilskega društva. Ob tej priložnosti so razvili tudi nov društveni prapor.

Foto: Maša Likosar

Predaja novega praporja gasilcem PGD Bukovica

Maša Likosar

Bukovica – Mihael Potočnik, predsednik Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Bukovica, je povedal, da so v devetdesetletni zgodovini društva še posebej ponosni na gasilski dom, ki so ga letos, ko praznujejo jubilej, prizidali in obnovili, prenovili ostrešje in fasado, maja pa so prizidek slovesno odprli. Gasilski dom se s svojo novo obliko lepo vključuje v vaško okolje. Za 70-letnico društva, leta 1997, so kupili novo visokotlačno črpalko in jo vgradili v TAM-80. Leta 2007 so kupili nov kombi za prevoz gasilcev in novo orodno vozilo. Letos so med drugim pripravili srečanje članic in veteranov.

Na slavnostni seji ob 90-letnici so podelili priznanja PGD Bukovica, Gasilske zveze Škofja Loka in Gasilske zveze Slovenije, vseh nagrajencev je bilo šestdeset. Razvili so tudi nov društveni prapor. Gasilcem ga je predal Matjaž Pintar, predstavnik podjetja Mebor, ki je boter prapora. Slavnostne seje so se udeležili tudi gostje, med njimi župan Škofje Loke Miha Ješe in predsednik Gasilske zveze Škofja Loka Andrej Ambrožič.

Festival poezije Verzionar

Jesenice – V organizaciji Kulturno-umetniškega kluba Artista in ob sodelovanju številnih jeseniških šol, ustanov in društev se danes na Jesenicah začenja drugi festival poezije Verzionar. Trajal bo dva dni, že danes, v petek, dopoldne bo na Osnovni šoli Prežihovega Voranca srečanje z Bino Štampe Žmavc in Ferijem Lainščkom. Ob 18. uri bo sledil literarni večer z Borisom A. Novakom v Občinski knjižnici Jesenice, zatem pa še glasbeni koncert Carmina Burana v Kolpernu, na katerem bodo nastopili Imperij, Panda in Noctiferia, v spremljevalnem programu pa še Ritualke. V soboto dopoldne bo v Kolpernu potekala pesniška delavnica s Petro Kolmančič, od 15. do 19. ure pa se bodo predstavljali pesniki in pesnice iz Slovenije in tujine z »mednarodnimi verzi«. Zvečer bo v gledališču Toneta Čufarja na sporedu še igrani recital Rodinovi grehi v koprodukciji Gledališča Toneta Čufarja Jesenice in Jerneja Kusterla ter v režiji Vida Klemenca.

PREJELI SMO

Poklon znamenitemu rojaku

V petek, 20. 10. 2017, je bil v Gorenjskem glasu objavljen članek z naslovom »Poklon znamenitemu rojaku«, katerega avtorica je Mateja Rant. Članek ne izraža poznavanja okoliščin, ki se nanašajo na pobudo in začetek raziskovanja življenja in dela Luke Pintarja. V članku je navedeno, da so pred dvema letoma v Turističnem društvu Slajka Hotavlje na pobudo Danila Jezerška začeli podrobneje raziskovati delo in življenje Luke Pintarja. Navedena trditev ne drži. Spodaj podpisani Boris Pintar sem z dopisom z dne 5. 2. 2015 županu občine Gorenja vas - Poljane Milanu Čadežu posredoval pobudo, da se 100. obletnica smrti našega rojaka Luka Pintarja primerno obeleži. Da sem bil pobudnik za začetek raziskovanja življenja in dela Luke Pintarja, potrjuje tudi elektronsko sporočilo gospoda Petra Pokorna, ki ga je dne 14. 2. 2015 posredoval županu občine Gorenja vas - Poljane Milanu Čadežu.

Boris Pintar

Spomin na »rojstvo« svobode

Občinsko združenje borcev za vrednote NOB Žiri je minulo soboto pripravilo slovesnost v spomin na 23. oktober 1943, ko so iz Žirov izgnali nemške vojake.

Mateja Rant

Žiri – V Žireh so tudi letos 23. oktober praznovali kot dan spomina, to je dan, ko so leta 1943 partizanske enote iz Žirov izgnale nemške okupatorje. Kot je v svojem slavnostnem nagovoru spomnila Mirjam Jan Blažić, po tem do konca 2. svetovne vojne okupator nikoli več ni vzpostavil oblasti v Žireh. Na tem koščku slovenskega osvobojenega ozemlja so ustanovili tudi prvi narodnoosvobodilni odbor na Gorenjskem, to je bil organ oblasti Osvobodilne fronte, ki je izvajal naloge na obrambnem, političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Slovesnosti so se kot vsako leto udeležili tudi člani sorodnega združenja z Velikega Polja na Primorskem, s katerimi skupaj obiščejo spomenik njihovi rojakinji, heroini Mihaeli Škapin - Drini, ki je padla na Žirovskem vrhu.

Slavnostna govornica na slovesnosti Dan spomina je bila Mirjam Jan Blažić. / Foto: Tina Dokl

Kot so poudarili na slovesnosti, je bil 23. oktober 1943 za Žiri veličasten dan, ki ne sme izgubiti pomena, ampak je treba ohranjati spomin na rojstvo svobode v njihovem kraju. Mirjam Jan Blažić se je v svojem govoru sprehodila skozi najpomembnejše mejnike polpretekle zgodovine, ki so pripeljali do umika nemških okupatorjev iz Žirov. »To je zgodovina, na katero gledamo s ponosom,« je poudarila in dodala, da smo danes kljub temu priča stalnim poskusom spreminjanja zgodovinskih dejstev ter pomislekom o smiselnosti partizanskega boja in vlogi domobrancev. »Nekateri partizanstvo napačno ocenjujejo kot revolucionarno in celo zločinsko dejanje,« je dejala in v odgovor navedla, da je šlo res za revolucionarno dejanje, a v pozitivnem smislu. »Cilj je bil vzpostaviti socialno in pravičnejšo državo za vse Slovence.« Glede poveličevanja domobranstva pa je še dodala, da je na piedestalu za zmagovalce prostor samo za tiste, ki jih je zgodovina priznala, in tega ni mogoče spreminjati.

Potrebujejo nove čevel'ce

Folklorna dejavnost ima v Sori dolgo tradicijo. Delujejo kar tri folklorne skupine, ki so se predstavile na prireditvi, na kateri so zbirali prostovoljne prispevke za nove plesne čevlje, ki jih nujno potrebujejo.

Maja Bertoncelj

Sora – V Sori je v okviru KUD Oton Župančič Sora zelo aktivna folklorna dejavnost. Prihodnje leto bodo praznovali 45 let delovanja. Njihova največja želja so novi plesni čevlji, kar predstavlja velik strošek, denarja zanje pa nimajo, zato so pripravili posebno prireditev, na kateri so se predstavile vse tri delujoče skupine, za finančno pomoč pa so se obrnili tudi na morebitne donatorje. Sredstva še vedno zbirajo.

Naslov prireditve je bil Za nove čevel'ce na Dunaju plešem. Njihova najstarejša skupina, ki šteje 18 plesalcev in harmonikarico, vodi pa jo Urška Rožanc, je bila namreč izbrana, da tekmuje na 16. mednarodnem festivalu folklore Zvezde Dunaja 2017, kamor gredo konec oktobra. Tekmovali bodo v konkurenci skupin s celega sveta. Predstavili se bodo v oblačilih iz časa Frana Saleškega Finžgarja s plesi iz lokalnega okolja. Sorška folklora je zlasti v preteklih letih dosegla pravi presežek, saj je prejela kar nekaj priznanj na regijski in državni ravni, prepoznavnost pa so pridobili tudi na svetovni ravni, saj slovenske šege, navade in običaje predstavljajo tujcem s celega sveta. Verjamejo, da se bodo uspešno predstavili tudi na Dunaju. Poleg najstarejše skupine v Sori delujeta še mlajša otroška skupina, ki jo vodi Alenka Perme, in najmlajša otroška skupina pod vodstvom Ane Barle in Lee Onufrija.

Od same ustanovitve folklorne dejavnosti v Sori si tako mentorji kot tudi folklorniki prizadevajo za kvalitetno poustvarjanje in ohranjanje našega ljudskega izročila ter predstavljanje naše bogate kulturne dediščine širši javnosti. »Za nas ni običajno, da bi prosili za finančno pomoč, tokrat pa plesalci čevlje res potrebujejo. Brez njih naša dejavnost preprosto ne more popolno zaživeti. Čeprav je naša ljubezen do folklore močna in jo tudi v pomanjkanju zmoremo ohranjati, si želimo, da motivacije za izboljšave ne bi zmanjkalo,« pravi Urška Rožanc.

V Sori delujejo tri folklorne skupine. / Foto: Klemen Jurčič

S pogledom v prihodnost

Kulturno društvo Svoboda Mengeš praznuje petinšestdeset let delovanja, folklorna skupina in mešani pevski zbor pa petinštirideset.

Aleš Senožetnik

Mengeš – Prejšnji petek je v mengeškem kulturnem domu potekala slovesnost, ki so jo z bogatim programom napolnili člani folklorne skupine in mešanega pevskega zbora, ki delujeta pod okriljem Kulturnega društva Svoboda Mengeš. Razlogov za slavnostno prireditev je bilo več kot dovolj, saj društvo letos beleži že 65 let od ustanovitve, folklora in zbor pa 45.

V prvih letih bogate zgodovine društva je bilo to sicer usmerjeno v dejavnost gledališke skupine in harmonikarskega orkestra, leta 1972 pa so ustanovili pevski zbor in folklorno skupino, ki vse odtlej skrbita za ohranjanje tradicije slovenskih običajev in gojenje kvalitetne zborovske glasbe, po katerih so prepoznavni člani mengeške Svobode.

»Petje na ves glas, ubrano z drugimi glasovi v zboru, občuteno z zavestjo, da smo skupaj ... To je Svoboda,« je v zborniku, ki so ga izdali ob tej priložnosti, zapisala predsednica društva in pevskega zbora Germana Leben. Zbor, ki ga zadnja štiri leta vodi zborovodja Iztok Kocen, je v skoraj polstoletni zgodovini zbral številne nagrade in tudi danes navdušuje s kvalitetnimi koncerti.

Folklorna skupina KD Svoboda je ena redkih, ki je ni treba skrbeti za podmladek.

Pomembne uspehe pa je požela tudi folklorna skupina, ki jo vodi strokovni vodja Edo Reven in pravi razcvet doživlja prav v zadnjih letih. Z najboljšimi ocenami se je vrnila z dveh svojih vrhuncev – folklornih festivalov v Indoneziji in Portoriku, doma pa veljajo za eno najbolj zanesljivih in raznovrstnih skupin pri nas. A poleg nagrad in priznanj se za razliko od večine drugih folklorniki Svobode lahko pohvalijo s številnim podmladkom, kar so dokazali tudi na petkovi prireditvi. Prav zaradi velike otroške skupine so pred petimi leti ustanovili tudi mladinsko folklorno skupino, ki zelo hitro napreduje in ji je letos na državnem srečanju uspelo priti med najboljše odrasle folklorne skupine v Sloveniji.

Za prihodnost bogatega glasbenega in ljudskega izročila se torej vsaj v Mengšu ni treba bati.

Preplezala Walkerjev steber

Žiga Oražem (AO PD Kamnik) in Matija Volontar (AO PD Jesenice) sta med 14. in 16. oktobrom splezala znameniti Walkerjev steber v Grandes Jorasses (4208 m).

Jasna Paladin

Kamnik – Splezala sta Cassinovo smer, ki so jo leta 1938 preplezali mojstri vertikale – Cassin, Esposito, Tizzoni. Riccardo Cassin je poznan po številnih težkih smereh v Alpah pa tudi kot inovator in izdelovalec alpinistične opreme, ki je že leta 1958 skupaj s sinom predstavil prototip plezalnega pasu. Do tedaj so se plezalci na vrv navezovali s pomočjo najlonskega vozla okrog pasu, kar je bilo v primeru padca v večini primerov smrtno in zelo boleče.

Žiga in Matija sta se prvi dan peš podala ob zobati železnici proti ledeniku Mer de Glace, do bivaka Leschaux, od koder sta imela odličen pogled na svoj cilj. Uvodne raztežaje sta začela plezati zgodaj zjutraj naslednjega dne. »Stena je ogromna in videti je, da jo turisti radi gledajo, panoramski poleti ob steni so se vrstili vsake pol ure. To nama je kazilo popoln mir, saj v steni ni bilo nikogar. No, pa tudi iz reševalnega helikopterja so naju preverjali, kako napredujeva. Kmalu sva prišla do pokončnega skalnega 6a-ja, sledila je dolga prečka v desno, na koncu pa bivak na majhni polici, ki sva jo izkopala v sneg. Naslednji dan je bil dolg, saj sva plezala po skali, ledu in »škripovcu«, po triindvajsetih urah pa sva zadovoljna, a utrujena splezala na vrh. Po kuhanju in spanju je sledil sestop čez ledenike v dolino Ferret proti Courmayeuru,« je doživetje povzel Žiga Oražem.

Občine so sklenile poravnavo

1. stran

Občina Medvode je svoj odstop od projekta utemeljevala s spremenjeno interpretacijo meril in kriterijev za financiranje projektov iz evropskih sredstev, zaradi katere projekt Gorki ne bi bil več upravičen do sofinanciranja, zato se je odločila poiskati druge možnosti financiranja gradnje komunalne infrastrukture na svojem območju.

Skupni tožbeni zahtevek je v tožbi iz leta 2013 znašal 463.667,64 evra. Okrožno sodišče v Kranju je marca letos razsodilo, da je tožbeni zahtevek utemeljen, v nadaljevanju pa bi odločalo o višini odškodnine. Tožbeni zahtevek je do sedaj skupaj z obrestmi narasel na več kot 720 tisoč evrov. K postopku mediacije je vse tri občine pozvalo Višje sodišče v Ljubljani, na katero je Občina Medvode vložila pritožbo zoper vmesno sodbo.

Odziv treh županov

Kot poudarjajo v vseh treh občinah, bo epilog nekaj let trajajočega spora omogočil, da bodo svoj pogled popolnoma usmerile v prihodnost in še izboljšale medsebojno sodelovanje in odnose, pri čemer se že veselijo prihodnjih skupnih projektov. V času načrtovanja projekta Gorki in v trenutku izstopa Občine Medvode so vse tri občine vodili še prejšnji župani, prav tako so bili drugi sodelavci na vodilnih položajih v občinah. Po poravnavi je župan Občine Medvode Nejc Smole povedal: »Vesel sem, da smo zaključili še eno izmed največjih odprtih problematik iz mandata, ko je občino vodil še prejšnji župan Stanislav Žagar. Najbrž je prav to, da smo vsi trije novi župani precej neobremenjeno nastopili v duhu sodelovanja, pripomoglo k temu, da je zadeva tudi zaključena. Sodelovanje vseh treh občin je bilo zadnja tri leta dobro in s tem, ko bomo zaprli še edino odprto vprašanje, ki nas je bremenilo, pričakujemo, da bo še boljše. Občinskemu svetu Občine Medvode ter županoma Kranja in Šenčurja pa se zahvaljujem za konstruktiven pristop v tem primeru ter pripravljenost na sklepanje kompromisov.« Boštjan Trilar, župan Mestne občine Kranj, je kot komentar na poravnavo dodal: »Kadarkoli si preveč obrnjen nazaj, te to omejuje, da bi dobro in stabilno hodil v pravi smeri naprej. Tudi v Mestni občini Kranj, če seveda je to le mogoče, pozdravljamo reševanje sporov po izvensodni poti. In tokrat smo bili zagotovo uspešni. Potrjujem, da je sodelovanje z obema sosednima občinama dobro, in tudi mi si želimo skupnih projektov v prihodnje.« Ciril Kozjek, župan Občine Šenčur, pa pravi: »V občini Šenčur smo zadovoljni s poravnavo z Občino Medvode, saj smo s tem pokazali, da znamo in zmoremo sodelovati v duhu dobrih sosedskih odnosov. Sedanji župani nismo obremenjeni s preteklostjo, zremo pa v prihodnost in si želimo izpeljati še kakšen skupni infrastrukturni projekt za dobrobit naših občank in občanov.«

Smlednik in Zbilje še brez kanalizacije

Sicer pa Občina Šenčur v Trbojah začenja z gradnjo čistilne naprave, ki je največji projekt občine za naslednje obdobje, območji krajevnih skupnosti Smlednik in Zbilje v občini Medvode pa tudi še nista opremljeni s kanalizacijskim omrežjem. »Težko trdimo, da bi v primeru nadaljnjega sodelovanja v projektu Gorki naselja na tem območju danes že bila opremljena s kanalizacijo, saj gre za redkeje poseljeno območje oziroma aglomeracijo z manj kot dva tisoč populacijskimi enotami, Evropska unija pa v tem trenutku sofinancirana samo sisteme več kot dva tisoč populacijskimi enotami. V prihodnjih letih bomo skušali najti morebitne zunanje vire financiranja ali bolj ekonomične načine reševanja problematike. Kdaj bosta krajevni skupnosti opremljeni s kanalizacijskim omrežjem, težko napovemo,« odgovarjajo na Občini Medvode.

Spodbujali bodo pešačenje

Občina Kamnik se je kot pilotna občina pridružila mednarodnemu projektu CityWalk, v okviru katerega bodo med občani spodbujali pešačenje po mestu in urejali varne pešpoti.

Jasna Paladin

Kamnik – V projekt CityWalk, ki je financiran z evropskim denarjem in bo trajal trideset mesecev, je vključenih dvanajst partnerjev z območja Podonavja; pri nas je to Razvojni center Srca Slovenije, ki »pokriva« tudi občino Kamnik in prav Kamnik je bil izbran za pilotno občino, ki bo sodelovala v vseh fazah projekta.

»Občina Kamnik želi s pilotno akcijo prispevati k zagotavljanju enakopravnih pogojev za pešačenje za vse ljudi, še posebej pa ranljive ciljne skupine. V sklopu projekta nameravamo oblikovati zemljevid, ki bo definiral pešpoti do glavnih funkcij mesta (pošta, zdravstveni dom, občina, šole ...), ter popisati in postopoma odpraviti nevarne točke na pešpoteh, predvsem tiste, ki so problematične za starejše, gibalno ovirane ali mamice z vozički,« pravi Katja Kunstelj z Občine Kamnik, ki je zadolžena za vsebinsko izvajanje projekta. K naboru ukrepov bodo povabili različne deležnike in tako so minuli teden že pripravili prvo od srečanj, na katerem so projekt predstavili in zbrane (večinoma predstavnike različnih društev in organizacij) pozvali, naj jim zaupajo svoje predloge.

Čeprav je bilo slišati, da je bilo podobnih projektov v preteklosti narejenih že veliko, prav tako so se pešačenju posvetili tudi v lani sprejeti Celostni prometni strategiji, pa velja evropski denar dobro izkoristiti in nevarne točke po mestu enkrat za vselej odpraviti.

Katja Kunstelj (druga z leve) v družbi sodelavcev z Občine Kamnik in Razvojnega centra Srca Slovenije

Filmi v Sori

Foto: arhiv Kina Sora

Filmsko gledališče se danes začenja s filmom Paslika.

Igor Kavčič

Škofja Loka – S filmom Andrzeja Wajde Paslika se danes začenja Filmsko gledališče v Kinu Sora. Filmsko gledališče je že 26 let stalnica škofjeloškega kina. V spomladanskem in jesenskem ciklusu predstavijo devet filmov, ki so prejemniki prestižnih nagrad in navdušujejo gledalce in kritike. Kot dodaja Tea Oblak iz Kina Sora, s tem, da je kino vključen v Europa Cinemas in slovensko Art filmsko mrežo, dajejo poudarek evropskemu in avtorskemu filmu. Uvodni film v letošnjem jesenskem ciklu je film Paslika Andrzeja Wajde, ki je poljski kandidat za tujejezičnega oskarja. Pred nami je zgodba avantgardnega slikarja Władysława Strzemińskega, ki v povojni Poljski ni klonil pod pritiski komunističnega režima. Sledi slovenska drama Družinica Jana Cvitkoviča, ki govori o povprečni slovenski družini srednjega razreda, ki se ji zgodijo različne osebne tragedije. Romantična komedija Najsrečnejši dan Ollija Mäkija je navdihnila resnična zgodba znanega finskega boksarja, film pa se izogne vsem klišejem športnega filma in namesto tega ponudi toplo, duhovito in neizmerno romantično odo ljubezni. V nadaljevanju bomo pričakali misteriozno kriminalko Umor na Orient ekspresu, ki je nastala po istoimenskem romanu kraljice kriminalk Agathe Christie. Na sporedu bo tudi brazilsko-francoska drama Aquarius, v kateri blesti Sônia Braga, brazilska Catherine Deneuve, ki pri starosti svojega lika najde vlogo svojega življenja. Biografski film Mladi Karl Marx nas bo popeljal v sredino 19. stoletja, nepozabna zgodba filma Čudo v naša življenja prinaša srčnost in upanje, tu je še slovenski film Ivan Janeza Burgarja, ki se je na Festivalu slovenskega filma okitil s štirimi vesnami. Kot vedno sledi še film presenečenja.

Danes Jenkova nagrada

Igor Kavčič

Podreča – Danes zvečer bo predsednik Društva slovenskih pisateljev Ivo Svetina svečano razglasil in podelil letošnjo Jenkovo nagrado za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let. Program se bo začel ob 18. uri pri pesnikovem spomeniku, nadaljeval pa uro kasneje v dvorani Gasilskega doma v sosednjih Mavčičah. Obetamo si branje poezije, z nekaj pesmimi bo nastopil Lovski pevski zbor Medvode. Že prejšnji teden je v organizaciji KD Simona Jenka Šmonca iz Mavčič v sodelovanju z DSP potekalo popotovanje Po poti vajevcev. Avtobus z udeleženci se je ustavil na točkah, povezanih s sodelavci revije Vaje. Ob Simonu Jenku (Podreča) so to Fran Erjavec (Ljubljana), Valentin Zarnik (Repnje), Ivan Tušek (Martinj Vrh) in Valentin Mandelc (Kranj).

Posebno topel sprejem so Po poti vajevcev doživeli v Martinj Vrhu, od koder izhaja Ivan Tušek. Ob citrarju sta Rudi Zevnik iz KD Simona Jenka Šmonca in Marija Gasser, avtorica knjige o Tušku. / Foto: Lado Nikšič

Dober odziv fotografov

V galeriji Paviljona NOB v Tržiču je na ogled razstava najboljših fotografij devetintridesetega regijskega srečanja fotografskih skupin in posameznikov Ujeti pogledi. Najboljšo fotografijo na temo Gibanje je posnel Milan Malovrh, na temo Prosto pa Danica Novak.

Igor Kavčič

Milan Malovrh je za fotografijo Okolo prejel zlato medaljo JSKD na razpisano temo Gibanje.

Tržič – Letošnje 39. gorenjsko srečanje fotografskih skupin in posameznikov je ob dejstvu, da Foto klub Tržič praznuje osemdesetletnico delovanja (1937–2017), pripravila območna izpostava JSKD Tržič. Po besedah predsednika FK Tržič Pavla Loca se je na razpis, ki so ga objavili v aprilu, odzvalo veliko število avtorjev, kar kaže na razmah fotografske dejavnosti na Gorenjskem. Fotografi delujejo bodisi v okviru klubov oziroma društev bodisi samostojno. Letos so poleg teme Prosto na željo tržiškega kluba razpisali tudi temo Gibanje. Razpisa na obe posamezni temi se je udeležilo po 66 fotografov iz desetih gorenjskih klubov oziroma samostojnih fotografov. Na temo Gibanje je prispelo 253, na temo Prosto pa 259 del. Na razstavo je bilo za prvo temo sprejetih 71 del 39 avtorjev, za drugo temo pa 87 del štiridesetih avtorjev. Najuspešnejši so bili fotografi iz Tržiča, Kranja in z Jesenic.

Strokovna žirija, ki so jo sestavljali umetnostna zgodovinarka, kustosinja Tržiškega muzeja Janita Košir (predsednica) ter fotografa Aleš Komovec (KMF, AFIAP) in Franc Ferjan (MF), je imela zelo zahtevno delo, saj je izbirala med zelo kakovostnimi deli. Kot je zapisala Koširjeva, so žirante na letošnjem natečaju nagovorile podobe, ki so nastale na osrednjo temo gibanja in ponudile nešteto možnosti fotografskega izražanja. Med fotografijami, ki so prispele, izstopajo tiste, ki izražajo slikovito razgibanost športnih, plesnih in družabnih aktivnosti ter dajejo občutek trajajočega trenutka. Da je v naboru fotografij na temo Prosto najti raznolikost žanrov z odslikavami, ki so izvzete iz praktičnega konteksta in so ujete v zamrznjenem trenutku nekega dogodka, lokacije ali situacije, ki ga ni moč ponoviti, dodaja Koširjeva. Žirija je tako v kritiškem pogledu teh del poleg formalno-tehnične dovršenosti fotografije in kompozicijskih zakonitosti sledila tudi izpovedni moči fotografije, pri tem pa priznava, da je bila ves čas prisotna subjektivna naklonjenost do estetike motiva. Skladnost med vsemi naštetimi smernicami pa je odločala o dokončni izbiri nagrajencev.

In kdo so nagrajenci? Na temo Gibanje je zlato medaljo JSKD za delo Okolo prejel Milan Malovrh (FK Tržič), srebrno za delo Sanje Pia Morič (FK Jesenice) in bronasto medaljo za delo Cestna dirka Simon Krejan (FDJP Kranj). Tri enakovredne diplome JSKD so prejeli Marjan Debelak, Gaber Košir (oba FK Jesenice) ter Andreja Peklaj (FDJP Kranj). Pohvalo JSKD si je prislužil Marjan Kopač (FK Tržič), pohvalo FK Tržič pa prav tako fotograf domačega kluba Mark Per. Na temo Prosto je najboljše delo z naslovom Glej je zunaj za zlato medaljo JSKD oddala Danica Novak (FD Jesenice), srebrno je za delo Megle na trgu prejel njen društveni kolega Bogdan Bricelj, bronasto pa Anuška Vončina (FDJP Kranj) za delo Poezija morja. Diplome JSKD so prejeli Marjan Debelak, Gaber Košir (oba FK Jesenice) ter Boris Novkovič (FK Tržič). Pohvala JSKD je šla Marku Burniku (FD Jesenice), pohvala FK Tržič pa Andreji Peklaj (FDJP Kranj). Posebno pohvalo žirije si je prislužil Miran Malovrh iz FK Tržič. Izbor najboljših fotografij bo v Paviljonu NOB na ogled do 12. novembra.

Jug Italije, Latinska Amerika, Evropa

Nova prevodna dela v zbirki Moderni klasiki. Drugi del neapeljskega cikla Elene Ferrante.

Igor Kavčič

Ljubljana – Končno. Izšla je druga knjiga neapeljskega cikla štirih romanov avtorice, ki se podpisuje s psevdonimom Elena Ferrante. Gre seveda za nadaljevanje zgodbe knjige Genialna prijateljica, ki je izšla spomladi, in zajema zgodnje otroštvo dveh deklet, Lile in Elene, katerih prijateljstvo je vedno znova na preizkušnji. Ena izmed njiju se poroči, drugi se kaže svetla prihodnost – obe pa odraščata v ženski. V drugem delu O novem priimku se prepletata ljubezenski zgodbi in socialna razdrobljenost na jugu Italije. Glede na to, da gre za mednarodno uspešno avtorico (prevajajo jo v štirideset jezikov) in pravi val »ferrantemanije« ob neapeljskem ciklu, je najbrž razumljivo, da avtorica želi ostati anonimna. Menda je neki italijanski novinar že odkril njeno pravo identiteto. Medtem ko se snema televizijska serija, prevajalka Anita Jadrič že pripravlja tretji del.

V zbirki Moderni klasiki so izšli trije novi prevodi sodobnih avtorjev. Prevajalka Sara Virk je pod naslov Zgodbe, basni, utrinki umestila izbrane zgodbe gvatemalskega mojstra kratke proze Augusta Monterrosa. Za osnovo je imela sedem njegovih zbirk, skozi izbrana besedila v omenjeni knjigi pa nam približa magično melanholični svet Latinske Amerike. Knjiga je obvezno branje za vse ljubitelje latinskoameriške književnosti ter kratke proze v vseh oblikah. Telo, v katerem sem se rodila je na avtobiografski zgodbi utemeljen roman o odraščanju v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Mehiška pisateljica Guadalupe Nettel skuša v pogovoru z molčečo psihoanalitičarko obnoviti nekoliko nevsakdanjo vzgojo njenih staršev, šolanje v Ciudadu de Méxicu in Franciji, njeno trmoglavost v puberteti, očetovo bivanje v zaporu, zapleten odnos z materjo in babico ... Prevajalka Veronika Rot jo označuje za svojo dušno avtorico, tako po vsebinah, ki jih obravnava, kot po slogu pisanja. Razgalja svojo zasebnost, a kljub temu v njeni zgodbi ostane mnogo skritega. Tretja knjiga Vrnitev v Pandžurd avtorja Andreja Volosa je prevedel Simon Dobravec. Roman spremlja potovanja slepega perzijsko-tadžiškega pesnika Rudakija (858–941) iz prestolnice samanidske države Buhare v nekaj kilometrov oddaljeni rodni Pandžurd. V knjigi izvemo tudi marsikaj o začetkih islama in kako je pesnik postal pesnik ...

Tu je še knjiga 23 esejev v zbirki Vilenica znane hrvaške avtorice Dubravke Ugrešić. Gre za zapise, utrinke s potovanj po svetu ali osebno doživljanje svobodomiselne hudomušne opazovalke sveta s temami od razvoja tehnologije, iskanja ljubezni do tega, kako naj človek preživi v sistemu, ki je naravnan le v produciranje šunda. Za prevod je poskrbela Đurđa Strsoglavec.

Gorenjci so uspešni jadralci

Jadralci športnega društva Gibanca z Zgornjega Brnika so z jadrnico Palda skupni zmagovalci pokala Slovenije v jadranju, drugo mesto pa je osvojila ekipa škofjeloškega Loka Timinga.

Vilma Stanovnik

Kranj – Minulo soboto se je v šibkem vetru v Piranskem zalivu zaključila zadnja regata letošnjega pokala Slovenije.

»Gre za serijo sedmih regat pod okriljem Jadralne zveze Slovenije, kjer zelo uspešno tekmujemo člani neprofitnega športnega društva Gibanca. Zmagali smo v prav vseh sedmih regatah v svojem, petem razredu s potovalno jadrnico tipa elan express zelo spoštljive starosti – 33 let,« je v imenu ekipe povedala Nataša Jerkovič in pojasnila, da so jadrnico Palado kupili pred tremi leti in jo s skupnimi močmi obnovili, očistili, opremili in poslali v boj z veliko bolj imenitnimi plovili. Z odlično posadko je osvojila absolutno lovoriko ORC v pokalu Slovenije in zmagala tudi na državnem prvenstvu ORC v mesecu juliju. Gre za poseben sistem in preračun doseženih časov (offshore rating congress), ki omogoča jadrnicam različnih velikosti in karakteristik, da tekmujejo med seboj in imajo enake možnosti za zmago.

Veselje ekipe Športnega društva Gibanca ob zaključku pokala Slovenije / Foto: arhiv ŠD Gibanca

Kot tudi pravijo, imajo v društvu več tipov jadrnic, tudi regatno melges 24 in seascape 18. Pred tednom dni je njihova ekipa (Blaž Kmetec, Robert Zajc, Jure Jerkovič) na Gardskem jezeru osvojila prvo mesto na evropskem prvenstvu v razredu seascape 18, vse bolj popularne in dostopne jadrnice.

»Za povečano mero adrenalina je treba sesti za krmilo melgesa 24. Kadar zapiha dober veter, lahko drvimo s hitrostjo skoraj dvajset vozlov, največkrat na Gardskem jezeru ali še kje dlje. Z našo jadrnico melges 24 Ateno smo tekmovali na številnih svetovnih in evropskih prvenstvih, najdaljše potovanje je bilo do Baltika v Estoniji,« tudi pravijo jadralci z Zgornjega Brnika in dodajajo, da regatno in tekmovalno jadranje ni njihova edina dejavnost, saj se ukvarjajo tudi z izobraževanjem novih članov. Redno organizirajo izobraževanja za priprave na izpit za voditelja čolna in jadralne tečaje, šolam pa ponujajo programe jadranja v okviru športne vzgoje in vzgajajo tekmovalce.

Vsako leto je več močnih

V Domžalah je potekalo tretje Odprto državno prvenstvo v powerliftingu in potisku s prsi, na njem pa je merilo moči več kot petdeset močnih tekmovalk in tekmovalcev.

Vilma Stanovnik

Domžale – V organizaciji Powerlifitng zveze Slovenije – zveze triatlona moči je minulo soboto v športni dvorani Osnovne šole Rodica potekalo tretje Odprto državno prvenstvu v powerliftingu in potisku s prsi.

Tako v mladinski kot tudi v članski konkurenci je bil najboljši Vid Leskovar s skupno 650 dvignjenimi kilogrami. Obenem je dosegel tudi nova mladinska državna rekorda v počepu in mrtvem dvigu. V potisku s prsi je zmagal dvajsetletni Niko del Bianchi, ki je pri dobrih stotih kilogramih telesne teže dvignil neverjetnih 195 kilogramov.

Naslov državne prvakinje v ženski konkurenci je obranila Katja Babič s 363 dvignjenimi kilogrami. Babičeva je bila razred zase in je presegla tudi rezultate vseh moških predstavnikov. Naziv najboljše posameznice prvenstva v absolutni razvrstitvi je kronala še z novimi državnimi rekordi v vseh treh disciplinah. »Do takšnih rezultatov ne prideš čez noč. Treba je vložiti veliko mero vztrajnosti, potrpežljivosti in predvsem je treba verjeti vase tudi takrat, ko ne gre vse tako, kot si želiš,« je povedala Katja Babič.

Katja Babič je naziv najboljše posameznice prvenstva kronala tudi z novimi državnimi rekordi v vseh treh disciplinah. / Foto: Jan Šuntajs

Kot je pojasnil predsednik Powerlifitng zveze Slovenije – zveze triatlona moči Urban Mur, je powerlifting v Sloveniji vse bolj priljubljen. Od ustanovitve zveze pred dvema letoma se je število aktivnih tekmovalcev skoraj podvojilo. »Ker je v ta šport vpletenih vse več ljudi, nam uspeva organizacija tekem na vedno višji ravni. Na prvenstvih želimo zagotoviti čim boljše pogoje za tekmovanje in naš trud se odraža tudi na vse boljših rezultatih. Veseli predvsem dejstvo, da odlične rezultate, primerljive s članskimi, dosegajo tudi kadeti in mladinci, tako da se za prihodnost powerliftinga ni treba bati,« je še povedal Urban Mur.

Derbi Jeseničanom

Jože Marinček

Kranj – Minulo sredo so hokejisti odigrali tekme v Alpski hokejski ligi (AHL), obračun v Ljubljani pa je štel tudi za točke državnega prvenstva.

Ekipa SIJ Acroni Jesenice, ki je gostovala v Tivoliju pri SŽ Olimpiji, je zmagala s 3 : 2 (1 : 0, 2 : 0, 0 : 2). Za HDD SIJ Acroni Jesenice so se med strelce vpisali Miha Brus, Tadej Čimžar in Nejc Stojan. Jeseničani z 29 točkami v AHL ostajajo na drugem mestu, hokejisti SŽ Olimpije pa so na četrtem mestu s 24 točkami. Novo tekmo bodo Jeseničani odigrali jutri. Ob 20.30 bodo začeli tekmo v Italiji proti hokejistom Gherdëina Valgardena.

Tekme pa so odigrali tudi hokejisti v mednarodni hokejski ligi IHL. Hokejisti kranjskega Triglava so gostovali v Mariboru in ekipo Maribora premagali z 9 : 3 (1 : 2, 4 : 1, 4 : 0). Tekma je štela tudi za točke državnega prvenstva. S to zmago Kranjčani ostajajo na prvem mestu v ligi IHL s 24 točkami. Hokejisti HK MK Bled pa so z 12 točkami šesti. Naslednjo tekmo bodo hokejisti HK Triglav odigrali v soboto, ko bodo gostovali v Beogradu pri hokejistih SKHL Crvena zvezda, hokejisti HK MK Bled pa bodo gostovali pri hokejistih HDK Maribor v Mariboru.

Polfinale brez Triglava

Jože Marinček

Kranj – Med tednom so nogometaši odigrali tri tekme četrtfinala pokala Slovenije. Ekipa Triglava je gostovala pri Gorici in tudi v povratnem obračunu izgubila z 1 : 0. Tako se je v polfinale uvrstila Gorica, poleg nje pa še Celje in Aluminij. Konec tedna se bodo nadaljevala ligaška tekmovanja. V 1. ligi Telekom Slovenije bo ekipa Triglava jutri ob 15. uri gostila Celje, Domžalčani pa bodo v derbiju kroga ob 20.20 gostili Maribor.

V sredo so prestavljeno nedeljsko tekmo 12. kroga v 2. SNL odigrali nogometaši Zarice Kranj in AŠK Bravo. Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 0 : 0. Konec tedna so na sporedu tekme 13. kroga. Nogometaši Zarice Kranj bodo v nedeljo gostovali v Novem mestu, kjer jih čaka obračun s Krko. Na Dobu bo sosedski derbi med nogometaši Rolteka Dob in Kalcerja Radomlje. Obe tekmi se bosta začeli ob 14. uri.

Na sporedu so tudi tekme v 3. SNL center. Jutri, v soboto, ob 14. uri se bodo pomerili: SIJ Acroni Jesenice – Bled Hirter, Sava Kranj – Rudar Trbovlje, Šobec Lesce – Tinex Šenčur in Zagorje – Bohinj, v nedeljo pa še Komenda in Kočevje.

Sobota je rezervirana tudi za igranje tekem v gorenjski nogometni ligi. Vseh šest tekem bodo nogometaši začeli ob 15.30, pari pa so: Royal Sport DLN – Visoko, Kondor Godešič – JuRentA Bitnje, Preddvor – Niko Železniki, Zarica Kranj B – Žiri, Britof – Naklo in Škofja Loka – Polet.

Po Štuhčevi še poškodba Perka

Kranj – Potem ko si je konec tedna na ledeniku Pitztal poškodovala koleno naša najboljša alpska smučarka Ilka Štuhec, se je na treningu v Kaunertalu v Avstriji poškodoval še Rok Perko. Roku in njegovemu reprezentančnemu kolegu Mihi Hrobatu se je strgalo sidro na vlečnici na strmejšem delu pobočja. Po spustu na neurejenem delu proge je Rok priletel v luknjo in globoki sneg, kar je vodilo do padca in zlomljenega rebra. Kdaj se bosta oba smučarja vrnila na bele strmine, še ni znano, se bo pa ta konec tedna v Söldnu začela nova sezona svetovnega pokala. Naša najboljša veleslalomistka Ana Drev bo odločitev o tem, ali bo jutri tekmovala, sprejela po današnjem uradnem treningu. Bomo pa pesti držali za Tino Robnik, Ano Bucik, Meto Hrovat in Desiree Ajlec. V nedeljo bosta od naših nastopila Žen Kranjec in Štefan Hadalin.

NOGOMETNI KLUB TRIGLAV KRANJ, PARTIZANSKA CESTA 37, KRANJ

Odkupne cene mleka

Cveto Zaplotnik

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne septembra letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 30,97 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 7 centov ali za 0,21 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,12 odstotka maščobe in 3,38 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 34,63 evra in je bila za 2,15 evra ali za 6,62 odstotka višja kot avgusta. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 28,92 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 32,38 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
Januar 2017	27,31	30,68	24,85	28,58
Februar 2017	27,72	30,71	25,40	28,55
Marec 2017	28,01	30,91	25,91	29,10
April 2017	27,83	31,02	25,86	28,66
Maj 2017	27,50	30,82	25,91	28,47
Junij 2017	27,86	31,19	26,69	28,97
Julij 2017	28,19	31,80	27,68	29,85
Avgust 2017	30,90	32,48	28,23	30,56
September 2017	30,97	34,63	28,92	32,38

V svetovalni službi tudi specialist za zelišča

Cveto Zaplotnik

Kranj – Kmetom, ki se na svojih kmetijah ukvarjajo tudi z zeliščarstvom, so doslej pri njihovem delu svetovali kmetijski svetovalci, ki so v javni službi kmetijskega svetovanja »pokrivali« področje vrtnarstvo. Takih svetovalcev je bilo osem, zeliščarji pa so že več let izražali potrebo po svetovalcu, ki bi se specializiral samo za zelišča. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so njihovim željam prisluhnili in v okviru reorganizacije javne službe kmetijskega svetovanja vzpostavili tudi delovno mesto svetovalca za zelišča, ki bo z delom začel prihodnje leto. V komisiji za zelišča, ki deluje v okviru zbornice, so zadovoljni s tako rešitvijo in so že predlagali, da bi se s svetovalcem za zelišča sestali v začetku decembra in mu predstavili problematiko zeliščarstva.

Priprave na dan slovenske hrane

Kranj – Vlada je pred petimi leti tretji petek v novembru razglasila za dan slovenske hrane, s katerim ozavešča javnost o pomenu doma pridelane in predelane hrane, kratkih lokalnih prehranskih »verig«, samooskrbe s hrano, uživanja zajtrka kot pomembnega dnevnega obroka za zdrav način življenja in prehranjevanja, ohranjanja podeželja in čistega okolja, poznavanja postopkov pridelave in predelave ... Letos bo dan slovenske hrane v petek, 17. novembra, hkrati pa bodo na ta dan otrokom v vrtcih in osnovnih šolah postregli s tradicionalnim slovenskim zajtrkom. Pri izvedbi projekta letos sodeluje že pet ministrstev, prvič tudi ministrstvo za okolje in prostor, ter že tradicionalni partnerji – čebelarska zveza, zavod za šolstvo, kmetijsko gozdarska zbornica, zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, zadružna zveza, zveza sadjarskih društev, nacionalni inštitut za javno zdravje in obrtno-podjetniška zbornica.

Zakon o kmetijstvu v javni obravnavi

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pripravilo spremembe zakona o kmetijstvu, ki bodo do 13. novembra v javni obravnavi. S spremembami naj bi uredili pravičnejše odnose v verigi preskrbe s hrano, začasno in občasno delo v kmetijstvu in izobraževanje na področju čebelarstva.

Kmetice izbrale kmetico leta

V Zvezi kmetic Slovenije so ob svetovnem dnevu kmetic za kmetico leta izbrali Karolino Črešnar iz okolice Zreč, med osmimi kandidatkami pa so bile tudi tri s širšega gorenjskega območja – Marija Hribernik s Planice nad Kranjem, Marjeta Kokelj s Podjelovega Brda in Mihaela Hribovšek iz Črnega Vrha v Tuhinju.

Cveto Zaplotnik

Za kmetico leta se je letos potegovalo osem kandidatk, med njimi tudi tri s širšega gorenjskega območja.

Kranj – Združeni narodi so leta 2007 zaradi prispevka kmetic k ohranjanju podeželja razglasili 15. oktober za svetovni dan kmetic. Pri Zvezi kmetic Slovenije v počastitev tega dne vsako leto izberejo in razglasijo kmetico leta. Letos se je za laskavi naziv potegovalo osem kmetic, razglasitev pa je bila prejšnji četrtek v Zagorju, kjer so se kmeticam na slovesnem dogodku pridružili tudi številni gostje, med njimi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan in predsednik kmetijsko gozdarske zbornice Cvetko Zupančič. Kmetica leta je postala Karolina Črešnar iz Boharine pri Zrečah. Karolina se je kot mestno dekle primožila na gorsko kmetijo, na kateri obdelujejo 21 hektarjev zemljišč, redijo dvajset ovc in v kamnolomu lomijo pohorski škriljavec. V okviru dopolnilne dejavnosti peče Karolina kruh na tradicionalni način in usposablja za peko tudi druge. Je mati treh otrok, v veliko veselje pa ji je tudi vnukinja.

Med osmimi kandidatkami v izboru za kmetico leta so bile tudi tri s širšega gorenjskega območja – Marija Hribernik s Planince nad Kranjem, Marjeta Kokelj s Podjelovega Brda in Mihaela Hribovšek iz Črnega Vrha v Tuhinju.

Marijo Hribernik so za priznanje predlagali v Društvu kmečkih žena Kranj, kjer je že več kot trideset let aktivna članica. Kot so zapisali v društvu, je Marija odraščala na kmetiji na Planici, od koder se je po končanem šolanju poročila na sosednjo kmetijo Pr' Brčniku. Kmetija obsega 30 hektarjev zemljišč, veliko je strmih terenov, glavni dejavnosti sta živinoreja in gozdarstvo. Redijo 14 goved pa tudi prašiče in kokoši nesnice. Večino mleka prodajo, del pa ga Marija predela v mlečne izdelke. Že petnajst let se na kmetiji ukvarjajo tudi z izletniškim turizmom, goste sprejemajo ob koncu tedna, ponudijo jim domačo hrano – mladi sir in skuto, kruh iz krušne peči, krofe in ocvirkovco, za katero je Marija na razstavi Dobrote slovenskih kmetij prejela dve zlati priznanji. V društvu skrbi za obveščanje članic v vasi, redno se udeležuje društvenih predavanj in strokovnih ekskurzij, zelo rada hodi v gore.

Minister Dejan Židan se je kmeticam zahvalil za njihov trud in optimizem, ki ga izžarevajo. Še posebej se je zahvalil lanski kmetici leta Jelki Krivec, letošnji Karolini Črešnar in predsednici zveze kmetic Ireni Ule.

Marjeta Kokelj je odraščala na veliki kmetiji na Cerkljanskem Vrhu, od koder se je poročila na kmetijo k Burji na Podjelovo Brdo. Kmetija obsega 24 hektarjev zemljišč, glavna dejavnost je živinoreja. Redijo 25 glav živine, ki se poleti pase pod Ermanovcem. Na leto oddajo 45 tisoč litrov mleka. Sodobna kmetijska mehanizacija jim omogoča lažje in varnejše obdelovanje zemljišč tudi na 950 metrih nadmorske višine. Marjeta je mati dveh sinov, ob delu na kmetiji in v gospodinjstvu pa najde čas tudi za razvedrilo. Igra v skečih, skupaj z možem Branetom plešeta pri folklorni skupini Sovodenj, poje v cerkvenem zboru v Novi Oselici in v ženskem pevskem zboru Blegoške sinice, ki jo je tudi predlagal za priznanje. Rada nabira zelišča za čaje in borovnice.

Mihaela Hribovšek se je rodila na kmetiji v vasi Kostanj v Tuhinjski dolini, po poroki se je preselila k možu na enajst hektarjev veliko gorsko kmetijo v Črnem Vrhu. V zakonu sta se jima rodila dva sinova, vseskozi sta oba ob delu na kmetiji hodila še v službo. Zgradila sta novo hišo in hlev ter posodobila kmetijsko mehanizacijo. Pred desetimi leti je Mihaela postala vdova, kmetijo, na kateri redijo krave dojilje in prašiče za domače potrebe, sta prevzela starejši sin in snaha. Mihaela je članica Društva podeželskih žena Tuhinjske doline, ki jo je tudi predlagalo za kmetico leta. Po mami je podedovala ljubljansko narodno nošo, ki jo za prireditve tudi rada obleče. V največje veselje ji je vnuk Lovro.

Tujerodne vrste v gozdovih

Gozdarski inštitut Slovenije in partnerji bodo vzpostavili sistem za zgodnje obveščanje in hitro odzivanje na tujerodne vrste v gozdovih. Danes bo o teh vrstah v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani predavanje, na ogled pa bo tudi razstava.

Cveto Zaplotnik

Mojstrana – Gozdarski inštitut Slovenije in partnerji – zavod za varstvo narave, zavod za gozdove in zavod Symbiosis – izvajajo projekt Life artemis – Osveščanje, usposabljanje in ukrepanje za invazivne tujerodne vrste v gozdu, s katerim želijo izboljšati ozaveščenost javnosti in zasebnih lastnikov gozdov o tujerodnih rastlinah, žuželkah, sesalcih in glivah, ki ogrožajo slovenske gozdove oziroma negativno vplivajo na gospodarstvo ali zdravje ljudi. V okviru projekta bodo pripravili več predavanj in razstav, eno takšnih predavanj bo danes, v petek, ob 18. uri v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani, hkrati pa bodo pripravili tudi razstavo, ki bo v muzeju na ogled do 5. novembra in bo potlej gostovala še na 22 lokacijah po Sloveniji. Obiskovalci bodo na razstavi lahko spoznali invazivne tujerodne vrste, njihove poti vnosa oziroma širjenja, vplive na naravo, gospodarstvo in zdravje ljudi ter načine, kako lahko vsak posameznik prispeva k preprečevanju škode, ki jo povzročajo tujerodne vrste.

V okviru projekta bodo vzpostavili tudi sistem za zgodnje obveščanje in hitro odzivanje na tujerodne vrste. V ta namen so že pripravili opozorilni sistem tujerodnih vrst, ki v Sloveniji še niso prisotne oziroma se pojavljajo v manjšem obsegu in je še možno preprečiti njihovo širjenje. Za sporočanje podatkov o pojavljanju teh vrst so vzpostavili spletno in androidno aplikacijo »invazivke«, za lažje prepoznavanje tujerodnih vrst pa je na voljo tudi terenski priročnik.

Izvajalci projekta ugotavljajo, da vsaka invazivna tujerodna vrsta spremeni procese v gozdu, vpliva na njegovo zgradbo in delovanje. Kot primer navajajo plodovo vinsko mušico, ki bo verjetno zelo zmanjšala donos gozdnih plodov (borovnic, malin in jagod) in močno vplivala na prehranjevalne verige v gozdu.

Dobri kadri so ključ do uspeha

V uspešnem, hitro rastočem jeseniškem podjetju Damatech želijo pridobiti čim boljše kadre. Sodelujejo s šolami, ponujajo štipendije, zaposlujejo ...

Urša Peternel

Jesenice – Jeseniško družinsko podjetje Damatech je bilo letos že drugič med nominiranci časopisa Dnevnik za gorenjsko gazelo, obenem pa tudi med nominiranci za naziv Delova podjetniška zvezda. Podjetje zaznamuje hitra rast, saj se je od enega zaposlenega ob ustanovitvi pred osmimi leti število zaposlenih do danes povečalo na 27. Po besedah direktorja in solastnika Darka Mikca so lani ustvarili za skoraj šest milijonov evrov prihodkov in 330 tisoč evrov čistega dobička. Doslej so za investicije v tehnološko opremo namenili okrog pet milijonov evrov. Podjetje je izvozno usmerjeno, na tujem ustvarijo dve tretjini prihodkov, glavna trga sta Avstrija, kjer imajo tudi hčerinsko družbo, in Nemčija, tretjino prihodkov pa ustvarijo v Sloveniji.

Damatech je družinsko podjetje, ki ga vodita prokuristka Mateja Mikec in direktor Darko Mikec. / Foto: Gorazd Kavčič

Podjetje deluje na področju prodaje visokokakovostnih jekel in strojegradnje. »Že od začetka tesno sodelujemo z vodilnim proizvajalcem visokotrdnostnih in obrabno obstojnih jekel SSAB iz Švedske. Našo moto je na osnovi kakovostnih jekel in odličnega servisa in storitev kupcem ponuditi optimalne storitve v orodjarstvu in strojegradnji,« poudarja Mikec. Do leta 2020 naj bi prihodke povečali na 10 milijonov evrov, število zaposlenih pa naj bi se povečalo na 45 do 50. A po Mikčevih besedah je tehnični kader izredno težko dobiti. Ker poslujejo z nemško govorečimi državami, pa je pomembno tudi znanje nemščine. Sodelujejo s Srednjo šolo Jesenice in Šolskim centrom Kranj, vsako leto na prakso vzamejo nekaj dijakov in ponujajo možnost pripravništva, omogočajo štipendije, zaposlitev pa ponujajo zlasti tehničnim kadrom, predvsem metalurgom in strojnikom.

Da bi se še bolje predstavili, povečali prepoznavnost podjetja in pridobili čim boljše kadre, so pripravili posebno kampanjo s sloganom 'Hitro rastemo, hitro na delo'. Poleg velikih plakatov in oglasov v medijih bodo pripravili tudi dan odprtih vrat podjetja, ki bo v soboto, 4. novembra.

»Prepoznavnost podjetja gradimo s ciljem, da bi pridobili čim boljše kadre za podjetje, ker je to ključ do uspeha in nadaljnjega razvoja,« pravi Darko Mikec in dodaja, da je za podjetje vsak zaposleni investicija, v vsakega vložijo čas in denar, da ga čim bolje usposobijo, zato si želijo, da zaposleni v podjetju ostanejo dalj časa. »Smo družinsko podjetje z jasno vizijo razvoja, urejenimi odnosi, ponujamo prijazno delovno okolje, motivacijo na osnovi rezultatov, tudi mesečno nagrado za dobro delo, na koncu leta pa vselej, odvisno od rezultatov, tudi trinajsto plačo,« še pravi direktor.

Smučišče vendarle prodano

Podjetje Športni center Španov vrh je včeraj nakazalo še preostalo kupnino za smučišče Španov vrh.

Urša Peternel

Jesenice – Prejšnji petek se je iztekel rok, do katerega bi kupec, novoustanovljeno podjetje Športni center Španov vrh, d. o. o., moralo nakazati kupnino za nakup smučišča Španov vrh. A do izteka roka so kupci nakazali le en del kupnine, in sicer okrog 70 tisoč evrov, manjkajočih 22 tisoč evrov pa šele včeraj, so nam povedali na Občini Jesenice. Z nakazilom celotne kupnine bo torej smučišče prešlo v last podjetja Športni center Španov vrh.

Kakšne načrte imajo novi lastniki s smučiščem, smo vprašali direktorja podjetja Športni center Španov vrh Milana Klinarja, ki pa na naša vprašanja ni odgovoril. Prav tako ni pojasnil, ali bo smučišče že v letošnji zimski sezoni obratovalo ali ne.

Kot je znano, so jeseniški občinski svetniki lani sprejeli sklep o prenehanju obratovanja smučišča Španov vrh, zatem pa se je s ponudbo za nakup pojavila skupina zasebnih vlagateljev, zvečine (nekdanjih) domačinov iz Planine pod Golico, ki so pokazali interes za nakup enosedežnice s pripadajočimi stavbami. Jeseniški občinski svetniki so, ko so jim vlagatelji predstavili poslovni načrt, prižgali zeleno luč za prodajo. Pogodba o nakupu je bila podpisana septembra, po nakazilu celotne kupnine pa bo zdaj sledila primopredaja premoženja, o točnem roku te pa se bodo s kupci dogovorili v kratkem, so nam pojasnili na Občini Jesenice.

Govorili smo tudi z enim od lastnikov zemljišč, na katerih se nahaja smučišče, ki nam je povedal, da se s kupci dogovarjajo tudi o sklenitvi služnostnih pogodb za uporabo zemljišč. Lastniki so se na nedavnem sestanku s kupci strinjali, da bi sklenili enake služnostne pogodbe, kot so imeli sklenjene že v preteklosti z Občino Jesenice. Takrat je Zavod za šport Jesenice kot upravljavec smučišča dejavnost na zemljiščih v zasebni lasti izvajal le pozimi, poleti pa so lastniki tam pasli živino oziroma kosili travo.

Sodelovanje z Nemčijo se krepi

Blagovna menjava Slovenije z Nemčijo v zadnjih letih narašča in se bo po predvidevanjih letos približala vrednosti enajst milijard evrov. Med regijami, ki še posebno dobro sodelujejo z nemškimi podjetji, pa prednjači Gorenjska.

Aleš Senožetnik

Kranj – Nemčija je že vseskozi ena glavnih gospodarskih partneric Slovenije, blagovna menjava se je lani glede na predhodno leto povečala za 4,4 odstotka, na skoraj deset milijard evrov, in se bo letos po predvidevanjih Slovensko-nemške gospodarske zbornice približala 11 milijardam evrov. Od januarja do julija letos smo v Nemčijo izvozili že za dobre 3,362 milijarde evrov, uvozili pa za 2,961 milijarde evrov blaga.

Tudi v prihodnje se lahko nadejamo več nemških investicij v Sloveniji kot tudi povečevanja Slovenskega izvoza v Nemčijo. »Ne nazadnje so v Sloveniji pogoji za vlaganje v raziskave in razvoj med enimi boljših v Srednji in Vzhodni Evropi, kar že vrsto let kažejo raziskave, ki jih izvajamo skupaj s partnerji v omenjenih državah. Velik potencial pa je tudi izvažanje izdelkov in polizdelkov v Nemčijo, saj vse več nemških podjetij zaradi dobrih referenc išče svoje dobavitelje v Sloveniji,« menijo na Slovensko-nemški gospodarski zbornici.

Med izdelki iz Slovenije na nemškem trgu zelo cenijo predvsem kovinske izdelke, kot so jeklo, aluminij in pločevina za strojegradnjo kot tudi za avtomobilsko industrijo ter izdelke iz drugih umetnih materialov za uporabo v različnih industrijah. Kot pravijo v zbornici pa v zadnjem času zaznavajo vedno več slovenskih podjetij, ki so uspešna pri pridobivanju poslov v Nemčiji.

Na Slovensko-nemški gospodarski zbornici prav tako opažajo, da je navezanost severnega dela Slovenije na nemško govoreče dežele večja kot v južnem delu, kar gre delno tudi na račun bližine omenjenih dežel.

Nemški investitorji se pri nas ozirajo predvsem za strateškimi naložbami ali t. i. greenfield investicijami, pri katerih se podjetje odloči za nakup ali dolgoročni najem zemljišča, kjer zgradi proizvodne zmogljivosti. Kot ugotavljajo v zbornici, je eden od glavnih razlogov, da se nemška podjetja odločajo za tovrstne investicije na Gorenjskem, cena zemljišč. Med drugimi razlogi pa navajajo tudi dobre logistične povezave in bližino glavnih prometnih poti ter bližino letališča in oprostitev plačila davka na dodano vrednost ob investicijah.

V zadnjih letih je bilo tudi na Gorenjskem izvedenih več investicij nemških podjetij, med katerimi izstopa prevzem Aerodroma Ljubljana družbe Fraport ter Adrie Airways družbe 4K, do katerih je prišlo v privatizacijskem procesu. Med večjimi podjetji v stoodstotni nemški lasti, ki imajo sedež ali poslovno enoto na Gorenjskem, pa velja omeniti škofjeloški Knauf Insulation, Lidl v komendski poslovni coni, LPKF Laser & Electronics iz Naklega, Saxonia-Franke s sedežem v Žirovnici in druga. Nemški kapital sicer najdemo v okoli 750 podjetjih na slovenskih tleh.

Podjetniki povezave z nemškim trgom iščejo na različne načine. Člani Kluba slovenskih podjetnikov so letos sklenili sodelovanje z nemško organizacijo BVMW, ki združuje več kot pol milijona malih in srednjih nemških podjetij s skupno 11 milijoni zaposlenih. V združenju slovenska podjetja prepoznavaj kot učinkovita in inovativna, zato bodo v začetku prihodnjega leta organizirali forum, na katerem bodo iskali možnosti, kako sodelovanje čim bolj izkoristiti za obojestransko korist.

Blagovna znamka Peko še vedno naprodaj

Tržič – Pekova stečajna upraviteljica Tadeja Tamše je objavila redno poročilo o poteku stečajnega postopka za julij, avgust in september. Večina Pekovih poslovalnic po Sloveniji je prodanih, na Gorenjskem še vedno prodajajo kletne prostore poslovalnice na Deteljici v Bistrici pri Tržiču. Prodali so Pekovo tržiško hčerinsko podjetje PGP Inde. Uspešna je bila prodaja Pekove obutve, sedaj se ta odprodaja v nekdanji Pekovi tovarniški prodajalni v Tržiču. Oddan je dodatni predlog za prodajo blagovne znamke Peko, je pa še vedno na sodišču pravdni postopek za zaščito imena Peko. Stečajna upraviteljica je namreč sprožila postopke za sodno varstvo uporabe imena blagovne znamke Peko, ki jo je privzela zadruga Peko kooperativa, z. o. o. Oddan je tudi predlog prodaje za poslovno proizvodni kompleks v Tržiču, potekajo priprave za prodajo nepremičnin na več lokacijah nekdanje Jugoslavije. Stanje unovčene stečajne mase na začetku julija je bilo nekaj več kot 2,6 milijona evrov, konec septembra pa dobrih 2,9 milijona evrov. Priznanih terjatev upnikov je bilo lani po opravljenem preizkusu terjatev za več kot osem milijonov evrov, ocenjena vrednost Pekovega premoženja pa precej nižja, 6,5 milijona evrov, in ta se je z dražbami do danes še znižala, tak primer je PGP Inde.

Poteka odprodaja Pekove obutve v tovarniški prodajalni v Tržiču. / Foto: Tina Dokl

Med prejemniki svečane listine tudi Gorenjci

Simon Šubic

Ljubljana – Agencija za varnost prometa (AVP) je na tradicionalnem srečanju predstavnikov vseh lokalnih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV), ki je ta teden potekalo v Ljubljani, osemnajstim posameznikom in organizacijam podelila svečane listine, ki so najvišja priznanja za delo na področju prometne preventive. Med prejemniki so bili tudi Alojz Mertelj iz SPV Občine Kranjska Gora, Vojko Jezeršek iz Združenja šoferjev in avtomehanikov Žiri ter Združevanje šoferjev in avtomehanikov Kamnik. Status občinskih SPV se je sicer letos z jasno opredelitvijo, da gre za strokovno telo občinskega sveta, okrepil, poudarjajo na AVP.

»Zagotavljanje ustrezne podpore in organiziranosti na lokalni ravni je izjemno pomembno za prometno varnost. Skladno s cilji nacionalnega programa in obdobnega načrta smo zato v agenciji okrepili tako preventivne aktivnosti kot tudi spodbudili uvajanje dodatnih ukrepov ter sodelovanja z vsemi deležniki, ki vplivajo na varnost v cestnem prometu, posebno pozornost pa smo namenili tudi njihovemu povezovanju. Predvsem nevladne organizacije, verske skupnosti, policija in ministrstva so tu ključne, njihova vloga pa izjemno pomembna,« je ob tej priložnosti poudaril Igor Velov, direktor AVP.

Vinjene spravili s ceste

Kranj – Gorenjski policisti so v sredo iz prometa izločili nekaj voznikov, ki so vozili pod vplivom alkohola. Dopoldne so prometni policisti na Jesenicah obravnavali voznika, ki je bil pozitiven na hitri test za prepovedane droge, zvečer pa so iz prometa izločili še voznika, ki je imel v izdihanem zraku 0,36 mg/l alkohola. Na območju Tržiča sta bila iz prometa izločena dva vinjena voznika, eden z 0,31, drugi pa z 0,56 mg/l alkohola. Vozniku, ki so ga ustavili v Kranju, pa je preizkus alkoholiziranosti pokazal rezultat 0,58 mg/l alkohola. Vsem obravnavanim voznikom so nadaljnjo vožnjo prepovedali, proti njim pa so uvedli tudi prekrškovne postopke.

Vse je bilo narobe

Jesenice – Jeseniški policisti so pred dnevi obravnavali voznika, ki je zaradi vožnje na prekratki varnostni razdalji povzročil prometno nesrečo. Ugotovili so, da njegov avtomobil ni bil registriran, povzročitelj tudi ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja, izmerili pa so mu še prisotnost alkohola v organizmu, zato so mu avtomobil zasegli in uvedli prekrškovni postopek.

Na Bledu pretepli aktivista

Blejski naravovarstvenik Aleš Alijeski je prepričan, da ga je neznanec v torek sredi dneva napadel po naročilu iz kroga ljudi, ki jih moti njegovo aktivistično delovanje.

Simon Šubic

Bled – Blejski naravovarstvenik Aleš Alijeski je s svojim vztrajnim in glasnim opozarjanjem na nepravilnosti v blejski občini nekomu pošteno stopil na žulj. V torek sredi dneva ga je namreč pred Mercatorjevim supermarketom na Bledu pretepel neznani moški, Alijeski pa je prepričan, da je napad nekdo naročil in plačal prav zaradi njegovega aktivizma v okviru Društva za varstvo okolja Bled. »Napadalca ne poznam, menim pa, da ga ne bo težko poiskati, saj gre za bodibilderja, starega okoli trideset let in velikega dva metra, takih pa v Sloveniji zagotovo ni veliko,« je pripovedoval dan po napadu, v katerem ga je storilec lažje poškodoval. »Naročnik napada je najverjetneje nekdo iz kroga ljudi, ki so poslovno povezani z Občino Bled in jim grem zaradi nepopustljivega opozarjanja na nepravilnosti že močno na živce. Dobivam tudi že indice, kdo naj bi stal za vsem skupaj,« je povedal.

Blejski aktivist Aleš Alijeski je bil v torek žrtev grobega fizičnega napada. / Foto: Simon Šubic

Neznanec je Alijeskega zadnja dva tedna večkrat klical in ga vabil na srečanje, češ da ima informacije o izlivanju kemikalij v Blejsko jezero. Nazadnje je na sestanek pristal, ko mu je moški povedal, da je fizično ogrožen in mu zato želi pomagati. »Z njim sem se dogovoril pred Mercatorjem na Bledu sredi belega dne in res nisem pričakoval, da se mi lahko kaj zgodi. Kljub temu sem šel pol ure prej na blejsko policijo in jo obvestil o sestanku in njegovem namenu. Tudi policisti niso predvideli, da bi me lahko moški napadel, mi je pa kriminalist svetoval, kaj naj ga vprašam,« je razložil Alijeski.

Moški se mu je ob prihodu predstavil kot Sašo, govoril je z ljubljanskim narečjem, se spominja. »Dejal mi je, da je prejel pet tisoč evrov iz kroga ljudi, s katerimi imam težave, in da mora nalogo pač opraviti. Predlagal mi je celo, naj se teden dni skrivam doma in se pretvarjam, da so me hudo pretepli,« je povedal blejski aktivist. Ko sta se nato s parkirišča odpravila proti Mercatorjevem bifeju, pa ga je neznanec pri zapornici nenadoma močno udaril v levo sence. »Udarec je bil tako ekstremno močan, da me je v trenutku položil na tla. Tam sem se lahko le zaščitil z rokami, moški pa me je še naprej močno mlatil in brcal v glavo. Ko se mi je nekako le uspelo postaviti na noge, je zbežal,« je dejal. Razložil je, da so bili udarci, predvsem prvi, tako siloviti, da bi lahko napadalec nekoga šibkejše postave celo ubil. »Dejal mi je, da se ukvarja z boksom. Ne vem, ali je to res, a zagotovo je vešč borilnih veščin,« je povedal Alijeski, ki je napad takoj prijavil policiji.

Na novico o napadu se je odzval blejski podžupan Toni Mežan in zapisal, da je bil zaradi svojega aktivnega delovanja v lokalni politiki tudi sam že večkrat deležen groženj s smrtjo s strani znanih in neznanih oseb ter deležen dejanj, ki jih je razumel kot opozorila. »Zato najostreje obsojam vsako takšno dejanje, ne glede na kakršnekoli okoliščine, ki bi bile lahko povod za takšno dejanje. Zavedam se, da sem lahko naslednji ...«

Na Policijski upravi Kranj so potrdili, da so blejski policisti v torek prejeli prijavo osebe o povzročitvi telesnih poškodb na javnem kraju in v tej zvezi o sumu kaznivega dejanja. »Po prvih podatkih gre za lahke telesne poškodbe, ki naj bi jih prijavitelju povzročila druga oseba. Okoliščine, v katerih naj bi bile povzročene poškodbe, policisti še preverjajo in o prijavi vodijo postopek,« je razložil Bojan Kos, tiskovni predstavnik PU Kranj.

Gorelo sredi noči

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v četrtek ponoči prejeli prijavo o požaru na lesenem objektu za peko kostanja v Škofji Loki. Objekt je pogorel, poškodovana ni bila nobena oseba, okoliščine požara pa se še preverjajo, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Oseba padla z mosta

Tržič – Tržiški policisti so v sredo ponoči obravnavali prijavo o padcu osebe z mostu v reko. V dosedanji preiskavi tuje krivde za dogodek niso ugotovili, padla oseba pa se po prvih podatkih ni huje poškodovala.

Madžarski planinci izzivali srečo

Madžarske planince, ki so se v nedeljo kljub slabemu vremenu in še slabši napovedi podali iz Vrat na Triglav, je rešilo le hitro posredovanje mojstranskih gorskih reševalcev.

Andraž Sodja

Mojstrana – »Odpraviti se na ''hike'' pohod v življenju na Triglav ob napovedi prehoda hladne fronte z obilico snega in močnega vetra iz doline Vrat ob predpostavki, da je močno deževalo, že ko so pričeli s hojo, potem pa pričelo snežiti, je grozodejstvo. Normalno je, da ko si previsoko v takih razmerah brez primerne opreme, vrnitve ni – niti ne nadaljevanja naprej. Ne morem mimo dejstva, da smo v takih okoliščinah nekoč že izgubili reševalca,« je bil po vrnitvi z reševalne akcije v noči na ponedeljek na Triglavu zgrožen mojstranski gorski vodnik in reševalec Gregor Kofler. Bil je eden od gorskih reševalcev iz Mojstrane, ki so se v noči na ponedeljek odpravili na zahtevno reševalno akcijo v pomoč skupini madžarskih državljanov, ki so na višini okoli 2100 metrov obtičali zaradi snežne nevihte in prek madžarskega veleposlaništva okoli desetih zvečer poklicali pomoč. Reševalci so jih našli na Pragu pod Triglavom okoli pol dveh zjutraj, zaradi vremenskih razmer in izčrpanosti planincev pa vrnitev v dolino ni bila mogoča, zato so jih pospremili do koče na Kredarici, enega od njih so morali zaradi popolne izčrpanosti zadnji del poti celo nesti. Zaradi slabih vremenskih razmer na Triglavu so Madžare šele v torek popoldne s helikopterjem prepeljali v dolino.

Foto: Gregor Kofler (GRS Mojstrana)

Reševalci so premražene Madžare našli okoli pol dveh zjutraj na Pragu na nadmorski višini okoli 2100 metrov in jih v zahtevnih razmerah pospremili na Kredarico.

Po besedah vodje Gorske reševalne službe Mojstrana Jožeta Martinjaka je šlo za izjemno zahtevno intervencijo: »Akcija je bila izjemno zahtevna. Poleg slabe vidljivosti in padavin so bile tudi skale mokre in poledenele, zato je bilo nevarno tudi za reševalce. Če svojega terena ne poznaš res dobro, v takih razmerah ne moreš storiti ničesar. Če jih ne bi našli, Madžari verjetno ne bi preživeli noči. Pomembno je, da se je zanje vse srečno izteklo.« Akcija je tudi znova odprla vprašanje, kako preprečiti tovrstne dogodke in razbremeniti gorske reševalce prostovoljce, ki za reševanje neprevidnih in nepripravljenih planincev tvegajo lastna življenja. Po informacijah nekaterih poznavalcev se takšnega reševanja v sosednjih državah reševalci sploh ne bi lotili ali pa bi intervencija nepripravljene planince drago stala. V nekaterih sosednjih državah se je celo razvedelo, da v Sloveniji gorskih reševanj ne zaračunavajo, zato so slovenske gore dobile dodatno priljubljenost med adrenalina željnimi. To sta dokazala tudi primera le dan kasneje, ko so na Triglavu znova posredovali zaradi čeških planincev, kjer je eden zaradi vetra moral prenočiti na Kredarici, saj ga helikopter ni mogel prepeljati v dolino, ter dveh italijanskih planincev, ki sta se v Staničevem domu znašla kar v kratkih hlačah, kljub že ostri zimi v visokogorju.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Živita za pomoč drugim

»Tak sem. Ne morem, da ne bi pomagal drugim,« pravi slovenski varnostnik leta 2016 Sale Koštić iz Bistrice pri Tržiču, ki dela kot rentgenski operater na brniškem letališču. Je tudi predan gasilec, tako kot Rok Habjan iz Prostovoljnega gasilskega društva Železniki, ki so ga razglasili za gasilca leta.

Ana Subic

Na drugem Dnevu nacionalne varnosti, ki so ga ta teden v Ljubljani priredili IVK Inštitut za varnostno kulturo ter fakulteti za varnostne vede in družbe vede, so podelili priznanja za varnostnika, policista, gasilca in vojaka leta 2016. Dve priznanji sta šli na Gorenjsko, saj je Sale Koštić iz Bistrice pri Tržiču postal najboljši varnostnik, Rok Habjan iz Prostovoljnega gasilskega društva Železniki (PGD) pa se je razveselil naziva gasilec leta.

»Veliko mi pomeni že to, da so moje delo prepoznali v domačem društvu in me predlagali za gasilca leta,« je skromen Habjan, ki kar ni mogel verjeti, da so prav njemu dodelili ta naziv. Gasilcem se je pridružil pred 38 leti. Tedaj enajstletni deček si ni predstavljal, da imajo gasilci tako pomembno poslanstvo. »Pridružil sem se jim zaradi veselja, tedaj si nisem mislil, da je to kaj izjemno posebnega. Potem sem pa gasilstvo vzljubil in začel živeti s tem, opravil sem številna izobraževanja,« je razložil.

Najhujše so bile poplave

Upravni odbor PGD Železniki je v prijavi Habjana na razpis za gasilca leta v ospredje postavil njegovo nesebično pomoč pri vseh društvenih dejavnostih. Čeprav je voznik avtobusa v mednarodnem prometu, se je vedno odzval na klic na intervencijo, če je bil le doma. Tudi sredi noči ni premišljeval, da ga zjutraj čaka služba. V tridesetih letih, kar je operativni gasilec, ga je najbolj zaznamovala intervencija ob katastrofalnih poplavah, ki so leta 2007 prizadele Železnike. »Saj so bili kakšni požari, a so bile poplave najhujše. Cel mesec smo pomagali.« Med letoma 2003 in 2005 je bil tudi gasilski poveljnik, od leta 2013 dalje pa je njegov namestnik. Je eden redkih gasilcev, ki je izobražen tudi za bolničarja – prvega posredovalca.

Habjan je tudi sodnik na gasilskih tekmovanjih Gasilske zveze Škofja Loka in pomaga domačim ekipam pri pripravah na tekmovanje. Kot gasilski inštruktor svoje znanje predaja naprej na izobraževanjih gasilskega poveljstva občine Železniki. Za gasilstvo je navdušil tudi hčerki, danes 20-letno Mojco in 16-letno Tino. Kot operativen gasilec je zadolžen za pravilno delovanje agregatov, motornih brizgaln in nadtlačnih prezračevalcev, skrbi pa tudi za brezhibnost njihovega prvega napadalnega vozila GVC-16/25.

Svojo požrtvovalnost in pripravljenost za pomoč je še posebej pokazal lani spomladi, ko je prevzel vodenje projekta izgradnje dvigala za invalidnega sina njihovega pokojnega člana. Na delovišču je, kljub temu da ima družino, delal dva meseca skoraj vsak popoldan, vzel je tudi dopust. Od 450 ur prostovoljnega dela jih je več kot dvesto opravil Habjan, gasilci pa so za izgradnjo dvigala nabrali tudi 15 tisoč evrov donacij.

Svoje poslanstvo gasilci opravljajo prostovoljno, zato si Habjan želi, da bi imela občina več posluha pri zagotavljanju sredstev za njihovo opremo. »Delamo v dobrobit vseh občanov,« je poudaril in dodal, da so razočarani, ker se zamika prevzem težko pričakovanega novega gasilskega vozila s cisterno, ki so ga sicer načrtovali prihodnje leto ob 120-letnici društva.

Rentgenski operater na letališču

»Priznanje za varnostnika leta mi pomeni veliko. Dokazuje, da sem delal tako, kot je treba, da ves trud, ki sem ga vložil tako v izobraževanje kot tudi v samo delo, ni bil zaman,« pa je dejal Sale Koštić iz Bistrice pri Tržiču. Varnostnik je postal pred 23 leti, tedaj je bil brez službe. »Že prej sem občasno pomagal na Šuštarski nedelji kot redar, potem pa sem spoznal sedaj že bivšega direktorja, ki je potreboval sodelavce v varnostnem podjetju. Zaposlil sem se pri njem in to delo mi je postalo všeč,« se spominja.

In v čem je čar njegovega poklica? »Rad delam z ljudmi in pri tem poklicu jih spoznaš veliko. Vedno je nekaj novega. Včasih je delo sicer tudi bolj rutinsko, odvisno, kje delaš, je pa tudi razgibano, in to je tisto, kar mene pritegne, da ni statičnosti in monotonosti.« Koštić je sodeloval pri številnih varovanjih na različnih področjih, od leta 2005 pa kot varnostnik Group 4 dela kot rentgenski operater na brniškem letališču. Njegovo delo je seveda zanimivo, obenem pa tudi izjemno odgovorno. »Delati na mednarodnem letališču in pregledovati prtljago je odgovorno, sploh v dobi terorizma.« Z bombami pri svojem delu k sreči še ni imel opravka, občasno pa odkrije pozabljene predmete, tudi nože, za katere potniki niti ne vedo, da jih imajo v kovčku.

Gasilec leta Rok Habjan in varnostnik leta Sale Koštić / Foto: Gorazd Kavčič

Delo varnostnikov še vedno podcenjeno

Delo varnostnikov, ki so pogosto izpostavljeni tudi različnim nevarnostim, je marsikdaj še vedno podcenjeno, opaža Koštić in poudarja, da je njihov cilj zgolj pomagati drugim: »Nismo 'zatiralci', ki bi se metali ven, po domače rečeno. Še vedno nas prepogosto narobe razumejo. Za nekatere smo na žalost tudi samo vratarji, a je naše delo precej bolj zahtevno. Sicer pa sedaj obstajata tudi redna šola za tehnika varovanja in višja šola za inženirja varovanja, tako da naj bi ta poklic šel v pravo smer.«

Koštić je že 35 let tudi gasilec pri PGD Bistrica pri Tržiču. Je podpoveljnik, že 25 let operativni gasilec, je pa tudi prvi posredovalec in bolničar ... Tako v poklicnem življenju kot tudi v prostem času se torej posveča pomoči sočloveku. »Tak sem. Ne morem, da ne bi pomagal drugim, zato pa sem tako pri gasilcih kot tudi pri varnosti,« je še dejal. Priznanje za varnostnika leta je prejel na pobudo Slovenskega združenja za varen svet.

Pogovor

Milanka Dragar, avtorica knjige Dediščina molka, pravi: »Vsakdo si zasluži grob.« **Stran 18**

Pogovor

Nuša Piber je k pouku instrumenta vključila tudi avtistične otroke. **Stran 19**

Obletnice

Kmalu bo minilo 150 let, odkar je Andrej Jančigaj ustanovil slamnikarsko tovarno. **Stran 20**

Od petka do petka

Tožbe zaradi zadeve Patria se množijo; po SDS, Janezu Janši, Ivanu Črnkoviču in Tonetu Krkoviču (na sliki) jo naj bi zoper Slovenijo vložil tudi Walter Wolf. / Foto: Gorazd Kavčič

Sindikat poklicnih gasilcev je dva tedna po protestu v Ljubljani oblikoval stavkovni odbor. Stavko lahko prepreči le še takojšen dogovor z vlado, pravijo. / Foto: Gorazd Kavčič

Kocbekov dom na Koroši, ki je pred tednom dni pogorel do tal, bodo spomladi začeli znova graditi. / Foto: Beno Karner

V tožbo tudi Walter Wolf

Tudi poslovnež Walter Wolf je napovedal, da bo vložil tožbo zoper Slovenijo zaradi obtožb v zadevi Patria. Kazenski pregon zoper njega je sicer zaradi njegovega odhoda v Kanado zastaral.

Simon Šubic

Nova tožba zaradi afere Patria

Sloveniji se zaradi sodnih postopkov v zadevi Patria obeta nova tožba, saj jo je ta teden v višini 100 milijonov dolarjev napovedal tudi Walter Wolf. 78-letni kanadski poslovnež avstrijsko-slovenskega rodu je bil med obtoženimi v aferi Patria, a je sredi sojenja odšel v Kanado, zato je sodišče spomladi 2013 zanj izdalo mednarodno tiralico. Kanadski policisti so ga aretirali januarja 2015, a je bil nato ob plačilu varščine izpuščen na prostost, kazenski pregon pa je potem v Sloveniji zastaral avgusta 2015. Wolf je bil med obtoženimi tudi v zadevi Patria v Avstriji, kjer mu zaradi odsotnosti sodbe niso izrekli. Specializirano državno tožilstvo je julija letos zoper njega vložilo še tožbo zaradi domnevnega pranja denarja v višini 2,3 milijona evrov, ki naj bi jih Wolf dobil od dela provizije Patrie pri poslih za dobavo oklepnikov Slovenski vojski. Kot je znano, odškodnino od države zaradi nezakonitega zapora v zadevi Patria zahtevajo tudi predsednik SDS Janez Janša (900 tisoč evrov), prokurist podjetja Rotis Ivan Črnkovič (13,4 milijona evrov) in upokojeni brigadir Tone Krkovič (600 tisoč evrov). Prejšnji teden je na ljubljanskem okrožnem sodišču potekal tudi prvi narok glavne obravnave o tožbi, ki jo je na sodišče vložil SDS, z njo pa od države zahteva 886.257 evrov odškodnine zaradi sojenja v zadevi Patria.

Gasilci se pogajajo z vlado

Sindikat poklicnega gasilstva Slovenije, ki je prejšnji petek, dva tedna po protestnem shodu pred vlado, oblikoval stavkovni odbor, se je v sredo sestal s predsednikom vlade Mirom Cerarjem, ki je po navedbah sindikata izrazil pričakovanje, da bi se o njihovih zahtevah po odpravi plačnih anomalij uspeli dogovoriti še te teden. Vsebine sredinega srečanja v sindikatu niso želeli razkriti, so pa včeraj nadaljevali pogovore z vladno ekipo. V sindikatu upajo na uspešen dogovor še v tem tednu, sicer napovedujejo tudi stavko. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar je napovedal, da bodo glede njegovih zahtev soglasje iskali tudi pri ostalih sindikatih pooblaščenih uradnih oseb. Če se jim bo uspelo dogovoriti, da sprememba ne posega v dosežene dogovore ostalih poklicnih skupin, potem je ta sprejemljiva tudi za vlado, je razložil.

V NLB ni bilo pranja denarja

Kriminalistična preiskava nakazil iranskega državljana prek NLB v letih 2009 in 2010 ni ugotovila, da bi šlo za pranje denarja, preiskava NPU pa se tako zdaj osredotoča le na morebitne nepravilnosti bančnih uslužbencev, ki so bili vpleteni v ta nakazila, je ta teden poročala POP TV. Policija je za domnevno sporne transakcije iranskega državljana, ki je na račune NLB iz iranske banke prejel za približno milijardo dolarjev nakazil in jih nakazal naprej v tujino, izvedela konec leta 2010, ko se je tudi povezala z iranskimi varnostnimi organi in mednarodnimi institucijami. »Slovenska policija nima podatkov o tem, da bi ta oseba storila konkretno kaznivo dejanje, ki bi generiralo premoženjsko korist, ki je bila plasirana v Slovenijo. To pa je objektivni pogoj za storitev kaznivega dejanja pranja denarja – brez tega pranja denarja ne moremo obravnavati,« je za POP TV povedal vodja sektorja za gospodarsko kriminaliteto v Upravi kriminalistične policije Dušan Florjančič. Čeprav je bil Iran v tistem času pod embargom, pa policija prav tako ni ugotavljala kršitve omejevalnih ukrepov, ker tega kaznivega dejanja takrat v kazenskem zakoniku še ni bilo. Primer domnevnega pranja denarja prek NLB je pred meseci razkrila komisija državnega zbora za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb na podlagi dokumentacije, ki jo je dobila od parlamentarne preiskovalne komisije, ki se ukvarja z domnevnimi zlorabami v bančnem sistemu. V državnem zboru so julija ustanovili posebno preiskovalno komisijo, ki ugotavlja politično odgovornost pri sumih pranja denarja s temi posli. Ta bo po odločitvi državnega zbora zdaj preiskovala tudi podobne sume v Novi KBM, preko katere naj bi več let denar prali italijanski državljani.

Zgradili bodo nov Kocbekov dom

V Planinskem društvu Celje Matica so se po požaru Kocbekovega doma na Koroši odločili, da spomladi začno graditi novega. Ocenjujejo, da bo novogradnja stala vsaj 400 tisoč evrov, zato so odprli bančni račun za pomoč pri zbiranju sredstev, pomoč pa so že ponudili Planinska zveza Slovenije in domačini na Koroši. Sredstva, ki jih bodo prejeli od zavarovalnice, namreč ne bodo zadoščala za gradnjo doma, ki naj bi predvidoma potekala dve leti, njen tempo pa bo odvisen tudi od zbranega denarja in vremena.

Slovenci v zamejstvu (583)

Koncert za nove sveške orgle

Jože Košnjek

med sosedi

V župnijski cerkvi svetega Lamberta v Svečah / Suetschachu v Rožu imajo dotrajane orgle. Izdelal jih je znani izdelovalec orgel Franc Colarič iz Novega mesta. Ko so odgovorni v župniji skupaj z župnikom Igorjem Krašno, našim rojakom iz Britofa pri Kranju, premišljevali, kaj storiti, so se odločili za nakup novih orgel. Popravilo bi bilo drago.

V soboto je bil storjen prvi korak v zbiranju denarja za nove orgle. V cerkvi svetega Janeza v Šentjanžu, ki je večja in bolj akustična od sveške, je bil dobrodelni koncert za nove orgle. Nastopila sta ugledna umetnika: basist Luka Debevec Mayer iz Argentine in pianist in organist Diego Licciardi. Cerkev je bila polna. Umetnikoma so se za nastop zahvalili predstavniki župnijskega sveta in Slovenskega prosvetnega društva Kočna Sveče Fritz Stefan, Gabi Mischulnig in Andrej Feinig ter pevčeva rojakinja iz Argentine in sedaj prebivalka Sveč, prav tako pevka Bernarda Fink Inzko. Basist Luka Debevec Mayer je pevec svetovne slave. Rodil se je v slovenski družini v Buenos Airesu in študiral filozofijo in solo petje. Njegov oče je iz Ljubljane, mama pa iz Begunj pri Cerknici. V svoji karieri je pel v najbolj znanih opernih hišah po svetu, dvakrat pa je bila izbran za najboljšega argentinskega pevca. Največji mojster je v prepevanju sakralnih pesmi. Pred dobrodelnim koncertom v Svečah je pel tudi v nekaterih slovenskih krajih.

Drugi pevski dogodek se je prav tako v soboto zgodil v Borovljah. V dvorani kulturnega doma pri Cingelcu na Trati / Tratten pri Borovljah je Komorni zbor Slovenskega prosvetnega društva iz Borovelj praznoval 20-letnico delovanja. Zbor že vsa leta vodi domačin in znani koroški zborovodja in skladatelj Roman Verdel. Njegovi začetki segajo v leto 1981. Pred dvajsetimi leti je nastal komorni zbor, ki zmore zapeti najzahtevnejše slovenske in druge pesmi. Kot gosta sta nastopila pevski kvartet Kvatropirci iz Kamnika in Duo Fine Pulse, v katerem igrata harmonikar Robert Pechmann in flavtist Christian Filipič. Pevkam in pevcem je za jubilej voščil tudi boroveljski župan Ingo Appe.

V soboto so praznovali tudi v Ločah / Latschachu ob Baškem jezeru. Njihova tamburaška skupina je praznovala štirideset let delovanja. Za jubilejni nastop so si tamburaši in njihova voditeljica Erika Wrolich nadeli nove noše.

Boroveljski pevci so se na jubilejnem koncertu zahvalili svojemu prizadevnemu in potrpežljivemu zborovodju Romanu Verdelu.

Po svetu

Oktobrska stoletnica

Mineva sto let od oktobrske revolucije. Ob tem smo priča svojevrstnemu paradoksu: tej stoletnici namenjajo veliko pozornost na Zahodu, v nekdanjih komunističnih državah pa ne vejo, kaj bi z njo ...

Miha Naglič

Foto: Wikipedija

Lenin med enim od svojih govorov med revolucijo

Ši Džinping, predsednik kitajske KP in države, je med triurnim govorom na kongresu povzel novo kitajsko moč in samozavest. / Foto: Wikipedija

Vsemogočni hollywoodski producent Harvey Weinstein (na sredini) z eno od svojih zlatih oskarjevskih ekip. Desno od njega igralka Gwyneth Paltrow. / Foto: Wikipedija

Zgrešeni eksperiment

Preberimo, kar je o oktobrski revoluciji in njenih posledicah napisal britanski zgodovinar Orlando Figes. »Eksperiment je bil strahotno zgrešen, ne toliko zaradi zlobe njegovih voditeljev, ki so jih v začetku večinoma vodili najvišji ideali, temveč zato, ker teh idealov ni bilo mogoče doseči. Nekateri utegnejo reči, da Rusija leta 1917 ni bila dovolj razvita za socializem, za to, da bi ga razvijala samostojno, brez podpore naprednejših industrijskih družb. Po njihovem sta Rusijo na pot stalinizma usmerili zaostalost in mednarodna izolacija, ne pa logika novega sistema. To je nedvomno vsaj deloma res. Nihče od boljševikov iz leta 1917 ni pričakoval, da bo sovjetska Rusija ostala sama – še manj pa so verjeli, da bo lahko sama preživela. Oktobrski prevzem oblasti so upravičevali s pričakovanjem, da bo kot iskra zanetil plamen socialistične revolucije po vsej Evropi in morda tudi v celotnem kolonialnem svetu. Ko do svetovne revolucije ni prišlo, so mislili, da se morajo nujno oprijeti strategije, ki je, čeprav predvsem iz obrambnih razlogov, postavljala industrializacijo nad vse drugo. Ker pa je sovjetski model vsepovsod povzročil enake katastrofe – čeprav so ga uvajali v različnih krajevno prilagojenih oblikah in v različnih delih sveta, od Kitajske do Vzhodne Evrope, Podsaharske Afrike in Kube – lahko sklepamo, da je njegov temeljni problem prej v načelih kot v okoliščinah. Država, naj bo še tako velika, ne more narediti ljudi enakih med seboj ali doseči, da bodo postali boljši. Vse, kar lahko stori, je, da ravna z vsemi svojimi državljani enako, in skrbi, da je njihovo svobodno delovanje usmerjeno k splošnemu dobremu. Po stoletju, ki sta ga obvladovala totalitarna dvojčka komunizem in fašizem, lahko samo upamo, da je človeštvo ta nauk sprejelo. Ko vstopamo v 21. stoletje, moramo poskušati okrepiti našo demokracijo, da bo tako vir svobode kot družbene pravičnosti, sicer jo bodo prikrajšani in razočarani ponovno zavrgli. Nikakor namreč ne moremo samoumevno sklepati, da bodo poskušale civilne družbe v deželah nekdanjega sovjetskega bloka posnemati demokratični model. Zdaj ni čas za liberalno-demokratični triumfalizem, s katerim so se marsikje na Zahodu odzvali na zlom Sovjetske zveze. Lahko pričakujemo, da se bodo reformirani (in ne tako zelo reformirani) komunisti odlično odrezali na volitvah – da bodo celo dosegli večino in prišli na oblast kot demokratično izvoljena stranka – če bo množica navadnih ljudi ostala odtujena od političnega sistema in se bodo počutili prikrajšane za pridobitve porajajočega se kapitalizma. Še bolj zaskrbljujoče je, da je začel avtoritarni nacionalizem polniti praznino, ki jo je zapustil zlom komunizma, in da je tega v nekem smislu ponovno izumil, in to ne samo zato, ker so današnji nacionalisti večinoma reformirani komunisti, temveč tudi zato, ker njihova nasilna retorika z neprestanim pozivanjem k redu in disciplini, jezno obsojanje neenakosti, ki jih povzroča rast kapitalizma, ter ksenofobno odklanjanje vsega zahodnega, sami po sebi izvirajo iz boljševiške tradicije. Duhovi leta 1917 še vedno ne počivajo v miru.« (Vir: Orlando Figes, Tragedija ljudstva, 2013, str. 825–826)

Kitajska verzija komunizma

Na Kitajskem so duhovi iz leta 1917 še vedno na oblasti, v Pekingu je bil 19. kongres kitajske KP. Na njem je predsednik Ši Džinping, ki je govoril kar tri ure in pol, izjavil: »Socializem s kitajskimi značilnostmi je stopil v novo prelomno obdobje, v katerem bomo združili vse Kitajce in etnične manjšine v izgradnji zmerno razvite družbe.« Hkrati je napovedal, da bo Kitajska do leta 2049, ob stoletnici prihoda komunistov na oblast, ne le ena od najmočnejših, ampak tudi ena najbolj razvitih držav na svetu.

Padec spolnega plenilca

Ameriška filmska akademija, ki podeljuje oskarje, je razložila izključitev svojega člana, producenta Harveyja Weinsteina, ki ga številne igralke obtožujejo spolnih napadov. V izjavi je sporočila, da ga je odbor iz akademije izključil ne samo zato, »da bi se ločili od nekoga, ki si ne zasluži spoštovanja svojih kolegov, ampak tudi, da bi poslali sporočilo, da je obdobja namernega ignoriranja in sramotne sokrivde pri spolnem plenilstvu in nadlegovanju na delovnem mestu v naši industriji konec«. Več kot dvajset se jih je že oglasilo, med njimi zvezdnice Mira Sorvino, Rosanna Arquette, Gwyneth Paltrow, Angelina Jolie in Lea Seydoux. Weinsteinova je žrtve zvabil v hotelsko sobo, kjer se je pred njimi pojavil v kopalnem plašču ali že gol, jim razkazoval svoje vstalo meso, jim predlagal »masažo«, še najraje pa je videl, da ga gledajo med tuširanjem in masturbiranjem ...

Sedemdeset let Gorenjskega glasa (15)

Za Mirom še tečejo solze

Jože Košnjek

Predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj in koroški deželni glavar Joerg Haider junija leta 1989 v predoru Karavanke.

Tako je bil naslovljen članek, ki je bil 12. maja leta 1989 objavljen na 9. strani Gorenjskega glasa. Članek je zgodba o tragediji v Setničarjevi družini iz Bukovega Vrha v Poljanski dolini. Sin Miro, ki bi moral prevzeti kmetijo, je bil kot jugoslovanski vojak aprila tistega leta, dober mesec pred odhodom domov, iz nepojasnjenih razlogov ubit na jugoslovansko-bolgarski meji. Po nesreči naj bi ga smrtno ranil vojak iz njegove enote ... Domov so ga pripeljali v zaprti krsti. Smrt vojaka, fanta iz Poljanske doline, na katerem je bila grajena prihodnost kmetije, je ena od slik časa, ko je razpadala tedanja skupna država Jugoslavija, ko je bila Slovenija v nekaterih delih tedanje države označena kot njena razdiralka in ko se je v tedanji armadi, imenovani tudi »ljudska«, začela prevlada enega naroda nad drugimi. V Sloveniji je tudi zaradi takih primerov vedno bolj žarela iskra nasprotovanja služenju slovenskih fantov v tedanji jugoslovanski armadi.

Marija in Alojz Setničar iz Bukovega Vrha v Poljanski dolini. Njunega sina so maja leta 1989 mrtvega vrnili s služenja vojaškega roka v JLA.

Ko prebiram izvode Gorenjskega glasa med letoma 1985 in 1990, sem počaščen, da je bil naš časopis, čeprav pokrajinski in zato za nekatere »bahače« manj pomemben, zraven pri večini najvažnejših dogodkov v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji. Bili smo na Kosovu, kjer je že rožljalo orožje in je jugoslovanska oblast uvedla izredno stanje. Spremljali smo stavko rudarjev v Starem trgu in protest slovenske javnosti in politike v Cankarjevem domu. Bili smo poleg, ko so nastajale nove politične stranke, tudi Socialistična, ki je nastala iz tedanje Socialistične zveze delovnega ljudstva. Poročali smo o aretaciji in sojenju četverici in tako v rednem delu časopisa kot na Odprtih straneh pisali o sprejemanju dopolnil k slovenski ustavi, ki so uzakonila večstrankarski, demokratični sistem. Na tisto sejo slovenske skupščine je prišel iz New Yorka, kjer je bil na zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov, tudi tedanji predsednik jugoslovanskega predsedstva dr. Janez Drnovšek. V drugih delih države, še posebej v Srbiji, mu zaradi tega niso ploskali. Za strankarski sistem so se na svojem zadnjem kongresu izrekli tudi slovenski komunisti. Enajstega novembra leta 1989 smo na Glasovi preji gostili ljubljanskega škofa metropolita dr. Alojzija Šuštarja in se tako ponovno postavili na stran tistih, ki so zagovarjali pravico cerkvam do javnega delovanja.

Junija leta 1989, ko je Jugoslavija že razpadala in jo je takratni predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković z močno podporo zahoda, zlasti Amerike, še skušal obdržati skupaj, se je zgodil na Gorenjskem pomemben dogodek. Prevrtan je bil Karavanški predor, najdaljši cestni predor med Srednjo Evropo in Balkanom. Sredi predora so se srečali predsednika zveznega in slovenskega izvršnega sveta Ante Marković in Dušan Šinigoj ter avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky in mladi koroški deželni glavar Joerg Haider. Predor je bil novo slovensko okno v Evropo, kamor je kasneje naša država tudi prišla.

Pogovor

Vsakdo si zasluži grob

Milanka Dragar

Pred kratkim je v samozaložbi izšla knjiga Dediščina molka avtorice Milanke Dragar, ki govori o množičnih pobojih Slovencev in Hrvatov v Crngrobu in hrvaških otrok v Matjaževi jami pri Pevnem maja 1945. Tem ljudem ni bilo nasilno odvzeto le življenje, ukraden jim je bil tudi grob, pravi avtorica, ki je pred tem raziskovala tudi zločine v Srebrenici.

Danica Zavrl Žlebir

Milanka Dragar v Stari Loki, kjer je najprej predstavila svojo knjigo Dediščina molka. / Foto: Tina Dokl

Ste pesnica in pisateljica, ki je izdala že osemindvajset knjig. O čem ste pisali, preden ste se lotili tako težkih tem, kot so množični poboji?

»To so bila premišljevanja o življenju in smrti, o ljubezni, o lepoti narave, o tem stvarstvu, ki ga res občudujem in sem hvaležna, da imam dar opazovanja, ki ga lahko delim z ljudmi. Posebej je pri meni prisotna hvaležnost do življenja in tudi globoko premišljevanje o smrti, ki je le prehod, stezica nekam drugam. Ne bojim se je, strah me je le njenega prihoda. Tudi težki trenutki in bridkosti, ki sem jih osebno doživljala, me bogatijo v smislu, da sem hvaležna za vsak dan, vsako srečanje, kajti vsak človek je zame nekaj posebnega in poskušam se mu posvetiti, razumeti, sočustvovati, pomagati ljudem tudi v primeru, da so storili kake zločine, jim olajšati breme in jih napotiti na premišljevanje o sebi. Prizadeta sem, ko ljudje nočejo prisluhniti trpljenju in zavračajo sočustvovanje.«

Vas je tak odnos do soljudi pripravil do raziskovanja in objavljanja resnic o pobojih?

»Knjiga Dediščina molka je le začetek dokazovanja, da nihče nima pravice ubiti človeka. Dolžnost vseh nas je, da ne gremo brezbrižni mimo teh morišč, ne da bi se vprašali, kaj lahko naredimo, da se kaj takega nikoli več ne zgodi, da obvarujemo svojo mladino in ne puščamo takšne dote svojim otrokom. Ti zločini se niso zgodili sami od sebe. Spomnim se nekega pričevalca, ki je dejal, da če nekdo ubije otroka, človeka, potem v njem ni nič človeškega, k temu ga je napeljal zli duh. Jaz pa to lahko potrdim s svojimi raziskovanji v Srebrenici, ob Grozdetu, v Crngrobu ... in tudi ob vseh svetovnih tragedijah, kot so Zalivska vojna, Afganistan, Sirija. Ne priznamo si, da tako zaželenega svetovnega miru ne more biti, dokler dopuščamo tekmovanje, kdo bo imel bolj dovršeno orožje, in bogatenje posameznikov na truplih ljudi. Kot čisto navaden človek skušam utirati pot, naj ljudje dobijo možnost, da spoznajo sebe, da so božja bitja, da spoštujemo sebe in drug drugega in da so v življenju pomembni ponos, spoštovanje, dostojanstvo.«

»Knjiga Dediščina molka je le začetek dokazovanja, da nihče nima pravice ubiti človeka. Dolžnost vseh nas je, da ne gremo brezbrižni mimo teh morišč, ne da bi se vprašali, kaj lahko naredimo, da se kaj takega nikoli več ne zgodi, da obvarujemo svojo mladino in ne puščamo takšne dote svojim otrokom.«

Ukvarjali ste se tudi z raziskovanjem zločinov v Srebrenici ...

»Srečanje z ženami in deklicami iz Srebrenice, ki so bile posiljene, je prineslo še posebej grozljiva spoznanja. To je primer, kako lahko človek pade na raven, ki ni dostojna človeka. Ob tem se sprašujem, kako človek, ki je to zagrešil, pride nazaj k svoji družini, kako k ženi, kako ona prenaša njegove nočne travme v zakonski postelji. Imela sem se priložnost srečati z ženami v Srebrenici in prisluhniti njihovim pričevanjem, o čemer pišem v svoji knjigi Zakaj Srebrenica. Bila sem tudi v centru za identifikacijo v Tuzli, kjer so v predalih v vrečkah s številkami shranjeni posmrtni ostanki tamkajšnjih žrtev. Ko je iz predalov udaril vonj smrti, sem pomislila, da bi vsi politiki, ki krojijo naše življenje in jim celo zaupamo, morali videti to skladišče smrti in se ob njem zamisliti.«

Kako ste se začeli ukvarjati s poboji v Crngrobu, kjer so grobovi Hrvatov? To menda niso vaši rojaki?

»Ne, po rodu sem Srbkinja, a prav lahko bi bila tudi s Himalaje, saj je zame človek človek, ne glede na to, katere narodnosti je. Raziskujem in pišem o Hrvatih, Slovencih, muslimanih ... Sicer pa rada hodim v Škofjo Loko in okolico, ki me navdihujeta s svojo lepo pokrajino. Ko sem na poti prvič videla kažipot za Crngrob, me je ob imenu kar streslo ...«

Na predstavitvi svoje knjige v Stari Loki ste povedali, da vas je v Crngrob povabil tamkajšnji župnik Alojz Snoj. Kako je prišlo do tega?

»Res je, večkrat sem prišla h gospodu Snoju in ta mi je ob neki priložnosti povedal za bogoslužje v cerkvi v Crngrobu in me povabil k spominski maši za tam pobite Hrvate. In sem pomislila: ne že spet kot Srebrenica! Žal je tako tudi bilo. Udeležila sem se bogoslužja, kamor je prišlo veliko obiskovalcev iz Hrvaške, pripeljali so se avtobusi, prinesli so šopke, ki so do cilja že oveneli, in jih položili na grobove svojih. Dobila sem občutek, da ti ljudje skušajo dokazati nedolžnost svojcev, ki so tu po vojni izgubili življenje. Želela sem jim pomagati. Gospod Snoj me je napotil k Janezu Pintarju, ki je poznal dogodke iz tistega časa. Peljal me je v Matjaževo jamo, kjer so bili pobiti hrvaški otroci. Ob tem sem začutila, da storjeni zločin ne sme ostati v predalih in arhivih, ampak je treba na glas klicati, da je bil to zločin. Nisem mogla doumeti, kako kdo more ubiti otroka in ga vreči v jamo. Izvedela pa sem tudi, da nihče od ljudi, ki so zagrešili ta zločin, ni umrl naravne smrti. Vdal se je bodisi alkoholizmu, storil samomor ali vse življenje trpel pod hudim bremenom. Spraševala sem se, kako njihov zločin sprejemajo njihove družine, njihovi otroci ... Če takih zločinov ne obsodimo, bi to lahko pomenilo, da jih lahko naslednje generacije posnemajo. Zato je raziskovanje in prikaz teh zločinov nuja za katero koli družbo, ne le slovensko.«

Kako je nastajala knjiga?

»Knjige Dediščina molka nisem napisala iz nekih komercialnih namenov, češ da bo uspešnica. Vseh mojih 28 knjig je nastalo iz človeške nuje. Nastajala je počasi in s potrpljenjem, srečavala sem se s pričevalci in poslušala, kaj mi imajo povedati. Imam dar, da lahko poslušam, da sem dostopna, ker imam rada ljudi, jih spoštujem in jih ločim le po njihovih dejanjih. Zanimivo je bilo, da so moji pričevalci takoj začeli govoriti, ni bilo potrebnih veliko vprašanj. Ljudje, ki se izpred desetletij spomnijo, kaj so videli, imajo v sebi še te strahote, zato je treba do njih pristopiti in jim omogočiti, da se izpovedo in s tem olajšajo. Ob tem opozarjam na trpljenje vdov, svojcev, ki so izgubili svoje bližnje in ne vedo niti za njihove grobove. Še vedno so mrliči med živimi. Nimajo mrliškega lista. Njihova družina je prikrajšana za dedovanje, tu je ogromna pravna praznina, zato je treba to urediti. Po drugi svetovni vojni to ni bilo raziskano in ni raziskano po vojni v Bosni. Da družine ne vedo za grob svojega očeta, je travma celotne družbe.«

Pravite, da si vsak zasluži grob. Je bilo pri nas v spravnem procesu in ob odkrivanju včasih prikritih grobišč dovolj storjenega v tej smeri?

»Saj se dogaja, a je še veliko neodkritega. Ne s spomeniki, z resnico o vojnih zločinih in z njihovo obsodbo bomo to dosegli. Kolikor vem, v Sloveniji ni bil imenovan ali obsojen še noben krivec za te zločine, storjene pod takratnim režimom. Tu naj omenim modrost bosanskih žena, ki so dejale: vemo, da ste ubili naše otroke, žene, može, sestre, brate ... Ne moremo jih obuditi, a povejte, kje imajo grob, da se ob njem zjočemo. Ne le da so bile te žrtve pobite, bil jim je ukraden tudi grob. Vsak človek pa si zasluži, da je pokopan z dostojanstvom, tak odnos naj bi bil dokaz naše civilizacije, kulture, zrelosti, modrosti, zato sem prepričana, da je ta knjiga komaj začetek. S takimi in podobnimi raziskovanji se prekinja dolgoletna dediščina molka, ko se o teh stvareh ni smelo govoriti. Po predstavitvi knjige se mi je oglasilo več ljudi iz Domžal, Ihana, Zagorja, ki bi želeli pričati o podobnih dogodkih. Ta imena bom posredovala mladim znanstvenikom, da bodo nadaljevali raziskovanje in upam, da nekoč ne bomo več govorili o dediščini molka, ampak o dediščini resnice.«

Pogovor

Čas je za Čudoviti um

Nuša Piber

Na osmem Svetovnem festivalu avtizma v kanadskem Vancouvru so v Glasbenem centru Do re mi z Bleda prejeli tri nagrade. Glasbeni pedagoginji Nuši Piber, ki že dolga leta vodi svojo glasbeno šolo z javno veljavnim programom po pedagoških načelih Edgarja Willemsa, so otroci z drugačnim pogledom na svet izziv in obogatitev. Pogovarjala sva se tik po vrnitvi iz Kanade.

Igor Kavčič

Nuša Piber z nagradami v svoji učilnici v Glasbenem centru Do re mi / Foto: Igor Kavčič

Tokrat ste sploh prvič sodelovali na takem festivalu?

»Razpis za festival nam je posredoval ravnatelj Zavoda Janeza Levca Matej Rovšek, ki je naše fante s Fantomom iz opere v začetku leta videl na posvetu na ministrstvu za šolstvo. Pripisal je: Tole je nekaj za vas.«

Kolikokrat ste doslej že ponovili predstavo?

»Mislim, da je bila v Kanadi že 27. ponovitev. Spomnim se, da mi je tajnica na naši šoli Špela Globočnik po prejemu razpisa na elektronski naslov rekla: ''No, Nuša, ta vikend pa ne boš nič spala.'' Tako se je začela naša kanadska zgodba. Pozanimala sem se na spletni strani festivala, preučila razpise in ugotovila, da imamo za oddajo prijave le pet dni.«

In ste razmišljali, kaj storiti?

»Nič nisem razmišljala, ampak sem se vrgla v delo. Prijavila sem fante kot skupino Čudoviti um v kategorijo izvajalske umetnosti, dodala potrebni material – od koncepta dela do fotografij, in ko sem poklicala v Kanado, so mi dejali, da je to tako dober projekt, naj se prijavimo tudi kot šola in jaz kot učiteljica in njen vodja. Tako smo prijavili še Nala Frankoviča kot posameznika, Glasbeni center Do re mi je nominirala Zveza za avtizem Slovenije, mene kot učiteljico pa Občina Bled. Do trenutka, ko so starši rekli, da je Kanada predaleč, smo torej imeli štiri nominacije. Poleg Nala so v skupini še Matic Jensterle, Bor Maltar in Jernej Arko.«

Kako so fantje videli dejstvo, da bodo potovali z letalom na neko tekmovanje v državo, kjer govorijo drug jezik?

»Oni na večino stvari najbrž gledajo skozi oči staršev, prav zato so bili ti tako pomembni za našo udeležbo na festivalu. So se pa fantje, ki so sicer stari od 16 do 24 let, izkazali kot odlični popotniki in nismo imeli nobenih težav. Včasih se mi zdi, da si odrasli bolj sami delamo probleme.«

So ob nastopu na festivalu imeli kaj več treme, je bilo drugače kot šestindvajsetkrat pred tem?

»Kje pa. Fantje so nastop ''oddelali'' kot pravi profesionalci. Mislim pa, da so se zavedali svoje pomembnosti, da je pred njimi pomembna naloga in se morajo še bolj potruditi. Prepričana sem, da so čutili, da so v tujini in imajo veliko pozornost publike, kar vsakomur godi, mar ne?«

Torej jih niti ni preveč razočaralo, da kot skupina niso zmagali?

»Oni niso ničesar pričakovali, niti jim nismo razlagali, da bodo sploh dobili nagrado. So pa bili na podelitvi nagrad svečano oblečeni in so uživali v celotnem dogodku. Mnogo bolj pomembno jim je bilo videti deklico s Filipinov, kako poje, pa vrstnika iz Indonezije, ki je pel Beatlese, japonskega prijatelja, kako je igral klavir. Pomembno je bilo, da smo bili tam, in ko so jih na oder poklicali mednarodni sodniki in jim čestitali, je bil za vse nas lep dogodek. Pravzaprav je bila to bolj nagrada za celotno skupino Čudoviti um, tako fante kot scenaristko Tatjano Pintar, umetniškega vodjo Primoža Kerštanja ter igralca Toma Varla (v Kanadi). V Sloveniji je pot Fantoma v igralski vlogi začel igralec Gaber Trseglav, pomemben član skupine pa je tudi Klemen Črne, ki poskrbi za zvok in luč na odru. Komisija je ocenila celotno delo, katere rezultat je naša izvedba Fantoma iz opere.

Je pa res, da smo kot ekipa na festivalu res izstopali, tako številčno kot v ustvarjanju dobrega vzdušja. Bili smo zelo prepoznavni. Najlepše na tem festivalu pa je, da se spoznaš z ljudmi iz drugih koncev sveta, ki se ukvarjajo s spodobnimi stvarmi. Mnogi bi radi prišli v Slovenijo, nas pa so vabili na Filipine, v Turčijo ...«

Vrniva se enajst let nazaj, ko ste v pouk vključili prvega učenca z motnjo avtističnega spektra. Kaj vas je vodilo, da k pouku instrumenta vključite tudi avtistične otroke?

»Preprosto zgodilo se je. Običajno ne načrtujem življenja, ampak ga sprejmem takega, kot je. Na vrata je potrkal Matičev ded in vprašal, ali Matica vzamem za učenca. Sprejela sem ga, delo z otroki z avtizmom me je začelo zanimati, v tem sem se skušala čim bolj izobraziti. Prišli so novi učenci in nekako smo peljali zgodbo naprej. Na svoja začetna vprašanja pri tem delu sem vedno poiskala odgovore pri specialni pedagoginji Mojci Lavtar, s katero sva bili takrat sodelavki na OŠ Antona Janše v Radovljici. Kasneje sem se odločila, da poiščem mnenje tudi v tujini pri Adamu Ockelfordu, profesorju na univerzi v Roehamptonu. Trikrat sem bila pri njem v Londonu, marca letos smo ga gostili tudi pri nas in je delal z našimi otroki.«

Je Glasbeni center Do re mi edina šola pri nas, ki v programe sprejema otroke z avtizmom?

»O tem težko sodim. Mislim, da je še nekaj primerov v Sloveniji, dejstvo pa je, da je glede na potrebe tudi naš prispevek minimalen, čeprav smo se v naši šoli doslej zagotovo največ ukvarjali s tem področjem. Morali se bomo zavedati, da bo vedno več ljudi potrkalo na naša vrata, čeprav bomo zaradi prostorskih in kadrovskih omejitev težko sprejemali vedno nove in nove učence z avtizmom. Za tovrstno delo bi potrebovali posebne programe in kader. Upam, da bo ta naša zgodba spodbudila več glasbenikov, da se opogumijo za tako delo. Vedeti morate, da je v javno glasbeno šolo otrok sprejet na podlagi sprejemnega preizkusa, ki ga naši fantje, ki tako dobro igrajo Fantoma iz opere, ne bi mogli opraviti. Lahko pa njihovo nadarjenost razvijamo z načrtnim delom, kar je uspelo nam. Fantje imajo absolutni posluh, znajo brati note in imajo glasbena znanja, saj obiskujejo tudi ure solfeggia. Trije od njih so vključeni v redni program in jim gre dobro. Razlika je v tem, da smo jih pred vstopom v redne programe do štiri leta poučevali individualno. Na seminarjih se bomo v prihodnje trudili predajati svoje znanje tudi drugim zainteresiranim učiteljem. Glede na to, da smo majhni, nam nekako uspeva delovati v tempu in v smeri, ki si jo sami zastavimo. Upam, da bodo ti naši fantje postali neke vrste ambasadorji in bodo odpirali prostor drugim otrokom z avtizmom.«

Pri vas avtistični učenci igrajo klavir, učijo pa se tudi branja not. Koliko je vas učiteljev?

»Na šoli v tem letu poučuje 13 učiteljev. Sama poučujem skupinski pouk, otroke z avtizmom pa poučujem na začetku, ko imajo še težave s sedenjem, sledenjem in poslušanjem navodil. Nekako poskrbim za prehod od stanja, ko se otrok še težko uči s komerkoli, do stanja, ko gre na ure lahko h kateremukoli učitelju. Nadaljujejo moji sodelavci, pianistka Neža Koželj, ki že dve leti dela s fanti, pa Tom Varl, ki je še študent Akademije za glasbo in z njimi dela na improvizacijah. Primož Kerštanj poučuje člane skupine Čudoviti um že vrsto let in je tudi umetniški direktor za programe Čudoviti um. Upam, da nas bo še več, ki se bomo znali posvečati otrokom z avtizmom, zato čutim, da je naša naloga tudi predajanje znanja ljudem, ki bodo to ponesli naprej na različne konce Slovenije. Dejstvo je, da so ti otroci na nekem področju zelo dobri. Pomembno je, da mentorji znamo prepoznati njihove zmožnosti in jih potem tudi izkoristiti za hitrejši napredek. Ali pa se držimo ustaljenih postopkov, ki so zanje nesprejemljivi, in ne pridemo nikamor. Užitek je raziskovati, kako na nekatere stvari gledajo drugače kot ostali. Pot je druga, cilji enaki.«

Kako ste sami videli najvišjo nagrado, ki je bila dodeljena vam osebno?

»Kot sem rekla, sem sama videla vso to zgodbo drugače. Zame je bila ekipa Čudovitega uma in fantje zaradi tistega, kar so naredili tisti teden v Kanadi, absolutni zmagovalci. Mislim, da so jim to priznavali tudi vsi drugi. Presenetila me je druga nagrada za šolo, kar pa se tiče nagrade meni osebno, mislim, da je komisija pogledala celotno zgodbo in je v tej nagradi delo vseh učiteljev pa tudi otrok in staršev. To je nagrada nas vseh.«

Vztrajam, da tudi predvsem Nuše Piber ...

»Seveda mi je všeč, da so prepoznali tudi moje desetletno delo. Prva leta mi je bilo težko, zdaj pri svojem početju ne čutim več, da sem sama, zato nagrado vidim kot skupno. Všeč mi je, da so prepoznali celotno našo zgodbo, in mislim, da se pri tem niso zmotili, hkrati pa upam, da bodo to prepoznale odgovorne institucije v Sloveniji, tako kot je to prepoznala lokalna skupnost in mnogi posamezniki, ki so nam pomagali na naši poti. Naj bo naša zgodba v dobro vseh otrok in odraslih z avtizmom v Sloveniji.«

»Dejstvo je, da so ti otroci na nekem področju zelo dobri. Pomembno je, da mentorji znamo prepoznati njihove zmožnosti in jih potem tudi izkoristiti za hitrejši napredek.«

Obletnice

Družina, zaznamovana s slamniki

Prihodnje leto bo minilo sto petdeset let, odkar je Andrej Jančigaj v Domžalah ustanovil slamnikarsko tovarno. Skupaj z zetom Matijo Ravnikarjem sta tvorila največjo in najstarejšo slovensko slamnikarsko družino v Domžalah, ki je svoj vrhunec doživela med obema vojnama. Bogato slamnikarsko industrijsko dediščino na Domžalskem in povezavo s sodobnostjo so v sredo osvetlili v Slamnikarskem muzeju Domžale, kjer so na to temo pripravili strokovni simpozij.

Brojan v svoji bogati zbirki najrazličnejših dokumentov o slamnikarstvu (in številnih drugih področjih) hrani tudi izvirni ključ slamnikarske tovarne svojega pradeda, ki je bila ustanovljena pred skoraj sto petdesetimi leti. / Foto: Jasna Paladin

Jasna Paladin

Uvodno predavanje nedavnega simpozija je pripadlo Matjažu Brojanu, največjemu poznavalcu slamnikarske dediščine in dolgoletnemu raziskovalcu te obrti in industrije v Domžalah, kjer tudi živi. Predstavil je delo in življenje slamnikarske družine Jančigaj - Ravnikar, katere potomec je tudi sam. Je namreč pravnuk Andreja Jančigaja in vnuk Matije Ravnikarja, družino pa je do potankosti raziskal s pomočjo najrazličnejšega arhivskega gradiva, tudi takega z domačega podstrešja.

»Andrej Jančigaj in Matija Ravnikar sta bila v 19. in 20. stoletju osrednja slovenska slamnikarja v Domžalah, četudi nista imela finančnega zaledja, kot so ga imeli tirolski slamnikarji. Andrej Jančigaj se je rodil 19. novembra leta 1839 slamnikarju Valentinu Jančigaju in tudi sam se je izučil slamnikarskega poklica. Bil je izredno podjeten, saj je med slovenskimi slamnikarji prvi začel šivati 'naložene' slamnike s slamnikarskimi šivalnimi stroji, dotlej so namreč šivali slamnike na roke in na 'krajce'. Izumil je tudi posebno namizno svetilko na petrolej. Leta 1868 je ustanovil slamnikarsko tovarno, leta 1890 pa jo je na novo zgradil. V drugi polovici 19. stoletja je bil največji slovenski slamnikarski tovarnar,« pripoved o svojem pradedu

Matjaž Brojan za približno sto petdeset let starim in še delujočim slamnikarskim šivalnim strojem svojega pradeda Andreja Jančigaja / Foto: Jasna Paladin

Foto: arhiv Matjaža Brojana

Matija Ravnikar, zet Andreja Jančigaja, je bil svoj čas drugi največji slamnikarski tovarnar na Slovenskem.

začne Matjaž Brojan, ki je o slamnikarski dediščini zbral na desetine fasciklov gradiva ter izdal tudi monografijo, in doda, da so pred prvo svetovno vojno v Jančigajevi tovarni izdelali povprečno 60 tisoč slamnikov na leto.

Njegova najmlajša hči Katarina se je leta 1911 poročila s tesarjem Matijem Ravnikarjem, v katerem je Andrej Jančigaj videl svojega naslednika, vendar so ga že leta 1914 poklicali v cesarsko vojsko na rusko fronto v Galicijo. Jančigaj je le leto kasneje umrl zaradi možganske kapi, star 76 let. Matija Ravnikar se je zaradi bolezni s fronte srčno vrnil k družini in k dvema otrokoma, žal pa je Katarina nesrečno umrla pri porodu zaradi t. i. španske bolezni, z njo pa tudi novorojenka Frančiška. Matija Ravnikar, ki je po tastu Jančigaju postal nosilec slamnikarske obrti, je po vrnitvi iz vojske proizvodnjo slamnikov nadaljeval v svoji tovarni, ki se je leta 1922 uradno preimenovala v Slamnikarsko tovarno A. Jančigaj, naslednik M. Ravnikar. »Tedaj je moj ded zaposloval enega uradnika, deset do dvanajst šivalk in tri do štiri delavce na prešah, ki so v sezoni – ta je trajala približno pet mesecev – izdelali dvajset tisoč slamnikov. Leta 1932 je tovarno dogradil in pet let kasneje so v njej izdelali že od 90 do 105 tisoč slamnikov na leto oz. v sezoni,« izjemne količine za takratni čas predstavi Brojan.

V tem času so vsi drugi slovenski slamnikarji v Domžalah že prenehali z izdelavo slamnikov (razen Karla Koširja iz Stoba, ki je letno še sešil po enajst tisoč kosov), Matija Ravnikar pa je dal leta 1932 zgraditi celo novo tovarno, kamor je dve leti kasneje preselil vso svojo slamnikarsko proizvodnjo. Do druge svetovne vojne je njegova tovarna uspešno poslovala, saj je bil tedaj največji domači slamnikar v Domžalah, med vojno pa je tovarna delovala v zelo zmanjšanem obsegu. Po drugi svetovni vojni se je povpraševanje po slamnikih še zmanjšalo, a tovarna je delovala vse do leta 1959, ko mu je bila s podržavljenjem odvzeta. Umrl je 26. novembra 1964, star osemdeset let.

Zgodba nekdanje slamnikarske tovarne in zapuščine Andreja Jančigaja in Matije Ravnikarja je danes vključena v tematsko pot Sprehod med tovarnami slamnikov v Domžalah, ki so jo zasnovali v Slamnikarskem muzeju.

Zgodba nekdanje slamnikarske tovarne in zapuščine Andreja Jančigaja in Matije Ravnikarja je danes vključena v tematsko pot Sprehod med tovarnami slamnikov v Domžalah, ki so jo zasnovali v Slamnikarskem muzeju.

Sorodstvo in znani Domžalčani na zlati poroki Andreja in Uršule Jančigaj leta 1913 / Foto: arhiv Matjaža Brojana

Foto: arhiv Matjaža Brojana

Tovarna slamnikov Matije Ravnikarja, zgrajena leta 1932

»Leta 1922 je moj ded zaposloval enega uradnika, deset do dvanajst šivalk in tri do štiri delavce na prešah, ki so v sezoni – ta je trajala približno pet mesecev – izdelali dvajset tisoč slamnikov. Leta 1932 je tovarno dogradil in pet let kasneje so v njej izdelali že od 90 do 105 tisoč slamnikov na leto,« izjemne količine za takratni čas predstavi Matjaž Brojan.

Na robu

Uradno si mrtva

Kaj bodo pa ljudje rekli?

Milena Miklavčič

usode

Mija se, če bi se stvari odvijale po načrtih in ukazih stare mame, ne bi smela roditi. Bila je nezaželen otrok, saj je njena mama zanosila pri dobrih šestnajstih letih. Komaj je končala prvi letnik gimnazije, bila je odlična učenka, vse življenje je imela pred sabo.

»Zgodba mojih staršev se je začela šele na začetku leta 1967, ko je mami zanosila. Ni bilo govora, da bi lahko nadaljevala šolanje, saj je bila nosečnost v tistih časih nekaj tako pokvarjenega kot kraja ali kakšen drug podoben ''zločin''. Šla je do razredničarke, ki pa z njo ni imela nobenega usmiljenja. Bila je starejša gospa, svet okoli sebe – vključno z ljudmi – pa je delila na tiste, ki so primernega obnašanja, in na one, ki niso. Moja mami je padla pred njo na kolena, jo prosila in prepričevala, naj se je usmili, a njeno srce je ostalo ledeno. Zbrala je pogum in potrkala še na ravnateljeva vrata. Ta jo je najprej nahrulil kot psa, malo je manjkalo, pa bi jo tudi udaril. Nazadnje je vsaj toliko popustil, da ji je dovolil, da ostane na šoli toliko časa, dokler se ji ne bo ''poznalo''.

Ubogo revico, prepuščeno sami sebi, je čakala še ena trnova pot. Povedati staršem. Bili so zelo ugledni in spoštovani, moralno politično neoporečni. Očka ji je želel stati ob strani, a mu ni dovolila. Zavedala se je, da bosta starša v jezi in besu izrekla marsikaj grdega. Ni želela, da bi si na podlagi takšnega morebitnega čustvenega izbruha očka o njima ustvaril grdo mnenje. A je bilo v resnici še huje, kot je mislila, da bo. Očetu so popustili živci, začeli so padati udarci po glavi in po hrbtu. Tudi mamina težka roka je nekajkrat pristala na njenem obrazu. Ko sta se izkašljala, sta začela na glas razmišljati, h kateremu zdravniku bosta odpeljala hčer. Abortus je bil zanju prva in tudi edina rešitev. Moja mami se jima je na vso moč upirala, a ker je bila še mladoletna, sta imela nad njo vso moč in oblast. Odločitev je hitro padla. Zagreb. Tam je njen oče poznal več zdravnikov, s katerimi se je družil v času študija. Med njimi je bil tudi neki Evgen, ki je bil sicer kirurg, a se ni branil postranskega zaslužka. Živel je v razkošni zagrebški vili, v kateri je imel tudi sobico za takšne posege. Asistirala mu je žena, kije bila po poklicu medicinska sestra. Še ko sem bila otrok, mi je mami velikokrat pripovedovala o tem grozljivem potovanju v Zagreb. Povedala mi je tudi, da so ji koraki po kamnitih stopnicah, po katerih se je vzpenjala do ''ordinacije'', še dolgo odmevali v glavi. Najbolj jo je bolelo, ker sta starša ves čas molčala in nista hotela govoriti z njo.

V sobi, v kateri jih je pričakal zdravnik, je bila polna navlake. Posadili so jo na kavč, na katerem jo je zdravnik potem tudi pregledal. Mami je hlipala in si z rokami zakrivala prsi. Bogati, dolgi, skodrani lasje so ji padali čez obraz. Takrat pa je skozi težko zaveso prodrl sončni žarek in se ujel v njene kodre. Zdravnik je kar odskočil od nje in se pokrižal. Zdelo se mu je, da pred njim ne sedi moja mami, temveč devica Marija. Ni bil veren, bil pa je zelo vraževeren. Poklical je njene starše in jim povedal, da abortusa ne bo mogel narediti, ker je plod živ in se v maternici že premika. Babica je čisto znorela, začela je kričati in ga rotiti, naj to vseeno stori, da si noče nakopati sramote, v katero jo bo porinila hčerkina nosečnost. Ker se zdravnik ni dal omajati, ga je začela zmerjati. Takrat pa jo je postavil pred vrata, moji mamici, ki je šla iz hiše kot zadnja, pa je položil roko na ramo in ji zaželel veliko sreče,« pripoveduje Mija.

Rdeči NSU se je počasi premikal proti Ljubljani, kajti v tem času, ko so se neuspešno ''pogajali'' v Zagrebu, je začelo še snežiti. Vso dolgo pot, ki ji ni bilo videti konca, je bilo ubogo dekle primorano poslušati neskončne pridige, ki so bile začinjene z grdimi besedami. Strah, kaj bo rekla ''Ljubljana'', je bil tako močan, da bi njeni starši naredili vse, da se znebijo nezaželenega vnuka oziroma vnukinje. Samo za to jima je bilo mar, kaj bodo rekli ljudje. Mamica se je med potjo odločila, da bo zbežala od doma. Odločitev je obdržala zase. Počasi, vsak dan malo, je k svojemu fantu, mojemu očku, odnašala svoje osebne stvari. Bil je odličen študent, najboljši v letniku. Zavedal se je, da se bo moral marsičemu odpovedati, kajti mojo mami je imel tako zelo rad, da mu ni niti na kraj pameti padlo, da bi jo pustil na cedilu. Že konec maja je imel opravljene vse izpite. Takrat pa je padla odločitev: z mami sta se usedla na vlak in se na skrivaj odpeljala proti Štajerski, na njegov dom. Tudi tam ju niso pričakali z odprtimi rokami. Na sina edinca so bili zelo ponosni in nič jim ni bilo všeč, da si bo ''uničil'' življenje zaradi neke ''razvajene ljubljanske smrklje''. Potem pa je udaril po mizi sorodnik Niko, ki je bil duhovnik. Obljubil je, da bo mladima dvema uredil vse potrebno, da se bosta umaknila na drugo stran meje, kjer bo moja mami lahko tudi rodila, očka pa bo v Gradcu nadaljeval s študijem. Besede so se lepo slišale, a težje jih je bilo izpeljati. Mami ni imela potnega lista, ker je bila še mladoletna, bi ga ji morali preskrbeti starši. Po težkih osebnih mukah in težavah je vseeno poklicala mamo v službo. Nemudoma se ji je oglasila. ''Ne kliči me več,'' ji je rekla brez pozdrava, ''za nas si mrtva. Včeraj smo te pokopali.'' Mami je onemela, bila prepričana, da se mama šali. A se ni. Nikoli nismo izvedeli, kako je njenim staršem uspelo, verjetno prek zvez in poznanstev, ki sta jih imela: vsem okoli sebe sta povedala, da jima je hči umrla in da jo bosta pokopala v ožjem družinskem krogu. Moja mami je bila tako uradno mrtva, vrnitve domov ni bilo več.«

Na tem mestu se je Mija za trenutek ustavila ter ''preklopila'' na sedanji čas. Še dobro, da je to storila, saj sem bila ob njeni zgodbi precej šokirana. Povedala je, da je prišla v Slovenijo tudi zato, da se na lastne oči prepriča, ali ima njena mami na pokopališču res grob ali ne. Ko je stala pred njim, jo je preplavila silna žalost ob misli, kaj vse so bili sposobni narediti mamini starši zato, da so ''ohranili dobro ime''.

Potem pa sva se ponovno vrnili v stare čase, tja okoli leta 1967.

»Očka je imel potni list in še obmejno prepustnico in ni imel težav prečkati meje. Mami je bila že precej obilna, nosečnost se ji je lepo poznala. Čez mejo so jo potem ''prešvercali'' na nekem kombiju, njegovega lastnika so cariniki poznali in ga niso nikoli pregledovali. Niko jima je našel skromno stanovanje, posodil pa jima je tudi nekaj denarja. Tudi njegova dobrota ni prišla sama od sebe – iz srca. Preveč si je želel, da bi nečak nadaljeval s študijem, samo zato mu je bil pripravljen nesebično pomagati. Pa ga razumem, zakaj pa ne, to so bili časi, ko ni bilo vsakomur dano, da bi študiral. Za moja starša je skrbel vse do svoje prerane smrti. Denar, ki jima ga je posodil, sta mu vrnila, a jima ga je potem zapustil v oporoki.

Mamici je pomagal, da je dobila novo identiteto – in to še preden je šla rodit. Z menoj je še govorila slovensko, ko se je rodila sestrica, pa nič več. Nemščina je pri naši družini postala uradni jezik. Bila je zelo dobra mama, s sestro nama je dala veliko ljubezni, morda celo več, kot bi bilo treba. A takrat, ko ji je mama povedala, da je uradno mrtva, je v njej nekaj umrlo. Obe s sestro imava že svoji družini, očka, ki je še živ, pogosto obiskujeva. Prebral je vašo knjigo, pa se mu je zdelo prav, da vas obiščem in vam zaupam majhen, a pomemben delček naše družinske sage.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Predikant Jernej Knafelj izgnan iz Kranja

Peter Colnar

Tudi Kranjska je bila v času reformacije polna dogodkov, ki se jih danes spominjamo kot zanimivosti iz časa naših prednikov. Tako je kranjski mestni sodnik Ivan Junauer dobil 25. oktobra 1577 od nadvojvode Karla ukaz, naj predikanta (protestantskega pridigarja) Jerneja Knaflja, ki se vtika v župnijske pravice, spodi iz mesta. Kranjci naj se držijo svojega pravega župnika, ker da niti meščani niti deželni stanovi nimajo pravice spreminjati vere v mestih.

Jernej Knafelj je med letoma 1563 in 1601 deloval v Kranju in po Sloveniji kot protestantski pridigar. Bil je duhovnik, ki je prestopil med protestante. Že od leta 1563 je bil v Kranju, od leta 1567 pa je bil tudi od dežele plačani pridigar. Na njegovo pobudo so v Kranju leta 1569 ustanovili šolo in jo leta 1574 obnovili. Leta 1571 se je drugič oženil in leta 1575 kupil v Kranju hišo. Leta 1578 je bil z ukazom deželnega kneza pregnan iz Kranja, vendar se je umaknil samo do Brda pri Kranju, kjer je od leta 1579 živel pri graščaku Adamu Ecku.

Kranjski meščani se niso strinjali z ukazom nadvojvode Karla. Rekli so, da so že dvajset let luterani, da jih Knafelj uči že deset let, jim deli zakramente (krst in obhajilo), pridiga in opravlja druge obrede. Tudi kranjski deželni stanovi so prosili zanj. Toda nadvojvoda ni odnehal in je leta 1578 ponovno dal strog ukaz, naj predikanta izženejo.

Ko je Knafelj odšel iz Kranja na Brdo, je v tamkajšnji kapeli opravljal božjo službo. Kranjski luterani pa so zdaj hodili tja poslušat njegove pridige. Nadvojvoda ni odnehal. Brdskemu baronu Adamu Ecku je pisal, naj ustavi romanje meščanov. Kranjčanom je prepovedal hoditi iz mesta na Brdo ali poslušat druge predikante. Toda kranjski protestanti so prezirali vladne ukaze in se norčevali iz nadvojvodovih groženj. Nadvojvoda je nato ukazal zapreti sodnika Ivana Junauerja in še tri druge meščane ter poslal v Kranj posebno komisijo, da preišče, kakšen je položaj v mestu. Deželni komisarji, ki so prišli v Kranj, pa so potegnili z luteranskimi meščani in sporočili, da ni treba nobene preiskave. Kljub temu je takratni mestni sodnik pet glavnih pritožnikov zapodil iz mesta.

Tudi kasneje je predikant Knafelj prišel s svojo družino večkrat v Kranj, kjer je pokopaval na župnem pokopališču, krščeval in pridigal pa v svoji hiši, na kateri je imel v kamen vdolben rek: Hie Bartl Knaffel Pradikant, Mein Stargkh steht in Gottes Handt (Tu Bartel Knafelj predikant, moja moč je v roki božji). Leta 1599 so ga pregnali tudi z Brda. Prepovedano mu je bilo bivati vseh deželah nadvojvode Ferdinanda – v nasprotnem primeru mu je grozila smrtna kazen.

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- **V Železnikih se je 26. 10. 1833 rodil Leopold Globočnik, glavni predstavnik Globočnikov fužinarjev. Bil je mecen in dobrotnik, a vseeno so se ga vsi nekoliko bali.**
- **V Kostajnici na Hrvaškem je bil 27. 10. 1539 (ali 1535) ubit vojaški poveljnik in kranjski deželni glavar Ivan Kacijanar, ki je poveljeval kranjskim četam v boju proti Turkom.**
- **V Kranju se je 29. 10. 1813 rodil zdravnik in kirurg Tomaž Pirc. Ko so v revolucionarnem letu 1898 v Kranju ustanovili narodno stražo, je Pirc postal vojaški zdravnik, dr. France Prešeren pa baje vojaški sodnik. Bila sta prijatelja, ob zadnji bolezni je Pirc stal pesniku ob strani.**

Ta Luthrova gospa

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

... izobražena, sogovornica tudi v verskih vprašanjih, duhovita, gospodarna, je bila Luthru v veliko pomoč, čeprav sta se včasih pošteno skregala. Luther jo je dobrohotno naslavljal 'moj gospod Käthe'. Katharina von Bora (29. 1. 1499–20. 12. 1552) je izhajala iz podeželske plemiške družine. Ko ji je bilo šest let, so jo poslali v samostan, kjer se je naučila brati in pisati, peti in tudi nekaj latinščine pa tudi gospodinjskih del. Zaobljubila se je že pri šestnajstih letih. Luther (1483–1546) je bil takrat že zelo znan, njegove teze pa tudi. Katharina je z osmimi sosestrami 1523 pobegnila iz samostana in dekleta, ki se iz takšnega ali drugačnega vzroka niso mogle vrniti domov, so revne kot cerkvene miši preko znanega reformatorskega Torgaua pribežale v Wittenberg. Luther, reformator in profesor teologije, se je zavzel zanje in jih poskušal čim bolje omožiti. Katharina se je zaposlila pri Lucasu Cranachu st., sijajnem nemškem slikarju, ki je tudi naslikal največ Luthrovih in Kathariniih portretov. Katharina sprva ni imela sreče z dvema snubcema, nato pa sta se zbližala z Luthrom. Poroka je bila 27. 6. 1525. Volilni knez jima je podaril tako imenovani nekdaj avguštinski Črni samostan, kjer se je Katharina imenitno znašla. Pri resnih pogovorih o teologiji ter svetu je bila edina ženska v moškem omizju. Vodila je posestvo, se ubadala z živinorejo in perutnino, varila je celo pivo. Z Martinom sta imela šest otrok, dva sta umrla že v zgodnjih letih. Luthrova hiša je bila dovolj velika za številne obiskovalce, študente, znanstvenike in učenjake, ki so prihajali z vseh koncev Evrope, prijatelje, in Katharina je morala biti zelo iznajdljiva, da je lahko vse to vzdrževala. V času kuge je vodila tudi hospic, v katerem je z neustrašenimi ženskami vred zdravila bolnike. Po Luthrovi smrti 1546 sta ji finančno pomagala danski kralj in veliki mojster nemškega reda Albrecht Pruski. Ko je kuga 1552 spet dosegla Wittenberg, se je vnovič vrnila v Torgau. A pri prihodu je utrpela prometno nesrečo, v kateri je zlomila medenico in deset dni pozneje, 20. decembra 1552, tudi umrla. Lani so izšle kar tri kuharske knjige z recepti jedi, ki naj bi jih kuhala in pekla. Pri reformacijskih kruhkih naj bi šlo za poenostavljeno Luthrovo vrtnico, družinski grb Luthrovih, na katerem je v zlatem okviru vseobsegajoče božje navzočnosti snežno bela vrtnica s petimi cvetnimi listi, v njej pa rdeče srce s črnim križem.

Reformacijski kruhki

Za 1 peko potrebujemo: *500 g moke, 1 kocko kvasa, 50 g sladkorja, 250 ml mleka, 1 ščep soli, 50 g masla, 100 g grobo nasekljanih mandljev, 100 g rozin, 1 zavojček citronata, sladkorno moko, jagodno ali višnjevo marmelado.*

Zamesimo kvašeno testo in počakamo, da na toplem vzhaja. Nato vmešamo vanj vse preostale sestavine in ostanek mleka ter damo testo še enkrat vzhajati. Nato ga razvaljamo in zrežemo na kvadrate približno 12 x 12 cm. Robove prepognemo nazaj na sredino in damo v sredo malo marmelade. Pečemo v pečici, ogreti na 200–210°, približno 20 minut. Malo počakamo, nato pa jih posujemo s sladkorno moko.

Pa dober tek!

Kranj nekoč in danes

Novo pokopališče izven mesta so Kranjčani dobili leta 1798. V sklopu pokopališča je bila leta 1825 sezidana kapela sv. Križa. Kapela se je ponašala z oltarno podobo Kristusa na križu z Marijo, sv. Janezom in Marijo Magdaleno. Naslikal jo je Leopold Layer. V stolpiču sta visela dva zvonova. Po opustitvi pokopališča so leta 1951 kapelo porušili. Pri tem je morda zanimiv način rušitve. Tisti dan so bili v Kranju vojaški manevri in ob tej priložnosti so evakuirali prebivalce ob pokopališču, tako tudi učence in osebje sosednje šole. Med učenci sem bil tudi avtor teh zapiskov. Z bližnjega hriba pri vasi Rupa smo opazovali dogajanje. Tako smo v zraku opazili vojaško letalo, ki se je v slogu medvojnih nemških štuk navpično spustilo nad kapelo, odvrglo bombo, odletelo in kapela se je spremenila v ruševine. Na mestu, kjer je stala kapela, so kasneje zgradili betonsko lopo. Novo pokopališče na Planini je bilo urejeno leta 1939, kamor so prenesli večino posmrtnih ostankov in spomenikov. / Avtor: Alojz Premrov

Nove knjige (405)

Dalmatinova Biblija, Novi testament

Miha Naglič

Dalmatinov prevod 1584, posodobljen 2017: »Tako je Bog ljubil ta svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da vsi ti, ki vanj verujejo, ne bodo pogubljeni, ampak bodo imeli večno življenje. Zakaj Bog ni poslal svojega Sina na ta svet, da bi svet sodil, ampak da bi bil svet po njem zveličan. Kdor vanj veruje, ta ne bo obsojen; kdor pa ne veruje, ta je že obsojen, saj on ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina.« / Aktualni »standardni« prevod: »Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje. Bog namreč svojega Sina ni poslal na svet, da bi svet sodil, ampak da bi se svet po njem rešil. Kdor vanj veruje, se mu ne sodi; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina.« (Jn 3,16–18)

Branje Dalmatinovega prevoda v izvirniku je za današnjega Slovenca prenaporno. V gornjem odstavku pa vidimo, da med posodobljenim Dalmatinovim prevodom in zdaj veljavnim »uradnim« prevodom ni bistvene razlike. V letu, ki je v znamenju 500-letnice reformacije, je Združenje Trubarjev forum iz Slovenj Gradca poskrbelo za »prevod v danes razumljivo slovenščino« in ga z donacijo Eastern European Mission z Dunaja izdalo v brezplačnih 50.000 izvodih (!). Prevod sta opravila Vinko Ošlak in Benjamin Hlastan. Zakaj smo izbrali ravno ta odlomek? Zato, ker je bil za Trubarja ključno mesto Biblije. Prevajalca: »Trubar večkrat omenja, predvsem v Cerkvenem redu (1564), da je zanj osrednja vrstica in povzetek Biblije v Evangeliju po Janezu: 'Tako je Bog ljubil ta svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da vsi ti, ki vanj verujejo, ne bodo pogubljeni, ampak bodo imeli večno življenje.' (Evangelij po Janezu 3). Za kaj gre? Biblija je zgodba, v kateri izvemo, da nismo tu po naključju, ampak nas je ustvaril Bog. Zato ima vsak človek vrednost in smisel življenja. Toda človek se je uprl svojemu Stvarniku, kar Biblija imenuje greh, posledica tega pa je uničeno razmerje in vse zgodovinsko zlo. Tako Bog pravi, da ni pravičnega in dobrega človeka (Rimljanom 3). Ker pa človek sam s svojim trudom ne more obnoviti prvega razmerja z Bogom (Rimljanom 3), je pravični Bog, ki mora kaznovati krivca (Dejanja apostolov 17), v svoji ljubezni do človeka našel rešitev tega problema. In tu je ta vesela novica, evangelij, da je sam Bog, Jezus, stopil med ljudi in plačal za vse grehe (Rimljanom 3) ...« Čez nekaj let izide še posodobljena Dalmatinova Stara zaveza.

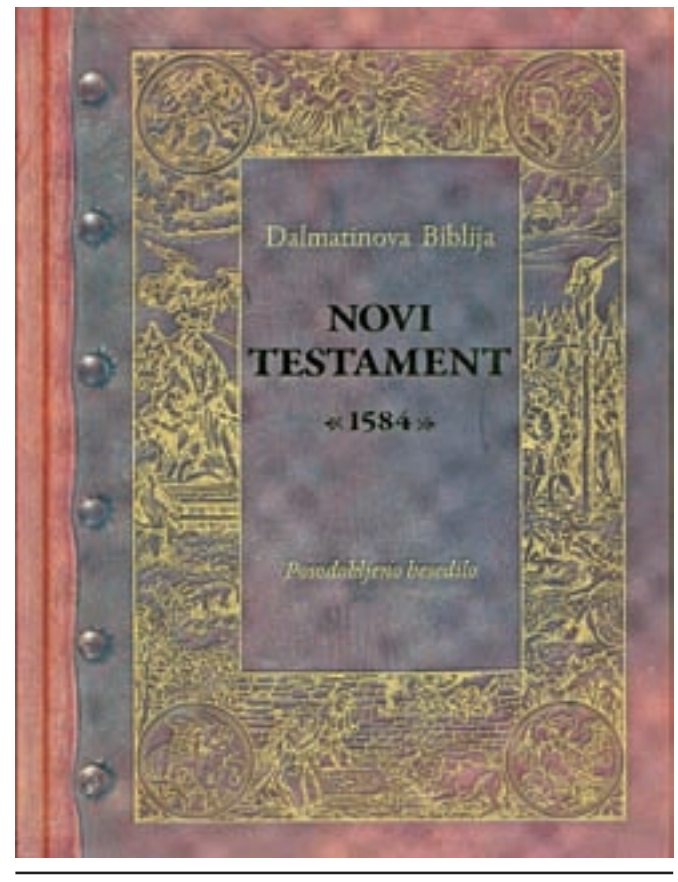

Dalmatinova Biblija, Novi testament, Združenje Trubarjev forum, Slovenj Gradec, 2017, 354 strani

ŽE PETA NAJ POLKA RADIA GORENC

Lani se je z nazivom naj polka Gorenca okitila polka Dvigni glavo priljubljenega Gorenjskega kvinteta, katerega začetki segajo v leto 1997, tako da ansambel letos praznuje dvajsetletnico. Komu bo letos pripadel omenjeni naziv, ki ga podeljujejo na Radiu Gorenc, bo znano konec meseca novembra.

Alenka Brun

Do lani je bila naj polka Gorenca morda malo v senci praznovanja rojstnega dneva radijske postaje, saj ta časovno sovpada z njeno razglasitvijo. Zato so se na Radiu Gorenc odločili, da bodo vse skupaj pripravili malo drugače. Tako bo tudi letos v Gostilni in restavraciji Avsenik Pri Jožovcu v Begunjah prvi del dogajanja posvečen naj polki, drugi del pa se bo zgodil v njihovem studiu, ko praznujejo rojstni dan. Letos že 55., dobili pa bomo peto polko po vrsti.

Lani je postala naj polka Gorenca Dvigni glavo znanega ansambla Gorenjski kvintet.

Najboljša rojstnodnevna zgodba

Vodja Radia Gorenc Andrej Grims: »Radio praznuje častitljivo in zavidljivo starost. Njegovi začetki segajo v november 1962. Seveda bomo že na izboru naj polke čutili rojstnodnevno vzdušje. Naj polko Gorenca 2017 bomo dobili 25. novembra, štiri dni kasneje, 29. novembra, pa bomo imeli celodnevni rojstnodnevni žur v našem studiu. Sodelovali bodo številni glasbeniki in zanimivi gostje. Kot posebnost letos pripravljamo tudi izbor najboljše rojstnodnevne zgodbe. Poslušalci bodo lahko na radio poslali oziroma v etru predstavili izvirne, zabavne, zanimive rojstnodnevne zgodbe. V dnevih pred našim 55. rojstnim dnem bomo spodbujali poslušalce, da tovrstne prigode delijo z nami in drugimi poslušalci, kar bo nedvomno prispevalo k precej dodatne sproščene zabave v programu Radia Gorenc. Najboljša rojstnodnevna zgodba pa bo še posebej nagrajena.«

Pravila za sodelujoče so enaka kot lani

»Zdi se nam, da je ta sistem še najbolj pošten,« nadaljuje Grims. Izbor poteka med 27. oktobrom in 19. novembrom 2017, poslušalci pa lahko glasujejo za sedem polk, ki so se uvrstile v izbor, z glasovanjem pa bodo v prvem krogu izločili dve. Nov krog glasovanja bo med 6. in 12. novembrom, ko bodo poslušalci izločili še dve polki. Poslušalci lahko glasujejo na spletni strani Radia Gorenc in z izpolnjeno glasovnico, ki jih lahko zasledite v našem časopisu. Zmagovalno polko pa bodo potem razglasili, kot smo že omenili, 25. novembra ob 19. uri pri Avseniku v Begunjah.

Letos tako lahko glasujete za polko Malo nora sva ansambla Zaka pa ne, Nori val se predstavlja s polko V parku, Veseli Begunjčani z Deset veselih let, ansambel Trgovci z Na Krvavcu, Brez tebe več ne znam pojejo Tik-Tak, polka ansambla Dor ma cajt nosi naslov Rožmarin in ansambla Galop Ajga punca.

Tudi letos bo nekdo dobil letno vinjeto, katere javno žrebanje pa bo na v programu Radia Gorenc na njegov rojstni dan. Več o pravilih sodelovanja pa si lahko preberete na spletni strani priljubljenega radia www.radiogorenc.si.

Ne čakajte z nakupom vstopnice do konca

»Radio Gorenc na ta način že peto leto zapored spodbuja nastajanje nove pristne slovenske glasbe, ki pa mora biti zaradi ritma polke tudi živahna in vesela – kot pravi slogan Radia Gorenc: širimo veselje. Spodbudno za nas je, da je tako med ustvarjalci narodno-zabavne glasbe kot med njenimi poslušalci vse več mladine. To se pozna tudi pri nastajajočih pesmih, saj je njihov zvok bolj moderen in svež in na ta način vrača slovensko narodno-zabavno glasbo na oder sodobne in priljubljene glasbe. Njena široka priljubljenost pa se zagotovo kaže tudi skozi poslušanost Radia Gorenc, ki je že vrsto let zapored daleč najbolj poslušana gorenjska radijska postaja. Pravzaprav edina oziroma zadnja neodvisna radijska postaja v tem delu Slovenije.« Andrej Grims še meni, da glede na rastočo priljubljenost vesele glasbe, ki jo vrtijo, ter pozitivno naravnane programske sheme radia ni bojazni, da ne bi bili skupaj s poslušalci še dolga leta. Še zlasti pa poudarja, da vstopnice za finalno večerno prireditev, kjer bodo razglasili naj polko Gorenca 2017, prodajajo le v Gostilni in restavraciji Avsenik. Domnevajo, da bo tudi letos razpoložljivih kart hitro zmanjkalo, zato tistim, ki nočejo ostati brez, svetujejo, da z nakupom pohitijo.

Humorja ne bo manjkalo

Letos bosta na odru večera izbora naj Polke 2017 posebna gosta tudi Dejan Vunjak in pa 101ka band. Kot voditelji večera se bodo na odru ponovno zvrstili priljubljeni moderatorji Radia Gorenc, ki bodo poskrbeli tudi za obilico humorja in verjetno kakšno manjše presenečenje. »Marsikdo od prisotnih bo že prijetno presenečen, ko bo videl, da se kljub staranju Radia Gorenc, naša programska ekipa pomlajuje, kar je tudi prav, saj mlada sveža energija v našem studiu pride še kako prav pri trudu, da naš program ostaja izviren in zanimiv,« zaključi vodja Radia Gorenc Andrej Grims.

HOROSKOP, PRAZNOVANJE

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Čustveno boste preobremenjeni in prijetno zmedeni. Vsega tega, kar se vam bo dogajalo, do sedaj niste bili navajeni. Nikoli ne reci nikoli oziroma nikoli ni prepozno. Tega se boste še kako zavedali, vse v prijetnem smislu, seveda.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Zelo v kratkem boste imeli dobro priložnost za zamenjavo službe. Lahko pa je tudi napredovanje v že obstoječi službi. Kar bo, bo dobro, le da je konec enoličnosti. Daljšo pot boste lahko izkoristili tako poslovno kot tudi zasebno.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Ko se enkrat odločite za nekaj, vas nobena sila ne more ustaviti in nobena ovira ne more biti previsoka. Želeli si boste le priti na cilj in nič drugega vas ne bo zanimalo. Pot vam bo prekrižal nekdo, na katerega ste že skoraj pozabili.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Izkoristili boste čisto vse ugodnosti, ki se vam bodo ponujale v tem tednu. Ker ste navajeni, da v takem primeru dajete prednost drugim, se lahko zgodi, da se boste komu zamerili. Zaradi tega se ne boste preveč obremenjevali.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Vaši cilji bodo jasni in v nobeni smeri ne boste pripravljeni popustiti. Da boste dosegli svoje življenjske cilje, boste storili vse in še več. Na čustvenem področju se vam bodo ponovili dogodki iz preteklosti, le da sedaj ne boste tako naivni.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Hodili boste po robu. Prilagodili se boste do take mere, da bo skoraj šla škoda v vašo smer. Opozorilo bo še ob pravem času. Težave boste odpravili, naporom pa se ne boste mogli izogniti. Vsak zakaj ima svoj, zato se ne prepričujte nasprotno.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Spomnili se boste starih prijateljev in jih tudi poiskali. Prav čutili boste potrebo po zabavi in sproščenem smehu. Tako sprostitev bi si lahko privoščili večkrat, saj ste preveč obremenjeni. Na čustvenem področju pričakujte spremembe.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Krivica, ki se vam bo zgodila, vas bo tako razjezila, da dolgo ne boste prišli k sebi. Posledice vaše jeze bodo čutili tudi tisti, ki v zadevi sploh ne bodo prisotni. Na marsikaterem področju bi imeli veliko več uspeha, če ne bi bili tako resni.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Že nekaj časa se počutite brez prave volje in tudi pozitivno razpoloženi niste za prav nič. Res je, da vas že nekaj dni obkrožajo negativni ljudje, katerim pa se niti pod razno ne morete izogniti. Izkoristite še nekaj dni dopusta, nujno ga potrebujete.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Obremenjevali se boste z drobnarijami, ki so vam še pred časom bile vsakdanje. Vse to bo le prehodno obdobje in panika ni in ne bo potrebna. Ker imate najraje ustaljen ritem, vas bodo neki dogodki spravili s tira, a ne za dolgo.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Pazite na besede in na svojo domišljijo, da vas ne bo zaneslo in bo prišlo do obljub, ki jih ne boste mogli izpolniti. Vsi razgovori oziroma sestanki, ki jih boste imeli v naslednjih dneh, so zelo pomembni za uspeh v prihodnosti.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Na splošno boste imeli v prihodnjem tednu kar veliko energije. Uresničila se bo marsikatera vaša zamisel, o kateri ste do sedaj lahko le sanjali. V ljubezni se vam obetajo spremembe, ki jih morda prvi trenutek ne boste znali sprejeti.

BILO JE PRAVLJIČNO

Ko sta Nives in Andrej prvič videla Žičko kartuzijo, ki stoji v bližini naselja Žiče v občini Slovenske Konjice, jima je ta takoj prirasla k srcu. Letos septembra se je par odločil in tam dahnil usodni da.

Alenka Brun

Bil je 16. september. »Lilo je kot iz škafa,« se spominja nevestina teta Urška Meglič. A to nikakor ni zmotilo razpoloženja – ne mladoporočencev kot tudi ne devetdesetih svatov.

Devetindvajsetletna Nives Škrjanc je doma iz Seničnega, 33-letni Andrej Vertačnik pa iz Stanežič, kjer par tudi živi. Diplomirana upravna organizatorka in logistik sta se najprej poročila cerkveno, in sicer v Špitaliču, v cerkvi Marijinega obiskanja. Poročil ju je bohinjski župnik Martin Golob. Obred je pospremila tudi glasba: na orgle je zaigrala in zapela 18-letna nevestina sestrična Nika Meglič iz Kovorja, ob petju pa jo je kasneje spremljal s kitaro še Kranjčan Karim Zajec.

Nives in Andreja sta si obljubila večno zvestobo, da si bosta pomagala v sreči in nesreči, zdravju in bolezni; sta se pa po obredu zahvalila tudi domačim in drugim prisotnim.

Ko sta Nives in Andrej prvič videla Žičko kartuzijo, sta se vanjo enostavno zaljubila. Pravzaprav je bil obisk danes turistične zanimivosti in edinstvenega kulturno-zgodovinskega spomenika del njunega prvega zmenka. Nevestini mami Ireni se po obrazu razleze nasmeh, ko razlaga, kako sta se Nives in Andrej spoznal. Pove zgodbo, ki so jo na poroki slišali tudi svatje. »Andrejev oče jo je srečal na obisku pri skupnih prijateljih v Radovljici. Povprašal jo je, ali je samska ali ima kakega fanta – in doma potem povedal Andreju, da je srečal dekle, ravno pravšnje zase, ter organiziral srečanje ... In od takrat do danes so minila že skoraj tri leta.«

Po cerkveni zaobljubi se je tako par poročil še civilno v Žički kartuziji. Po obredu so nazdravili, sledilo je povabilo v Otokarjevo vinsko oziroma peninsko klet, kjer so pripravili manjšo pogostitev za vse prisotne. Poročno slavje se je potem nadaljevalo kar v Žički kartuziji, pod paviljonom gostilne Gastuž. Po večerji je bil na vrsti ples, za kar je

Foto: arhiv mladoporočencev (Tomo Marinšek)

poskrbela skupina Casino. Nekaj minut preden je nebo razsvetlil ognjemet, sta mladoporočenca spustila v zrak tudi balone, kar je že tako veselemu in energičnemu vzdušju dodalo posebno čarobnost. Lovljenje nevestinega šopka in razrez poročne torte sta prišla na vrsto opolnoči, poročno slavje pa je trajalo do jutranjih ur naslednjega dne.

»Poročna organizatorja Luka in Ben sta poskrbela za pravljično poroko, ki jo bomo dolgo hranili v srcu. Pa tudi energija Nives in Andreja je bila ob njunem dogodku neverjetna,« pravita nevestina mama Irena in teta Urška, ki sta se odločili, da po vrnitvi s poročnega potovanja z Maldivov, mladoporočenca na straneh Gorenjskega glasa pričaka presenečenje v obliki članka, saj bosta tudi tako ohranila spomin na svoj najlepši dan.

Vsi pa jima želijo veliko sreče, zdravja in medsebojnega razumevanja na njuni življenjski poti.

TA JE DOBRA

Srajce pa ne da

Prijatelja Gorenjca v pogovoru: »Če bi imel dve hiši, ali bi mi dal eno?«
»Veš, da bi ti jo dal!«
»Če bi imel dva avtomobila, ali bi mi dal enega?«
»Tudi avto bi ti dal!«
»In če bi imel dve srajci, ali bi mi dal eno?«
»Ne, to pa ne.«
»Zakaj pa ne?«
»Ker dve srajci imam.«

Tudi babica

Policisti so naredili racijo med prostitutkami in pred policijsko postajo nastane kar dolga vrsta prodajalk ljubezni. Mimo pride neka babica in v vrsti zagleda svojo vnukinjo. Vpraša jo: »Kaj pa se tukaj dogaja?«
»Nič babica, mandarine dajejo zastonj.«
Babica se postavi v vrsto in si misli, zakaj jih še ona ne bi dobila nekaj.
Kmalu pride do nje policist in ji reče: »A tudi vi babica?«
Ona pa ga pogleda in reče: »Tudi jaz. Iz ust dam protezo, pa jih lahko sesam.«

O glodavcih

»Dragi, ali je res, da so vsi glodavci požrešni in neumni?«
»Res je, miška moja, to je čisto res.«

Inovativnost pri pokovki

Kako blondinka in policist pečeta pokovko?
Blondinka drži ponev, policist pa trese štedilnik.

Posvojeni otroci

»Mama, a sem jaz posvojen?«
»Ne sine, nisi. A misliš, da bi tebe izbrali?«

LAŽJI SUDOKU

2			6	7			4	9
4			2			3		
	7	6			4	5		
		2		9			7	3
1			7		3			8
3	5			4		1		
		3	5			9	8	
		9			8			6
6	4			1	7			5

Rešitev:

2	3	5	6	7	1	8	4	9
4	8	1	2	5	9	3	6	7
9	7	6	3	8	4	5	2	1
8	6	2	1	9	5	4	7	3
1	9	4	7	2	3	6	5	8
3	5	7	8	4	6	1	9	2
7	1	3	5	6	2	9	8	4
5	2	9	4	3	8	7	1	6
6	4	8	9	1	7	2	3	5

TEŽJI SUDOKU

2			3		9			
	6		7				2	
5		1	2			3		
								6
8	1						4	2
9								
		2			6	7		5
	7				8		9	
			9		7			1

Rešitev:

2	4	7	3	1	9	6	5	8
3	6	9	7	8	5	1	2	4
5	8	1	2	6	4	3	7	9
7	2	4	8	9	1	5	3	6
8	1	6	5	7	3	9	4	2
9	5	3	6	4	2	8	1	7
1	9	2	4	3	6	7	8	5
6	7	5	1	2	8	4	9	3
4	3	8	9	5	7	2	6	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

PEDIMED
MEDICINSKA NEGA NOG

Vse za nego nog na enem mestu!

Ponujamo vam najsodobnejše, celostne in strokovne storitve na področju nege:

- **sanacija vraščenega nohta s 3TO sponko**
- **nohtna protetika (namestitev umetnega nohta)**
- **nega in oskrba problematičnega stopala**
- **medicinska pedikura diabetičnega stopala**
- **medicinska in klasična pedikura**
- **sanacija glivičnega nohta**
- **sanacija kurjih očes brez bolečin**
- **sanacija ragad (razpoke na peti)**
- **kozmetična pedikura z lakiranjem**
- **dezinfekcija obutve**
- **pregled in svetovanje**
- **brezplačni pregled in svetovanje za otroke**

MEDICINSKA PEDIKURA

Medicinska pedikura Centra Pedimed rešuje problematična stopala in nohte na nogah. Z medicinsko pedikuro odstranjujemo trdo kožo, otiščance, kurja očesa ter saniramo vraščene nohte, glivice na nohtih in oskrbujemo diabetična stopala.

Medicinsko pedikuro izvajamo s kirurško sterilnimi instrumenti in sodobno opremo medicinske pedikure.

Pomagamo izbrati prave kreme za ljudi z različnimi težavami: glivice, prekomerno potenje, mrzle in utrujene noge ...

VRAŠČENI NOHTI

Unguis incarnatus je medicinski izraz za vraščen noht. Noht se vrašča v okoliško mehko tkivo, kar povzroča bolečino in vnetje, včasih pa tudi bakterijsko okužbo. Vraščen noht je najbolj pogost pri palcu in prizadane tako moške kot ženske, celo majhne in večje otroke.

3TO sponka

Medicinska 3TO sponka pomeni sponko, ki korigira nohte na rokah ali nogah – sponka je podobna sponki, ki korigira zobe. Ta medicinska sponka je ključnega pomena pri reguliranju naravne rasti nohtov. Namestitev poteka posamično, kjer stranka ne čuti bolečin in ni potrebe po lokalni anesteziji. **To je inovativna metoda in pomeni alternativo operacijam.**

Primer terapije s 3TO sponko na začetku ter stanje po 4 tednih:

Komu je namenjena 3TO sponka?

3TO SPONKA JE IZREDNA POMOČ ČLOVEKU S TAKŠNIMI TEŽAVAMI: vraščeni nohti, močno zakrivljeni nohti, rahlo vraščeni nohti kot preventiva, deformacija nohtov. Sicer je praksa, da vraščen noht zdravijo kirurško z operacijo nohta, vendar so pogoste ponovitve, poseg je tudi zelo boleč!

GLIVICE NA NOHTIH

Glivice na nohtih – ONIHOMIKOZE – spreminjajo strukturo nohta, ki se sčasoma začne debeliti, drobiti in lahko povzroča različne deformacije nohtov, kot je vraščenje nohtov, neprijeten vonj in izgled nohta. **Kako saniramo glivice na nohtih?**

Metode sanacije glivice na nohtih, ki jih uspešno uporabljamo, so:

- čiščenje nohta in nohtnega kanala,
- brušenje in odstranjevanje glivičnega dela ter lokalno saniranje z antimikotičnimi sredstvi,
- fotodinamična terapija **Pact Med**.

Glivice na nohtih so ena izmed najbolj pogostih težav nohtov. Glivična obolenja uspešno saniramo že vrsto let.

Fotodinamična terapija saniranja. Uspešna in nova metoda saniranja glivic na nohtih se je izkazala za zelo uspešno metodo.

Stanje pred začetkom, 5 tednov po implementaciji metode Pact Med in 11 tednov po implementaciji fotodinamične metode.

NOHTNA PROTETIKA

Nohtna protetika pomeni storitev namestitve umetne plošče nohta, ker je prišlo do mehanske poškodbe nohta oz. gre za nohtno bolezen.

Takšno je bilo stanje pacienta pred začetkom terapije. Zaradi nohtne bolezni ali mehanske poškodbe lahko pride do odločitve za nohtno protetiko.

Stanje po namestitvi nohtne plošče. Nohtna plošča ni moteča pri izvajanju življenjskih aktivnosti, ni boleča in uspešno korigira nohte.

EKIPA PEDIMED

Center PEDIMED deluje pod okriljem Karmen Perko, pedikerke, kozmetičarke, učiteljice in specialistke na področju problematičnih stopal, vraščenih nohtov in nohtne protetike. Smo strokovnjaki, ki jih področje nege nog zanima, ki se nenehno izobražujemo pri doma in v tujini priznanih podologih. V ta namen VAM ŽELIMO PONUDITI najsodobnejše strokovne storitve na področju nege nog.

Naročanje: Vsak dan od 8. do 20. ure | Tel. št.: 031 796 740, 059 050 055

PEDIMED, medicinska nega nog,

Peričeva ulica 21, 1000 Ljubljana

E-pošta: info@pedimed.si www.pedimed.si

Nagrade:

1. **nagrada: medicinska pedikura**
2. **nagrada: klasična pedikura**
3. **nagrada: pregled in svetovanje**

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 8. novembra 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

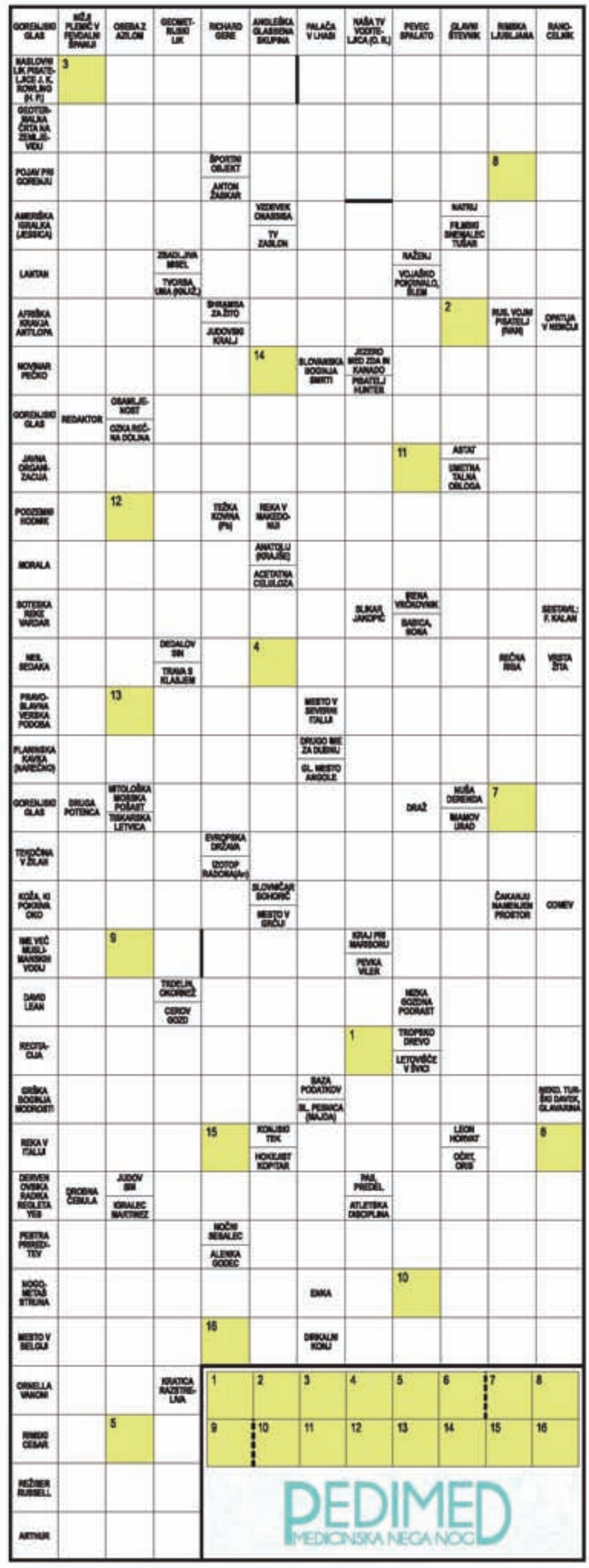

DRUŽABNA KRONIKA

BURGERJI NA POHODU

Na Jesenicah se je nedavno ustavil zanimiv in kar velik tovornjak za ulično prodajo hrane, s katerega je slastno dišalo po trenutno eni najbolj priljubljenih mesnih jedi – hamburgerju. Verjetno bi si vsaj tistega s slanino za malico mimogrede privoščil tudi aktualen filmski junak Thor.

Alenka Brun

Uroš Živanović, Aljaž Bokavšek in Tomaž Tschurwald so bili ekipa, s katero smo spregovorili nekaj besed na temo priljubljenosti hamburgerjev oziroma njihovih burgerjev; pa tudi o hot dogu, ki ga najdemo na meniju »foodtrucka«, kakor imenujemo predelane oziroma prav ulični prodaji hrane namenjene tovornjake. V Sloveniji tovrstnih tovornjakov, ki že malo spominjajo na restavracijo s hitro, a slastno prehrano na kolesih, ni ravno veliko. Fantje slišijo na ime D'Burger in na Jesenicah so se ustavili na parkirišču pred večjim nakupovalnim centrom, dela pa jim tisti dan ni zmanjkalo.

Uroš nam pove, da si je vedno želel početi nekaj podobnega. Ker je burgermanija v Sloveniji na pohodu, mu kot kuharju tudi tu ne manjka izzivov. Ravno tako mora biti kreativen. Gre pa za popolnoma drugo filozofijo – odprt prostor, kar mu ustreza in ravno tako omogoča izražanje samega sebe.

Ljudje iz njihovega menija še vedno najraje naročajo d'Klasik burger, čeprav pogledujejo tudi po tistem s slanino, zanima jih kaj najdejo v solati »coleslaw«. »Tu gre za malo drugačen recept,« razlaga Uroš, »kot smo ga običajno vajeni.« Sploh pa je vse, kar je na meniju, plod skupinskega dela, večtedenskega razmišljanja in okušanja, kar je ekipo pripeljalo do posebnih (slovenskih) telečjih hrenovk in okusnih pleskavic, štruck in bombet. Na kratko: uporabljajo domače, okusne in kakovostne sestavine. Za piko na i si pri njih lahko privoščite ob mesnem užitku še pivskega: posebno kraft točeno pivo.

Na Jesenicah so se D'Burgerjevci zadrževali dva dni, Uroš pa nam je še namignil, da od njih tudi vegetarijanci ne odidejo lačni, saj se tudi s sirom lahko pripravljajo okusni grižljaji.

Za okus gledalcev Marvelove pustolovščine Thor: Ragnarok je v Kranju po slovenski premieri v Cineplexxu ponovno poskrbela ekipa cateringa MihaChef. Predvsem so se povabilu na ogled filma odzvali ljubitelji omenjenega žanra. Klemen Bučan je bil prepričan, da se bo ob gledanju zabaval, saj se je do sedaj še ob vseh Marvelovih filmih.

Če pa vas na ponedeljkov večer, namenjen noči čarovnic, televizijski program ne bo zadovoljil, lahko izbirate med najnovejšimi grozljivkami na velikem platnu in si jih v Cineplexxu privoščite namesto večerne pijače za slaba dva evra.

Tomaž Tschurwald in Uroš Živanović

Aljaž Bokavšek (levi)

Jeseničani so se največ odločali za d'burgerje, sem ter tja pa se je kdo odločil tudi za d'hot dog.

Viktorija Martinović (2ifilm) in koreografinja Azra Selimanović na premieri filma Thor: Ragnarok

Vedno nasmejanemu in polnemu energije Klemenu Bučanu so pustolovski in akcijski filmi blizu.

Filmski Thor, bog groma, in njegova zgodba sta zanimala tudi producenta in igralca, Kranjčana Aljaža Tepino.

VRTIMO GLOBUS

Stamos pred oltar s triindvajset let mlajšo

Stric Jesse iz serije Polna hiša, **John Stamos (54),** je za roko zaprosil triindvajset let mlajšo manekenko in igralko **Caitlin McHugh.** "Vprašal sem in rekla je da. In tako sva živela srečno do konca svojih dni," je romantično oznanil novico igralec in jo delil s svojimi oboževalci na Instagramu. To bo za Stamosa, ki je bil sedem let poročen z Rebecco Romijn, drugi zakon. Par je v zvezi dve leti.

Zaradi poljuba zahtevala ločitev?

Po dvaindvajsetih letih zakona sta se razšla igralec **Ewan McGregor (46)** in **Eve Mavrakis (51).** Govorice o ločitvi so se pojavile pred kratkim, ko so igralca ujeli med poljubljanjem s soigralko serije Fargo Mary Elizabeth Winstead, vendar pa sta se zakonca, po poročanju tujih medijev, razšla že maja. Tudi Winsteadova se je maja, po sedmih letih zakona, razšla z Rileyjem Stearsom.

Poslovil se je Robert Guillaume

Zaradi raka na prostati je umrl z emmyjem nagrajen igralec **Robert Guillaume.** Star je bil devetinosemdeset let. Igralec je za vlogo butlerja Bensona v seriji Benson, ki so jo predvajali konec sedemdesetih, prejel emmyja. Leta 1994 je posodil svoj glas liku Raffiki v animiranem filmu Levji kralj. V dolgoletni karieri je med drugimi zaigral še v filmih Kot v starih časih, Tajni agent 000 in Velika riba.

Selena in Justin prijatelja za vedno

Justin Bieber (23) in **Selena Gomez (25)** sta tri leta po končanju zveze spet prijatelja. Pevca so, skupaj s še nekaterimi prijatelji, opazili v njeni hiši. Kot poroča TMZ je Gomezova še vedno v zvezi z The Weekndom, ki je bil odsoten zaradi turneje. Prijatelji so se tako prvič združili po pevkini presaditvi ledvic. To pa ni prvič, ko so pevca opazili v družbi drug drugega, družila sta se tudi na Rihannini zabavi.

Svetlolaski na fotografiji sta Nina Pavec in Janina Perko, organizatorki nedavnega poročnega sejma na Brdu pri Kranju. Nina, sicer soproga kamniškega glasbenika Janija Pavca, ima z organizacijo porok veliko izkušenj, Janina pa v svojem salonu v Kamniku nevestam pomaga do sanjskih oblek. / Foto: Tina Dokl

Blejski rotary ima najdaljši staž na Gorenjskem

V okviru vseslovenskega rotary dneva odprtih vrat so svoje aktivnosti in načrte za prihodnost predstavili tudi v blejskem rotary klubu.

Mateja Rant

Bled – Na svojem sedežu v Park hotelu na Bledu je vrata pretekli teden odprl Rotary club (RC) Bled, najdlje delujoči rotary na Gorenjskem. Junija lani je minilo četrt stoletja od njihove vključitve v Rotary International. Poleg članov kluba so se obiskovalcem predstavili tudi predstavniki organizacij, s katerimi sodelujejo in jim pomagajo pri zagotavljanju sredstev za njihovo dejavnost, ter predstavniki podjetij, ki jim pri humanitarnih akcijah finančno ali materialno pomagajo.

Dejavnost blejskega rotary kluba so tako imeli priložnost spoznati tudi tisti, ki bi se jim morebiti želeli pridružiti. »Posebno vabimo mlade, ki se zavedajo, da bo vsem lepše, če bomo živeli v prijateljstvu in nudili pomoč najbolj potrebnim,« je poudaril predsednik RC Bled Stane Štefančič in dodal, da si lahko pravi rotarijec le, če lahko vselej pozitivno odgovoriš na vprašanja: »Ali je res? Ali je pošteno do vseh? Ali bo dejanje spodbujalo prijateljstvo in dobro voljo? Ali bo v dobrobit vseh udeležencev?« Slovenski rotarijci so od leta 2010 povezani v lastnem slovenskem distriktu s sedežem v Ljubljani. Rotary klub Bled so ustanovili sočasno z osamosvojitvijo Slovenije v letu 1991, ta čas pa imajo 18 članov, je razložil Štefančič. V četrtstoletnem delovanju so izvedli nekaj odmevnih dobrodelnih akcij, pri čemer je Štefančič posebej omenil pomoč Bolnišnici Jesenice pri nabavi ultrazvoka za specialistični pregled srca, obnovi porodniškega in otroškega oddelka ter nakupu naprave za rehabilitacijo po operaciji kolena. Na strehi doma Centra za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa Radovljica so zgradili sončno elektrarno, katere izkupiček v celoti namenjajo za lepše življenje varovancev. V sedmih letih se je nabralo že okrog 21 tisoč evrov, je pojasnil Štefančič. V Osnovni šoli Poldeta Stražišarja na Jesenicah so pomagali opremiti sobo sedmih čutil, vsako leto enemu varovancu s spremljevalcem omogočijo tudi počitnice na Debelem rtiču. S štipendijami pomagajo nadarjenim mladim umetnikom, pogosto pa pomagajo rešiti tudi marsikateri akuten socialni problem, ko prizadeti ne morejo čakati na rešitve uradnih institucij.

V rotarijskem letu 2017/2018 bodo z Bolnišnico Jesenice in drugimi gorenjskimi rotary klubi med drugim sodelovali pri nadgradnji paliativne oskrbe na Gorenjskem z informacijskim sistemom o stanju pacienta in njegovi povezavi z bolnišničnim informacijskim sistemom, je razložil Štefančič. Še naprej bodo podpirali tudi njihovo štipendistko, violinistko Majo Horvat. »Ta čas pa smo posebno ponosni na mlade z jeseniške gimnazije, ki bodo pod našim mentorstvom in s sodelovanjem vodstva šole 5. decembra ustanovili prvi Interact klub na zgornjem Gorenjskem. Mladi v teh klubih ob prijetnem druženju in možnostih izmenjav znanj z vrstniki z vsega sveta stopajo na pot prijateljstva in dobrodelnosti,« je še dejal Štefančič.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 28. 10.
18.50, 21.10 THOR: RAGNAROK
17.40, 19.35, 21.15 ŽAGA 8
21.00 PREBUJANJA
19.20 MILICE 2
13.30, 15.15, 17.00 VESELA POŠASTNA DRUŽINA, sinhro.
15.50 MOJ MALI PONI: FILM, sinhro.
13.15, 14.50, 16.25, 18.00 KOŠARKAR NAJ BO
13.50 VIKTORIJA IN ABDUL

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 28. 10.
16.30, 20.00, 22.30 THOR: RAGNAROK
18.30, 21.00 THOR: RAGNAROK, 3D
18.40, 20.40, 22.35 ŽAGA 8
15.40, 19.30 PREBUJANJA
14.00, 16.00, 18.00 VESELA POŠASTNA DRUŽINA, sinhro.
21.20 GEOVIHAR
17.30, 21.15 SREČEN SMRTNI DAN
14.45 MILICE 2
19.00 SNEŽAK
16.45 USNJENI OBRAZ
14.10, 16.10 MOJ MALI PONI: FILM, sinhro.
14.30 TRD OREH 2, sinhro.
13.40 JAZ, BARABA 3, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 27. 10.
20.00 PASLIKA

Sobota, 28. 10.
18.00 PASLIKA
20.00 ŽAGA 8

Nedelja, 29. 10.
18.00 VESELA POŠASTNA DRUŽINA, sinhro.
20.00 PASLIKA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 27. oktobra, 19.30: Vinko Möderndorfer: TRI ŽENSKE
Sobota, 28. oktobra, 10.00: Desa Muck: ANICA IN GROZOVITEŽ (matineja)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 27. oktobra, 10.30: Baletna predstava Glasbene šole Jesenice
Sobota, 28. oktobra, 20.00: 2. festival poezije Verzionar: RODINOVI GREHI
Nedelja, 29. oktobra, 10.00: GTČ Jesenice: DEKLICA V VLOGI DETEKTIVA

Z nasmehom do boljšega življenja

Po zaslugi Gorenjk je Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali Ambasadorji nasmeha zelo aktivno tudi v gorenjskih ustanovah, zlasti šolah, knjižnicah, varstveno-delovnih centrih, domovih za ostarele in tudi povsod drugje, kjer se s svojimi živalmi počutijo dobrodošle in koristne.

Vilma Stanovnik

Kranj – »Nasmeha ni mogoče kupiti, izprositi, izposoditi si ali ukrasti, ker ima vrednost samo, kadar se poklanja. Poklonite nasmeh, ker nasmeh polepša dan!« je eno izmed načel Ambasadorjev nasmeha. Pod tem imenom namreč deluje Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali, ki ima sicer svoje prostore v Ljubljani, v njem pa je zelo aktivnih kar nekaj parov z Gorenjskega.

»Pari se imenujemo zato, ker vedno delamo v paru z živaljo. To je največkrat pes pa tudi mačke, kunci, miniaturni ameriški konji, bradati agami, beloprsi afriški ježek, činčila, miniaturna ameriška pujska, kokoška in še kakšna žival. Smo prostovoljsko neprofitno društvo v javnem interesu. Podeljen nam je tudi status humanitarnega društva. Ukvarjamo se z izobraževanjem novih terapevtskih parov ter raziskovanjem učinkov terapije z živalmi. Želimo, da se terapija in aktivnosti s pomočjo živali izvajajo kot priznana oblika pomoči v zdravstvu, šolstvu in še kje drugje,« pravi Škofjeločanka Irma Golob in poudarja, da so pari dobro preverjeni. Najprej mora par opraviti poseben preizkus, žival pa mora biti pa vsako leto zdravstveno pregledana in testirana.

»Organiziramo izobraževalne seminarje, strokovna predavanja in predstavitvene obiske v različnih ustanovah,« tudi pravi Golobova, ki se je Ambasadorjem nasmeha, ki delujejo od leta 2004, s psičkom Alvinom pridružila pred sedmimi leti.

»Z Ambasadorji nasmeha sem začela sodelovati, še preden sem bila njihova članica. Opazovala sem, kaj vse so živali povzročile pri naših učencih, koliko veselja so prinesle v razred in koliko je stik z njimi našim otrokom pomenil,« pravi Irma Golob, sicer pedagoginja v Ciriusu Kamnik, ki zato sedaj s psičkom Alvinom največ časa preživi v razredu z učenci s težko motnjo v duševnem razvoju, ki imajo tudi govorno motnjo in so gibalno ovirani. »Delam v posebnem programu, prav tako z Alvinom občasno greva v druge oddelke, vendar moram paziti, da Alvin ne postane preveč utrujen. Pri delu se mi zdi namreč najbolj pomembno, da vsi dobro počutimo, tako žival kot uporabniki, h katerim prihajamo,« pojasnjuje Irma, ki seveda dobro pozna svojega kužka.

»Pri živalih je pomembno, da imajo prijeten značaj, da so socializirane in rade delajo z ljudmi,« tudi pravi Golobova, ki se je v društvu usposobila tudi kot predavateljica in daje koristne nasvete tudi novim članom in članicam. Med njimi je tudi Natalija Starman Krajnik, ki je s svojo psičko Aylo še pripravnica. »Sem NLP-coach in NLP-praktik in zavedam se, da z živaljo lahko veliko hitreje narediš določene premike kot sam. Mi se lahko za dober stik s sočlovekom včasih trudimo zelo dolgo, pes ali kakšna druga žival pa to naredi v trenutku. Zato sem se odločila, da se pridružim Ambasadorjem nasmeha, saj mi nasmehi, ki jih lahko privabiva skupaj z Alyo, res veliko pomenijo,« pravi Natalija, ki se je sprva bala, kako se bo psička pasme portugalski vodni pes znašla v tujih okoljih, vendar pa jo je pozitivno presenetila.

Natalija Starman Krajnik in Irma Golob z Alvinom

Za pozitivno vzdušje in nasmehe po Gorenjskem skrbita tudi Nika Weiffenbach in Vili, ki se udeležujeta branja z nasmehom v škofjeloški in jeseniški knjižnici, v VDC Škofja Loka in Osnovni šoli Jela Janežiča ter Družinskem centru Mala ulica. Zala Špegu s svojima štirinožcema Ito in Knutom sodeluje s Centrom za socialno delo v Škofji Loki, v enotah DCM Podlubnik in DCOM Škofja Loka. Prav tako je v društvu aktivna Viktorija Štancer s pujsom Arturjem, novi članici pa sta tudi Teja Hribar in Hara.

»Vsi skupaj se v društvu trudimo, da s seminarji usposabljamo nove pare. Nov seminar bo že v novembru. Žal so nam pred kratkim vlomili v naše prostore v Ljubljani ter odnesli klubske rekvizite, med njimi tudi naše značilne oranžne majčke. Tako se sedaj bojimo, da se bo kdo od nepooblaščenih predstavljal kot član društva,« še dodaja Golobova in vabi, da si delo in društva natančneje ogledate na njihovi spletni strani.

V Škofji Loki te dni krvodajalska akcija

Škofja Loka – Območno združenje Rdečega križa Škofja Loka organizira tridnevno krvodajalsko akcijo. Odvzemi krvi bodo v ponedeljek, 30. oktobra, ter v četrtek in petek, 2. in 3. novembra, od 7. do 13. ure v Osnovni šoli Ivana Groharja v Podlubniku.

Praznovali so po kitajsko

Kitajci zelo spoštujejo starejše, kako na Kitajskem praznujejo praznik seniorjev, pa so skušali mladi prikazati stanovalcem Doma upokojencev Kranj.

Vilma Stanovnik

Kranj – Devetega dne devetega meseca po luninem koledarju, kar pomeni na jutrišnji 28. oktober, imajo Kitajci dan, ki je namenjen spoštovanju starejših.

»To je praznik dvojnih devetic oziroma praznik seniorjev, po kitajsko chongyang oziroma čongjang. Zlasti mladi še posebej na ta dan izkazujejo globoko hvaležnost in spoštovanje starejšim. Namen današnjega dneva v našem domu pa je predstaviti, kakšna je kitajska kultura. Naj se zahvalim dijakom Gimnazije Kranj in učencem Osnovne šole Orehek, ki se učijo kitajski jezik in so skupaj s Kitajci v Sloveniji pripravili program za nas in naše stanovalce,« je ob sredinem druženju poudarila direktorica Doma upokojencev Kranj Zvonka Hočevar.

Zbrani v jedilnici so namreč prisluhnili glasbi in deklamacijam, ogledali so si prikaz starodavne kitajske veščine taj či in atraktivno plesno točko. Ob koncu druženja so vsi skupaj pokušali še tradicionalno kitajsko hrano.

»Bilo mi je res všeč, današnji dan je bil za nas stanovalce res zanimiv in zato tudi drugačen od ostalih,« je povedala Ivanka Skvarča.

»Vsako leto ena izmed štirih slovenskih Konfucijevih učilnic organizira praznik seniorjev. To je den izmed pomembnejših kitajskih praznikov, saj Kitajci starejšim ljudem posvečajo zelo veliko skrb. Letos smo na vrsti v Kranju. Povezali smo se z domačim domom upokojencev ter jih prosili za sodelovanje. Bili so navdušeni, mi pa smo jim pripravili tako program kot darila. Program smo sestavili skupaj s Konfucijevim inštitutom Ljubljana, kar pomeni, da so sodelovali Kitajci, ki poučujejo tako tam kot pri nas. Nastopili so tudi dijaki Gimnazije Kranj in učenci Osnovne šole Orehek, ki se učijo kitajsko,« je povedal vodja Konfucijeve učilnice Kranj in profesor filozofije na Gimnaziji Kranj Mišo Dačić.

Zanimiv urgujski ples je zbranim v Domu upokojencev Kranj predstavila učiteljica kitajščine Chan Yaoyao.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 1. 12.; **KOPALNI BIOTERME:** 6. 11.; **MARTINOVANJE:** 11. 11.; **STRUNJAN:** 3.–6. 12.; **BANJA VRUĆICA S PIRAMIDAMI:** 24.- 26.11., **SILVESTROVANJE:** 30. 12.–2. 1. 2018. **www.rozmanbus.si.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Komemoracije ob dnevu spomina na mrtve

Združenje borcev za vrednote NOB Kranj obvešča, da bodo žalne slovesnosti ob dnevu spomina na mrtve potekale: v petek, 27. oktobra: **Vodovodni stolp** – ob 10. uri pri Šorlijevem mlinu; **Primskovo** – ob 11. uri pri spomeniku ob Osnovni šoli Simona Jenka Primskovo; **Britof - Predoslje** – ob 16. uri pri spomeniku na pokopališču; **Kokrica** – ob 16. uri na pokopališču; **Besnica - Podblica** – ob 17. uri pri grobišču na pokopališču v Zg. Besnici; **Preddvor** – ob 17. uri na pokopališču; komemoracija na mestnem pokopališču **v Kranju** bo v petek, 27. oktobra, ob 16. uri; v nedeljo, 29. oktobra: **Goriče** – ob 11. uri pri centralnem spomeniku; v torek, 31. oktobra: **Cerklje** – ob 11. uri pri centralnem spomeniku NOB; v sredo, 1. novembra: **Žabnica** – ob 10. uri pri centralnem spomeniku NOB; **Šenčur** – ob 11. uri pri centralnem spomeniku.

Kranj – Nova Slovenija krščanski demokrati obvešča, da bo v torek, 31. oktobra, ob 15. uri pri križu v gozdičku za kranjskim pokopališčem sv. maša za žrtve povojnih pobojev.

Škofja Loka – Nova slovenska zaveza ob dnevu spomina na mrtve vabi na žalno slovesnost – komemoracijo v spomin žrtvam povojnih pobojev na Škofjeloškem, ki bo v ponedeljek, 30. oktobra, ob 14.30 na pokopališču Lipica pri Škofji Loki.

Krst mošta v Šenčurju in na Šenturški Gori

Šenčur, Šenturška Gora – Društvo ljubiteljev vina Šenčur vabi na krst mošta v petek, 10. novembra, ob 18. uri v lokal Alo Alo in v soboto, 11. novembra, ob 11. uri pred Dom krajanov v Šenčurju ter ob 19. uri na kmečki turizem Pavlin na Šenturški Gori, kjer bo martinovanje z Ansamblom bratov Poljanšek.

Vaški obrazi

Adergas – Kulturno-umetniško društvo Pod lipo Adergas vabi danes, v petek, 27. oktobra, ob 19. uri v dvorano v Adergas na Večer poezije s predstavitvijo knjige Vaški obrazi prof. Martina Kadivca iz Britofa pri Kranju ter na ogled razstave ilustracij slikarke Marinke Štern iz Srednje vasi pri Šenčurju. Na večeru poezije bodo sodelovali recitatorji in igralci KUD Pod lipo Adergas.

Martinovanje s plesom in zabavo

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane na martinovanje s plesom in zabavo ob živi glasbi, ki bo v soboto, 11. novembra, v gostilni Češnar v Cerkljah z začetkom ob 19. uri. Prijave sprejemajo poverjeniki ali po tel. 040 831 198.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 27. oktobra, ob 18. uri družabni večer z igranjem taroka, v ponedeljek, 30. oktobra, bodo od 8. do 16. ure Jesenske počitnice – delavnice za otroke od 6. do 12. leta starosti. V Cerkljah se bo v petek, 27. oktobra, ob 10.15 začelo urejanje parka pred Domom Taber. Obvezne prijave za vse prireditve sprejemajo po telefonu 041 724 134 ali na e-naslovu mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Letovanje decembra v Izoli

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi od 15. do 22. decembra na letovanje v hotelu ZDUS Delfin v Izoli. Prijave sprejemajo v društveni pisarni do srede, 22. novembra, kjer boste dobili tudi podrobnejše informacije.

Voden pohod skozi dolino Bistrice pri Preddvoru

Preddvor – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju z Zavodom za turizem Preddvor vabi na turistični naravoslovno-izobraževalni dogodek Spoznajte in doživite, od kod prihaja voda, ki sestavlja 75 odstotkov vašega telesa. Gre za voden pohod skozi dolino Bistrice (pri Preddvoru) do vodnega zajetja Nova vas in njegova predstavitev. Dogodek bo v soboto, 4. novembra, z zborom ob 10. uri pred hotelom Bor pri jezeru Črnava. Udeležba je brezplačna. Več informacij in obvezna najava udeležbe do petka, 3. novembra, na uros.brankovic@ctrp-kranj.si ali po tel. 040 733 344/303 752 (Uroš).

Tradicionalni Levstikov pohod

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj tudi letos vabi pohodnike in planince, da se jim v soboto, 11. novembra, pridružite na tradicionalnem Levstikovem pohodu. Pri Bogenšperku se boste vključili v kolono udeležencev pohoda in v slabih petih urah dospeli na cilj v Čatež. Odhod s posebnim avtobusom izpred Creine v Kranju bo ob 7.30. Prijave in informacije: v pisarni društva v Iskri na Laborah ob sredah med 17. in 18. uro ali pri vodniku Milanu Čeliku po tel. 031 418 146, e-pošta: celik.milan@gmail.com.

Na martinovanje v Bioterme

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur vabi na martinovanje v petek, 10. novembra, v Bioterme. Informacije in prijave: v prostorih društva, pri poverjenikih ali po tel. 04 25 11 022 in 064 117 135 do 7. novembra oz. do zasedbe mest v avtobusu.

OBVESTILA

Izdelava novoletnih voščilnic

Kranj – Društvo upokojencev Kranj obvešča, da Sekcija za ročna dela prireja v torek, 14. novembra, delavnico Paper quilling, izdelavo novoletnih voščilnic, v sobi za ročna dela v prostorih društva. Delavnico bo vodila Mojca Kraljič.

Opazovanje nočnega neba na Voglu

Vogel – Javni zavod Triglavski narodni park v sodelovanju z Žičnicami Vogel vabi na opazovanja nočnega neba s predavanjem o življenju v vesolju jutri, v soboto, 28. oktobra, ob 20. uri na Voglu. Prijave sprejemajo še danes do 12. ure na: info.bohinjka@tnp.gov.si ali na 01 200 97 60.

Po sledeh medveda

Stara Fužina – Na delavnici v četrtek, 2. novembra, ob 10. uri v Centru Triglavskega narodnega parka Bohinj bodo udeleženci spoznali življenje in značilnosti rjavega medveda. Potrebne so predhodne prijave vsaj en dan pred delavnico na: info.bohinjka@tnp.gov.si ali po telefonu 04 578 02 45. Otroci do šestega leta starosti naj bodo v spremstvu staršev.

Ustvarjalne počitniške delavnice

Šenčur – Društvo prijateljev mladine Šenčur organizira v Domu krajanov Veselo počitniško popoldne z ustvarjalnimi delavnicami, in sicer v ponedeljek, 30. oktobra, od 17. ure do 18.30. Pripravili so zabavni ples in kreativno ustvarjanje, po delavnicah pa sledi okusno krompirjevo presenečenje. Vstopnine ni, vse izdelke boste lahko odnesli domov. Delavnice so namenjene starejšim predšolskim otrokom in šolarjem razredne stopnje.

Brezplačni tečaj računalništva

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur v dogovoru z Osnovno šolo Šenčur obvešča svoje člane, da bo na Osnovni šoli Šenčur potekal brezplačni tečaj računalništva (v okviru projekta Simbioza) od 20. do 24. novembra med 8.30 in 10. uro. Vsi, ki vas tečaj zanima, pokličite na tel. št.: 04 25 19 250.

Počitnice v Hiši čez cesto

Milje – V Hiši čez cesto na Miljah 11 so za počitnice pripravili poseben program. Lahko si boste ogledali makete vlakov, makete luna parkov in maketo avto steze, na kateri boste lahko tudi dirkali. Vse to lahko doživite od petka, 27. oktobra, do petka, 3. novembra, vsak dan od 15. do 18. ure. Po počitnicah so ogledi možni od 17. do 19. ure in v nedeljo od 15. do 17. ure. V sredo, 1. novembra, bo Hiša zaprta.

PREDSTAVE

(Totalno)katastrofalna večerja

Sveti Duh – Jutri, v soboto, 28. oktobra, si v Kulturnem domu Sv. Duh ob 19.30 lahko ogledate predstavo (Totalno) katastrofalna večerja v izvedbi Gledališča Koper. Predstavo je režiral Samo M. Strelec, igrajo pa: Aleš Valič, Mojca Partljič, Igor Štamulak, Vanja Korenč, Anja Drnovšek in Gorazd Žilavec. Predstava je za abonma in za izven.

Mišelovka

Žiri – Danes, v petek, 27. oktobra, si ob 19.30 na žirovskem odru lahko ogledate uspešnico Agathe Christie, gledališko predstavo Mišelovka v izvedbi prekaljenih žirovskih gledališčnikov DPD Svoboda.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 28. oktobra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Nauk iz rešitve nalog v učbenikih. Pogovor bo povezoval Pavel Repnik.

PETKOVA PRIREDITEV
Izvaja: Lutkovno gledališče Tri
POLŽ VLADIMIR GRE NA ŠTOP
Petek, 27. oktober 2017, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvaja: Založba Muck Blažina
ANICA IN DROZOVITEŽ
Sobota, 28. oktober 2017, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si
Gorenjski Glas

V priročniku je nazorno prikazana pot lesa od hloda do izdelka. Poleg vseh postopkov obdelave in zaščite lesa ter potrebnega orodja so dodani natančni načrti za izdelavo nekaterih najbolj uporabnih izdelkov. Priročnik je namenjen vsem, ki se bodo sami lotili obdelave lesa in si za dom in vrt izdelali kaj praktičnega. Koristil bo tudi študentom in dijakom lesarstva.

144 strani, 200x 230 mm, mehka vezava.
Cena priročnika je
15,20 EUR + poštnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

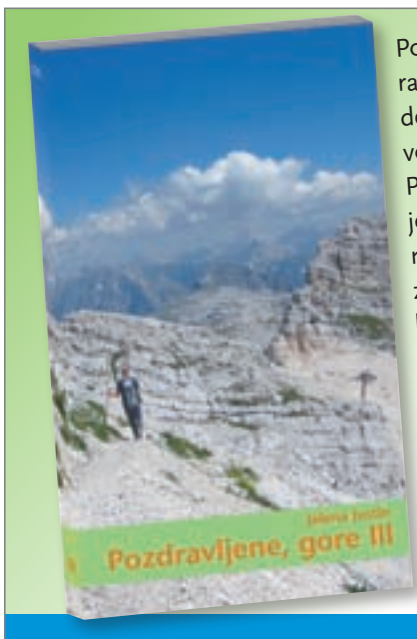

Po dveh razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je **Jelena Justin** najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le
15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Spoštovani naročniki in bralci Gorenjskega glasa

Male oglase in zahvale oziroma osmrtnice za ponedeljkovo izdajo Gorenjskega glasa **30. oktobra 2017** sprejemamo do **petka, 27. oktobra, do 14. ure**. Za petek, **3. novembra, pa do četrtka, 2. novembra, do 9. ure.**

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

MANJŠO hišo - Radovljica, Bled, Žirovnica z okolico. Plačam takoj, tel.: 031/489-477 17003356

K3 KERN d.o.o. NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

MLADA slovenska družina, ki živi na Planini, želi kupiti st. hišo ali parcelo. Samo resne ponudbe, tel.: 031/823-339 17003579

LOKA nepremičnine d.o.o.
Kapucinski trg 13, Škofja Loka
Tel.: 04/50 60 300, GSM: 041/ 675 123
E-mail: info@loka-nepremicnine.si

POSESTI

PRODAM

LANCOVO – zazidljiva parcela na lepi lokaciji, 499 m², ugodno, tel.: 031/451-822 17003569

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Uno 1.0, letnik 1996, prevoženo 83.000 km, tel.: 041/847-500 17003545

PEUGEOT 207 1.6 16 V, 88 kw, letnik 2009, 1. lastnik, garažiran, RC oprema max, 16.600 km, tel.: 041/335-539 17003502

RENAULT Laguna 1.6, letnik 2002, 162.000 km, lepo ohranjena, tel.: 041/227-338 17003539

SEAT Ibiza 1.2 TSi, let. 2017, 1. lastnik, 14.900 km, bela, 5 vrat, kot nova, možna menjava, tel.: 041/543-876 17003540

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOTOR Tomos avtomatik, tel.: 04/23-12-692, 031/599-724 17003528

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17003173

STROJI IN ORODJA

PRODAM

MIZARSKO žago + rezkar Linvincibile ST 3, močne izdelave z vozom, tel.: 031/316-548 17003520

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

3 M³ smrekovih suhih desk – colarice, tel.: 04/58-01-245, 051/602-545 17003536

SUHE smrekove, jesenove in jelšove plohe, tel.: 031/271-151 17003517

UGODNO, suhe smrekove plohe, cola 6 m³, tel.: 04/53-38-421 17003522

KUPIM

HLODOVINO hrasta in bukve, v gozdu na panju ali ob kamionski cesti. Dobro plačilo, tel.: 041/344-289 17003580

ODKUPUJEMO kostanjeve drogove (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–11 m (tudi neobeljene), 041/86-55-96, 031/33-99-28, SES, d.o.o., Opekarska ul. 22, Maribor 17003478

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17003249

JESENOVA in akacijeva drva, možna dostava, tel.: 041/672-704 17003534

SUHA borovčeva drva, tel.: 031/826-621 17003557

SUHA mešana drva, povezana v bale po 1 m³, cena 38 EUR, okolica Preddvora, tel.: 030/931-658 17003573

SUHE trske za podkurit, primerne za kamin ali centralno peč, tel.: 041/986-986 17003533

KUPIM

BUKOVE goli, takojšnje plačilo, tel.: 040/825-242 17003564

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PODARIM

2 FOTELJA in klubsko mizico, tel.: 040/501-213 17003553

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

OTROŠKO smučarsko čelado, črno-rdeče barve, št. S/56 + očala Alpina, tel.: 041/780-732 16004059

KOŠARKARSKE superge Adidas, štev. 38 2/3, rdeče-črne barve, rabljene pol leta, odlično ohranjene, tel.: 041/780-732 17003148

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17003252

STARINE

KUPIM

ZA lastno zbirko odkupim vojaške starine (obleke, čelade in opremo), tel.: 051/855-660, Tomaž 17003510

OTROŠKA OPREMA

PODARIM

STARO masivno otroško posteljico z opremo in predalom, 140 x 70 cm, tel.: 030/378-468 17003537

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv s koritom in mizo, tel.: 031/812-210 17003521

GOZDARSKA traktorja, goseničar in zgibnik Hittner, tel.: 031/561-707 17003523

PUHALNIK Eolo, vrtavkasto brano, uteži za Zetorja, ovijalko za bale Zambeli, tel.: 031/316-548 17003532

ŽIVINSKO prikolico za 2 konja, 2-osno z disk zavorami, tel.: 04/59-58-754 17003544

KUPIM

MOTOKULTIVATOR Honda mio standard, lahko tudi v okvari, tel.: 041/677-605 17003516

TRAKTOR Zetor, IMT, Ursus, Univerzale, Deutz, Štore ali TV, letnik in model ni pomemben, tel.: 031/562-809 17003459

TRAKTOR in kosilnico BCS in kultivator Gorenje Muta, tel.: 041/235-349 17003551

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI in krmni krompir ter ječmen, tel.: 040/355-865 17003541

JEDILNI krompir, tel.: 04/25-22-171 17003567

KROMPIR beli in rdeči, za ozimnico ali sprotno uporabo, desire, sora, belarosa, tel.: 041/971-508 17003527

MOŠT, jabolčni, sveže stisnjen ugodno prodajamo. Kmetija Princ, Hudo 1 pri Kovorju, 4290 Tržič, tel.: 041/747-623 17003574

SUHA bukova drva, ječmen in ječmenovo slamo, tel.: 031/624-552 17003559

VARAŽDINSKO zelje in repo za kisanje, tel.: 030/923-728 17003546

KUPIM

SENO v razsutem stanju, refuza, tel.: 051/441-722 17003529

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

14 DNI stare telička LS in bikce ČB, tel.: 031/253-521 17003558

2 BIKCA, pasme ČB in simentalec, tel.: 041/378-920 17003530

2 BIKCA simentalca, 150–200 kg težkega, tel.: 041/551-970 17003554

2 BIKCA simentalca in 3 telička simentalke, težke približno od 160 do 260 kg, pašne, tel.: 031/563-109 17003561

2 MINI himalajska kozlička in kozo z mladičkom, tel.: 041/793-314 17003549

3 BIKCE simentalce v 6. mesecu, tel.: 041/450-680 17003535

4 MESECE staro telička belgijsko plavo in 14 dni starega bikca ČB, tel.: 041/855-753 17003525

5 LET staro križanko, brejo 4 mesece, tel.: 031/604-078 17003552

BIKCA simentalca, starega 5 mesecev, tel.: 04/25-22-720, 031/254-367 17003519

BIKCA ČB, starega 10 dni, tel.: 031/489-666 17003560

BIKCA simentalca, 7 tednov starega, tel.: 031/862-164 17003565

BIKCE ČB, stare 14 dni, tel.: 041/233-778 17003578

ČB teličko, staro 4 mesece, in LS bikca, starega 7 dni, tel.: 041/393-955 17003542

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 041/378-771 17003581

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 17003224

KRAVO simentalko, staro 7 let, ekološka reja, s certifikatom, tel.: 051/630-017 17003550

KRAVO s teletom in telico simentalko, brejo 7 mesecev, tel.: 041/316-617 17003568

NESNICE – rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Svatina Tibaot Vanja, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 17002437

PAŠNO brejo kravo in telico ter teleta stara, 1–8 mesecev, možna dostava, tel.: 041/211-602 17003577

PUJSKA, krmljenega z domačo krmo, težkega 180 kg, tel.: 041/999-616 17003543

TELICO, staro 17 mesecev, traktor Same, 95 km, frezo 2,5 m in samonakladalko Mengele, tel.: 031/387-397 17003555

TELIČKO simentalko, staro 10 dni, tel.: 031/417-221 17003518

TELIČKO simentalko, staro 6 mesecev, težko 260 kg, cena 450 EUR, tel.: 031/467-007 17003566

TELIČKO simentalko, staro 14 dni, za pitanje, tel.: 031/803-521 17003571

KUPIM

MLADO kravo ali telico, mesni tip, za zakol, tel.: 031/830-364 17003524

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačano v nekaj dneh - nove višje cene, eko plus. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana,, tel.: 064/130-081 17003257

OSTALO

PRODAM

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 17003441

KUPIM

SENO, zaželena dostava, tel.: 04/25-51-928 17003531

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

GOSTILNA v Kranju zaposli natakarja/-ico in osebo za pomoč v strežbi, nedelje proste. Štibelj Špela, s.p., Partizanska c. 17, Kranj, tel.: 040/435-070, 040/646-174 17003515

IŠČEMO mizar-monter, pomočnik-monter, kot okrepitev za našo ekipo, redna zaposlitev, delo v Avstriji in Nemčiji. Veselimo se vašega klica +436764601702, g. Grilc, Diaplan Stahl + Holz GmbH, Bahnhof str. 9, Klagenfurt / Clovec, Avstrija 17003225

ZAPOSLIMO voznika tovornega vozila z dvigalom (C, E kategorije). Prijave pošljite na: zaposlitev@komteks.si. Kompekts, d.o.o., Loka 119, Tržič 17003582

IŠČEM delavca v steklarstvu, iz okolice Cerkelj, starosti do 40 let, izpit B kategorije. Steklarstvo Pernuš Martin, s.p., Zg. Brnik 32, Cerklje, tel.: 041/730-958 17003572

ZAPOSLIMO delavca za menjavo avtomobilskih stekel, pričakovane so izkušnje v avtomobilski stroki, izpit B kategorije. Jelovčan, d.o.o., Žabnica 24, Žabnica, tel.: 041/756-188 17003548

ZAPOSLIMO monterja notranjih lesenih in steklenih vrat (m/ž). Lestur proizvodnja, d.o.o., Klanec 35a, Komenda, tel.: 041/679-205, info@lestur-vrata.si 17003575

IŠČEM

IŠČEM DELO – glasbeni duo vam popestri praznovanje obletnic z živo glasbo, tel.: 031/325-654 17003547

IŠČEM DELO – študentka prevajalstva – inštrukcije angleščine in francoščine za OŠ in SŠ, tel.: 030/653-729 17003562

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 17003320

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

MLAJŠI upokojenec iščem dodatno delo v gradbeništvu, vzdrževanju, prevozih z B kategorijo, tel.: 041/523-938 17003563

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 17003250

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 17003216

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 17003226

AKCIJA V OKTOBRU - barvanje napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 17003258

BELJENJE, glajenje sten in ostala slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 17003403

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 17003251

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 17003215

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko, tel.: 031/505-468 17003357

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 17001950

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 17003248

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 17003217

RAZNO

PRODAM

3 LEPE moške obleke, št. 52, za simbolično ceno in 2 daljnogleda, tel.: 04/53-30-710 17003538

CISTERNO, plastično, 1000 lit., na paleti, z ventilom, odlično za vodo, možna dostava, tel.: 041/320-701 17003570

LESENO garažo, širina 270 cm in dolžina 500 cm, tel.: 04/25-23-273 17003526

PODARIM

CISTERNO za kurilno olje iz poliestra, 1.000-litrsko, tel.: 041/315-635 17003556

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Loških novicah 10. oktobra je bilo podjetje **BALDRIJAN,** d.o.o., iz Kranja, ki poklanja lepe nagrade petim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: 1. nagrado: bon v vrednosti 30 € prejme **Draga Turk**, Žirovnica, 2. nagrado: bon v vrednosti 20 € prejme **Ana Mokič**, Kranj, 3.–5. nagrado: bon v vrednosti 10 € prejmejo **Ciril Repinc**, Bled, **Valentin Jeruc**, Duplje in **Vanja Osterman**, Visoko. Prevzem nagrad je mogoč na sedežu podjetja v delovnem času. Nagrajencem čestitamo!

Nagrajenci nagradne križanke, ki je bila objavljena v **JURIJU** dne 6. oktobra 2017 z geslom: NEKAJ POSEBNEGA IN SLASTNEGA, prejmejo knjižne nagrade: **Marija Pipan**, **Dragica Skumavec** in **Uroš Ropret** iz Šenčurja.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 20. oktobra 2017, je bil **ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ**. Geslo križanke je bilo: JUBILEJNO LETO ROVOV POD STARIM KRANJEM. Nagrajenci: 1. nagrado: 4 vstopnice za Hišo groze – Slepa ulica prejme **Špela Marinšek** iz Krope, 2. nagrado: 2 vstopnici za Vinsko pot v rovih pod starim Kranjem prejme **Aleš Dornig** iz Žirovnice in 3. nagrado: 2 vstopnici za Hišo groze – Slepa ulica prejme **Anita Dimc** iz Domžal. Nagrajencem čestitamo!

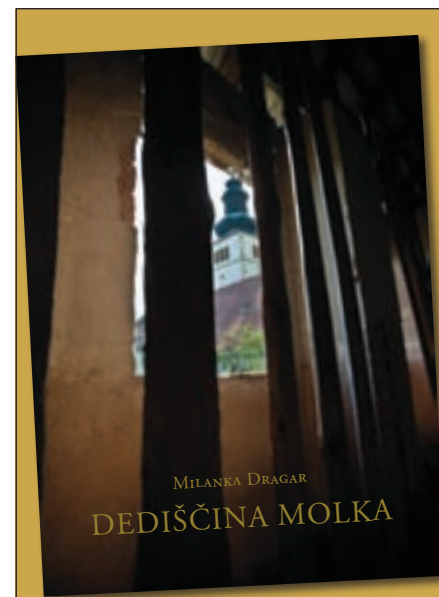

Pisateljica, pesnica in prevajalka Milanka Dragar je nedavno izdala knjigo Dediščina molka. V njej na osnovi pričevanj in dokumentarnih virov piše o množičnih pobojih Slovencev in Hrvatov v Crngrobu in hrvaških otrok v Matjaževi jami pri Pevnem maja 1945. Tem ljudem ni bilo nasilno odvzeto le življenje, ukraden jim je bil tudi grob, pravi avtorica, ki je pred leti raziskovala tudi zločine v Srebrenici.
161 strani, 190 x 255 mm, mehka vezava
32,85 EUR + poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

LOTO

Rezultati 86. kroga – 25. oktobra 2017
4, 5, 19, 25, 27, 33, 39 in 1

Loto PLUS: **9, 12, 13, 16, 22, 33, 35 in 11**
Lotko: **3 3 8 9 4 6**

Sklad 87. kroga za Sedmico: **1.170.000 EUR**
Sklad 87. kroga za PLUS: **250.000 EUR**
Sklad 87. kroga za Lotka: **410.000 EUR**

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustil dragi ata

Mihael Skumavec

Pavovčev ata iz Bodešč

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so mu stali ob strani v zadnjem obdobju življenja, še posebno negovalkam iz Doma dr. Janka Benedika Radovljica, zdravnikom in sestram Zdravstvenega doma Bled ter Bolnišnice Jesenice. Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem drugim za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in pomoč na njegovi zadnji poti. Posebej hvala g. župniku Romanu iz Ribnega za lep poslovilni obred. Iskrena zahvala pogrebnemu zavodu Novak in pevcem za lepo zapete pesmi.

Njegovi domači

V SPOMIN

Ni te več na vrtu ne v hiši ...
Nič več glas se tvoj ne sliši ...
Če lučko na grobu bo upihnil vihar,
v naših srcih ne bo je nikdar.

V teh dneh mineva žalostno leto, odkar smo se morali posloviti od moža, ata, starega ata, pradedka, brata, strica, bratranca in tasta

Venclja Peternela

Ugasnila je luč življenja, se prižgala luč spomina, ko ostaja v srcu tiha, skrita bolečina.
Hvala vsem, ki se nanj spomnite v molitvi, postojite ob njegovem grobu in prižigate lučke v njegov spomin.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
In čeprav spokojno spiš,
v naših srcih še živiš.

V 87. letu starosti se je za vedno poslovil

Franc Bašelj

iz Puštala

Iskreno hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vsa izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala je namenjena Bolnišnici Jesenice in osebju paliativne oskrbe.
Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste mu kakorkoli pomagali.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ali čakate me,
gozdovi preljubi?
Kako rad bi prišel, ah rad.
Ne čakajte me, nič več me ne bo,
še pomnite, kdaj sem prišel po slovo.
(Simon Jenko)

V 83. letu se je od nas poslovil dragi mož, oče, stari oče

Ivan Zupin

p. d. Korbarjev Ivan iz Dvorij 45 pri Cerkljah

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja in besede tolažbe, darovane svete maše in sveče. Hvala g. župniku Jerneju Marenku in pevcem za ganljivo petje na pogrebu ter pogrebni službi Jerič in nosačem, ki so ga nosili na zadnji poti. Zahvala ljudskima pevkama Anici in Francki za zapete molitve na dan slovesa. Zahvala dr. Beleharju in osebju Zdravstvenega doma Cerklje. Posebna zahvala Andreji iz patronažne službe pri večletnemu požrtvovalnemu oskrbovanju na domu. Hvala vsem, ki ste našega očeta poznali, ga pospremili k mirnemu počitku in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: žena Marica, otroci Peter, Janez, Marija in Simon z družinami
Dvorje, Zg. Brnik, Dornice, Duplica, Breg pri Komendi,
Oktober 2017

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Marije Šolar

z Rudna

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem in članom ŠD Buldožer Rudno za izrečena sožalja, darovane sveče in denarno pomoč. Hvala gospodu Antonu Slabetu za lepo opravljen pogrebni obred in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi prvim posredovalcem PGD Železniki, NMP Škofja Loka, zdravnikom in osebju UKC Ljubljana ter pogrebni službi Akris za ves trud.

Žalujoči vsi njeni
Rudno, 23. oktobra 2017

Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala
in večno lep spomin na te.

ZAHVALA

Ob slovesu moža, očeta, dedka, pradedka, brata, strica in bratranca

Vinka Kožuha

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem, prijateljem in sodelavcem za pomoč in podporo. Hvala Društvu upokojencev Cerklje, RK Cerklje, PGD Cerklje. Hvala Pogrebniku Dvorje, g. kaplanu in g. župniku za pogrebni obred. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim ob slovesu našega ata Vinka.

Njegovi žalujoči
Pšenična Polica, Mišače, Polhov Gradec, Ljubljana, ZDA

Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi.
Delo za vselej končali,
v hišo gospodovo šli.
Takrat, zvonovi, zvonite ...
(A. M. Slomšek)

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, babica, prababica, tašča, sestra, teta

Francka Valjavec

roj. Jošt iz Žabelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter za darovane svete maše. Zahvala tudi Domu starejših občanov Preddvor, pogrebni službi Navček za organizacijo pogreba, nosačem, pevcem ter g. župnikoma Blažu Cudermanu in Štefanu Babiču za lepo opravljen cerkveni obred. Hvala tudi vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči vsi njeni
Žablje, Trstenik

Zakaj usoda posega tja,
kjer je najmanj zaželena?
Vzame ti, kar si imel najraje,
in ti dodeli pusto osamljenost,
polno spominov.
(Prešeren)

ZAHVALA

Hvala za lepe misli sočutja in besede tolažbe, za lepo cvetje in za sveče, ki ste jih prižgali v času žalosti mojemu dragemu možu, očetu, dediju in prijatelju

Marjanu Gorzi

2. 4. 1944–21. 9. 2017

Preprosta beseda HVALA prihaja iz naših src in je namenjena vsem, ki ste skupaj z Marjanom hodili skozi čas življenja, ga imeli radi in ga pospremili k njegovemu veliko prezgodnjemu počitku. Iskrena hvala za poslovilni govor Tomažu Hrovatu v imenu Atletskega kluba Domžale, Doroteji Osterman, ki se je od Marjana poslovila v imenu OOZB NOB Preddvor, Društva upokojencev Preddvor, ZB NOB Kranj, Območnega kluba MNZ Maksa Perca Kranj. Lepa hvala za spremstvo ob pogrebu vsem številnim praporščakom. Zahvaljujem se sopevkam ŽPZ Josipine Turnograjske DU Preddvor, sopevcem MPZ Kokrški odred Preddvor, kolesarski sekciji DU Preddvor, zahvala pevcem pod vodstvom Milana Bajžlja za lepo zapete pesmi ob slovesu, hvala tudi pogrebni službi Navček. Prisrčna hvala tudi moji prijateljici Mariji in sopevkam, ki so mi nesebično pomagale v najtežjih trenutkih.

V imenu sorodnikov in prijateljev žena Anica

Anketa

Le pravica ali tudi dolžnost?

Aleš Senožetnik

Prvi krog predsedniških volitev je zaznamovala rekordno nizka volilna udeležba, menda celo najnižja v vsej Evropi. Kaj si o tem mislijo mimoidoči ter ali je glasovanje na volitvah res le pravica ali pa tudi dolžnost državljanov, smo povprašali na kranjskih ulicah.

Peter Reberšek, Kranj:

»Tokrat se tudi sam nisem udeležil volitev. Mislim, da so se ljudje naveličali cirkusa, politika pa je nasploh izgubila ugled med ljudmi. Menim, da je to glavni razlog za nizko udeležbo.«

Ivana Rogelj, Kranj:

»Mislim, da bi bilo prav, da bi se ljudje udeleževali volitev. Volilno pravico dojemam tudi kot državljansko dolžnost, zato se sama volitev redno udeležujem.«

Danijel Bambič, Šenčur:

»Ljudje niso volili, ker so naveličani slabih kandidatov. Na drugi krog bom gotovo šel. Mislim namreč, da se je volitev treba udeleževati in da bi udeležba na volitvah morala biti obvezna.«

Ivan Vreček, Kranj:

»Morda je razlog v tem, da je bil en močen kandidat in so ljudje pričakovali, da se volitev nima smisla udeležiti. Sicer se mi pa zdi škoda predvsem, da tako malo mladih hodi na volitve.«

Andreja Barbo, Jesenice:

»K nizki udeležbi je verjetno pripomoglo slabo vreme pa tudi to, da ljudje kandidatov niso prepoznali kot primernih za predsednika. Sicer pa se mi zdi pomembno, da se volitev udeležujemo.«

Suspenz Teji Gregorin

Biatlonka Teja Gregorin je zaradi pozitivnega B-vzorca, odvzetega na olimpijskih igrah v Vancouvru leta 2010, začasno suspendirana. »Sprejemam začasni suspenz. Iskreno se opravičujem vsem, ki sem jih s svojim ravnanjem kakorkoli prizadela,« je povedala včeraj.

Maja Bertoncelj

Ljubljana – Včeraj je Mednarodna biatlonska zveza objavila, da je bila najboljša slovenska biatlonka Teja Gregorin pozitivna na dopinškem testu na olimpijskih igrah leta 2010 v Vancouvru in da je od 4. oktobra začasno izločena iz vseh tekmovanj pod njenim okriljem.

Nekaj ur za tem je na sedežu Smučarske zveze Slovenije (SZS) potekala izredna novinarska konferenca. Tomi Trbovc, predstavnik za odnose z javnostjo SZS, je pojasnil, da tako on kot tudi Teja Gregorin zaradi postopkov, ki so še v teku, na vprašanja ne moreta odgovarjati. Vsak je prebral le izjavo za javnost. »Smučarska zveza Slovenije ima ničelno toleranco do kršenja protidopinških pravil in v postopku v celoti sledi navodilom in protidopinškim pravilom vseh institucij. V zvezi z domnevno kršitvijo protidopinških pravil Teje Gregorin, ki so posledica nadaljnjih testiranj vzorcev, odvzetih na ZOI Vancouver 2010, sporoča, da je Mednarodni olimpijski komite izvedel nadaljnja testiranja vzorcev, odvzetih na ZOI Vancouver 2010. Vzorci so kazali nasprotno analitično ugotovitev, zaradi česar obstaja sum kršitve protidopinških pravil. Mednarodna biatlonska zveza (IBU) je zaradi navedenega 4. oktobra 2017 uvedla začasno izločitev iz vseh tekmovanj pod okriljem IBU do odločitve, ki jo bo sprejela disciplinska komisija MOK. Ravno tako je SZS na podlagi svojih pravil in pogodbe 5. oktobra 2017 športnico začasno suspendirala. Športnica ima na podlagi 8. člena Kodeksa pravico do poštene obravnave v razumnem roku pred nepristranskim obravnavnim senatom, ki ga oblikuje MOK,« je pojasnil Tomi Trbovc. Pred predstavnike medije je stopila tudi Teja Gregorin in povedala: »S strani Mednarodnega olimpijskega komiteja in Mednarodne biatlonske zveze sem bila obveščena, da so ob ponovni analizi mojih vzorcev, odvzetih tekom olimpijskih iger leta 2010 v Vancouvru, laboratorijske preiskave pokazale prisotnost snovi, uvrščenih na listo prepovedanih snovi v športu. Sprejemam začasni suspenz, izrečen s strani slovenske zveze in mednarodnih športnih organizacij, sodelovala bom v postopkih, ki sledijo, vendar prosim za razumevanje, saj svetovni kodeks proti dopingu prepoveduje javno komentiranje postopkov, ki so v teku. Iskreno pa se opravičujem vsem, ki sem jih s svojim ravnanjem kakorkoli prizadela.« Disciplinska komisija Mednarodnega olimpijskega komiteja bo primer obravnavala konec novembra, ko bo opravila tudi zaslišanje.

Včeraj sta pred sedmo silo stopila Tomi Trbovc, predstavnik za odnose z javnostjo Smučarske zveze Slovenije, in začasno kaznovana biatlonka Teja Gregorin. /Foto: Maja Bertoncelj

Primer Gregorin je zagotovo velik udarec za slovensko biatlonsko reprezentanco, saj gre za našo najboljšo biatlonko zadnjega obdobja. 37-letna športnica, ki prihaja iz Ihana, živi pa v Hotemažah, je bila v Vancouvru najvišje na petem mestu. Do največjega uspeha v karieri je prišla na olimpijskih igrah pred tremi leti, ko je na zasledovalni tekmi v ruskem Sočiju osvojila bronasto medaljo.

Prihaja nova zdravnica

Župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je z Ambulanto Lah iz Medvod podpisal koncesijsko pogodbo o izvajanju zdravstvene dejavnosti na področju splošne medicine na območju občine.

Mateja Rant

Gorenja vas – V začetku novembra bo tako z delom v splošni ambulanti Zdravstvenega doma Gorenja vas začela Andreja Krt Lah, specialistka za družinsko medicino z dodatno opravljenim specialističnim izpitom iz javnega zdravja. Nadomestila bo dolgoletno gorenjevaško zdravnico Ando Perdan, ki konec oktobra odhaja v pokoj.

Za občino je po besedah župana Milana Čadeža prihod nove koncesionarke zelo pomemben dogodek, saj se še vedno srečujejo s pomanjkanjem zdravnikov na področju primarnega zdravstva. »Zato smo še posebno zadovoljni, da smo lahko koncesijo podelili strokovno izjemno usposobljeni zdravnici, ki pozna okolje naše lokalne skupnosti, saj je v preteklosti že sodelovala z zdravniki koncesionarji v gorenjevaškem zdravstvenem domu,« je poudaril župan. Nova koncesionarka bo prve paciente začela sprejemati novembra, na občini pa verjamejo v uspešno sodelovanje. Občina je namreč po županovih besedah v razvoj zdravstvenega centra Gorenja vas v preteklih letih vložila veliko energije, tako glede širitve programa kot investicij, s katerimi so skupaj z nekaterimi zasebnimi zdravniki zagotovili razvoj sodobnega središča primarnega zdravstva za celotno občino, ki ga želijo še naprej programsko dopolnjevati.

Tomaž Rogelj novi direktor Turizma Bled

Mateja Rant

Bled – Svet zavoda Turizem Bled je na sredini seji, potem ko so prisluhnili predstavitvam vseh petih kandidatov, za direktorja za naslednje štiriletno obdobje soglasno imenoval Tomaža Roglja, ki ga večina pozna predvsem kot nekdanjega predsednika uprave SIB banke.

Kot smo izvedeli, naj bi svetnike zavoda prepričal s svojo vizijo, nastopom in programom dela. Ima tako menedžerske izkušnje kot izkušnje s področja turizma. Končno besedo pri njegovem imenovanju bodo imeli občinski svetniki, ki se jim bo predvidoma predstavil na seji sredi decembra, vodenje Turizma Bled pa naj bi prevzel s prvim januarjem prihodnje leto. Zavod ta čas začasno vodi Matjaž Berčon, potem ko so med letošnjimi prvomajskimi prazniki iz nekrivdnih razlogov razrešili dotedanjega direktorja zavoda Jaka Ažmana. Kot so takrat pojasnili v svetu zavoda, je namreč večkrat prišlo do razhajanj med ključnimi deležniki blejskega turizma in direktorjem zavoda, zaradi neustrezne komunikacije in premalo povezovanja pa se ni v celoti uresničevala strategija blejskega turizma niti v času njegovega vodenja ni bila ustrezno nadgrajena.

vremenska napoved

Danes bo zmerno, predvsem popoldne tudi pretežno oblačno. Ponekod bo popoldne občasno rahlo deževalo. Pihal bo severni veter. Jutri se bo delno zjasnilo, nekoliko hladneje bo. V nedeljo bo spremenljivo oblačno, popoldne bo lahko rahlo deževalo. Pihal bo jugozahodni veter.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
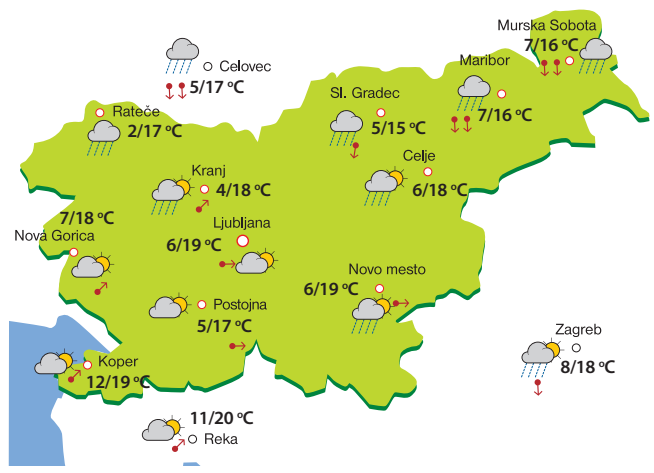
PETEK	SOBOTA	NEDELJA
4/17 °C	1/13 °C	3/14 °C